דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום חמישי, ו' בחשון תשמ"ח, 29 באוקטובר 1987 ● גליון 19257

היום 12 עמודים ● המחיר 1.10 ש"ח, באילת 95 אג'

היום בדבר

● ראשומון של שביתה "פראית" אחת / יצחק מרידור
● קבר יוסף קם לתחיה / אוריאל בן־עמי
● המשבר שלאחר הקידקוע / אריה ארד
● אוסטריה הלא־כל־כך מאושרת / שלמה שפיר
● בורסה וכלכלה (4־5); עכשיו (9)
● כל הארץ (10); ספורט (11); בידור (12)

מזג האויר

גשמים ירדו בצפון הארץ ובמרכז מלווים בסופות רעמים יחידות ומשבי רוח חזקים. קיים חשש משטפונות במקומות הנמוכים.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 10–16, תל־אביב: 14–22, חיפה: 13–22, רמת־הגולן: 10–17, נהריה: 14–22, צפת: 9–14, טבריה: 13–22, נצרת: 12–17, עפולה: 12–21.

שוורנאדזה מביא לרייגן תאריכים לפיסגה

ואשינגטון: נקבל את גורבצ'וב בברכה אך לא נסכים לוותר על תוכנית "מלחמת הכוכבים"

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – שר החוץ הסובייטי, אדוארד שוורנאדזה יבוא מחר לוואשינגטון וייפגש עם הנשיא רייגן, ובכל הנראה ייקבע עוד בסוף השבוע הזה מועד לפסגה בין רייגן וגורבאצ'וב בוואשינגטון, ככל הנראה בסוף חודש נובמבר.

בהודעה מפתיעה שהתפרסמה בוואשינגטון ובמוסקווה מסרו ממשלות ארה"ב וברה"מ על ביקורו בן היומיים של שווארדנדזה בוושינגטון, המהווה נסיגה מפתיעה מן העמדה הסובייטית מלפני שבוע כשמיכאל גורבאצ'וב אמר לג'ורג' שולץ במוסקווה, כי איננו רוצה לקבוע בשלב זה מועד לפסגה.

נמסר כי שוארדנדזה יביא אתו לרייגן מכתב מגורבאצ'וב ובו, ככל הנראה, התאריכים הנוחים לגורבאצ'וב לקיום הפסגה. הנשיא רייגן אמר אתמול, כי הוא והעם האמריקאי יקבלו את גורבאצ'וב בברכה אולם על הרוסים לדעת, כי האמריקאים לא יהיו מוכנים לוותר על תכנית מלחמת הכוכבים ולא יהיו מוכנים שהסובייטים יחזיקו את הסכמי פירוק הנשק כבני ערובה, כדי לגרום לאמריקאים לוותר על מרכיבים חיוניים לבטחונם.

(עי"ן) ב"ניו־יורק־טיימס" נכתב אתמול כי מזכיר הוועד המרכזי הסובייטי ויועצו הבכיר של מנהיג ברה"מ בשאלות מדיניות חוץ אנטולי דוברינין הצהיר שלא קיים כל תנאי מוקדם לקיום הפסגה בוואשינגטון או במדינה אחרת פרט לרצונו של הנשיא רייגן לדון בצורה מעמיקה בשאלת הנשק ההגנתי ובקיצוצים מסיביים במספר הטילים לטווח ארוך.

כתב העתון במוסקבה, פיליפ טאובמן כתב כי דוברינין ביקש שלא יצטט אותו ישירות, אך הסכים שתוכן דבריו יפורסם. לדבריו, הוסיף דוברינין ואמר, כי הסכם על הקווים העיקריים של החוזה לצמצום מספר הטילים לטווח ארוך ולהגבלת פיתוח כלי נשק בחלל יוצג כתנאי לביקור של רייגן במוסקבה ב־1988.

שראנסקי מותח ביקורת

נתן שראנסקי הביע דעתו ביום ג', כי על המערב להתייחס בצורה מציאותית יותר למנהיג ברה"מ מיכאיל גורבאצ'וב ולחדול מלהתייחס אליו כאל "בעין גיבור לאומי", התייחסות העלולה לגרום בעקבותיה נזק למערב במהלך השיחות עם ברה"מ.

בנאום שהשמיע בכנס האיגודים המקצועיים האמריקאים בפלורידה הביע שראנסקי את הדעה, כי על המערב לעבור את השלב של "אופוריה נאיבית", אם ברצונו להצליח בשיחות על צמצום החימוש עם ברה"מ. שראנסקי תיאר את גורבאצ'וב כאדם ריאליסטי, לא גיבור, המבקש דרכי גישה לטכנולוגיה, לסחר ולאשראי מערביים.

תקרית בבית לחם

סטודנט מבית לחם שנורה בראשו מאש כוחות הבטחון, מובל לבית"ח הדסה (צילום: [illegible] – ידיעה בעמוד 2)

ת"א: הבורסה מתייצבת

מאת מאיר תרמור(?), מדור הכלכלי של "דבר"

המסחר בבורסה אתמול נשא אופי המגמי מעט, המאפיין לתהליך של התאוששות והתייצבות איטית של השערים. מגמת המסחר היתה מעורבת, כאשר המניות הנסחרות נחלקות לשלושה: שערן של 168 מניות נשאר ללא שינוי, 134 מניות שערן עלה, מתן רק 13 מניות בעליה של יותר מ־5%; שערן של 119 מניות ירד. המחזור במניות המשפשיות(?) היה 15.3 מליון ש"ח.

במהלך המסחר אתמול בלטה ההססנות, שגברה על העליות שהיו במסחר בבוקר. היו ביקושים, היו גם מימושים בעיקר של מנהלי תיקים והיו גם ברוקרים, שמיעטו להשתתף במסחר, אך בלטה לטובה "בטוחה" שהיתה גם אתמול המובילה, שהמשיכה לרכוש מניות במחירי כמעט מציאה.

מקורבי הבורסה אומרים, שגורם אי הוודאות המתרחש בבורסות בחו"ל, המגביר אי־וודאות זו, מונעים מסוחרי הבורסה להיכנס למסחר בהילוך גבוה. עם זאת, ההרגשה היא, שאת הגרוע ביותר כבר עברנו, ועתה נכונה לבורסה תקופה קצרה של תנודות שערים מתונות, יחסית, לקראת התייצבות על רמת שערים חדשה. נראה כי התייצבות הבורסות בחו"ל, עשויה לתרום לתהליך בארץ ועל־פי ניסיון העבר, בסיומו תבואנה גם עליות השערים.

וול סטריט: עליה קלה

הדולר ממשיך לרדת ● בבורסות אחרות בעולם המניות בירידה

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – מדד דאו ג'ונס של המניות התעשייתיות המובילות בבורסת וול סטריט של ניו־יורק עלה אתמול עלייה קלה ביותר בתום יום של ירידות ועליות לסירוגין, שנגרמו עקב ירידת הדולאר וירידות גדולות בבורסות המניות ברחבי העולם. בתום יום המסחר נרשמה עליה של 0.34 נקודות במדד, שהתייצב על 1846.83 נקודות.

השוק נפתח בעליה בשל שמועות על התערבות הבנק הפדראלי והבנקים באירופה לייצוב הדולאר, אולם לאחר ששמועות אלה הופרכו נרשמו ירידות חדות. בהמשך היום היו עליות שהביאו את השוק בערך על הרמה שבה התייצב ביום המסחר הקודם.

גם אתמול פעלה הבורסה ביום מקוצר שהסתיים שעתיים לפני מועד הסגירה הרגיל. הנהלת הבורסה מסרה, כי עדיין לא ברור אם בשבוע הבא יוחזר יום המסחר לשעות הרגילות שלו.

משקיפים הביעו אתמול הערכה כי ההתייצבות היחסית של השוק ביומיים האחרונים מעידה על כך שהשוק בבא את הרצפה שלו בין 1,800 ל־1,900 נקודות. לעומת זאת הזהירו אתמול גורמים מרכזיים בכלכלה האמריקאית ובראשם הבנקאי הוותיק דיוויד רוקפלר, כי עדיין לא נאמרה המלה האחרונה וכי השוק עלול לשוב ולצלול צלילות חדות. רוקפלר אמר שהקיצוצים בתקציב בסך כולל של 23 ביליארד דולאר, שעליהם מתקיימים השבוע דיונים בוואשינגטון, אינם מספיקים וכי המשק האמריקאי צפוי למיתון חריף.

אתמול נמשכו בוואשינגטון הדיונים בין ראשי הממשל לבין הנהגת הקונגרס על הקיצוץ בגרעון התקציבי. שני הצדדים הודיעו שהושגה התקדמות אולם סרבו למסור פרטים. משקיפים הביעו הערכה כי הושגו סיכומים ראשונים בדבר הקצאה של תוכניות חברתיות ופרוייקטים בטחוניים.

אתמול פורסם בוואשינגטון סיכום הגרעון התקציבי של השנה התקציבית שהסתיימה בספטמבר. הגרעון עמד על 148 ביליארד דולאר – פחות בהרבה מגרעון השיא של

(המשך בעמ' 2)

משפטנים בודקים הצעת שיקום שמסר נבון לנסים:

גוף פנימי ברשות השידור יחליט על התייעלות ופיטורים

העיקרון מקובל על ההסתדרות ועל העתונאים

מאת רמי לוין, סופר "דבר" בירושלים

שר החינוך יצחק נבון העביר אתמול לשר האוצר משה נסים הצעת פשרה בנושא השביתה ברשות השידור. ההצעה גובשה עוד שלשום בלילה בישיבה בין ועד השובתים ועמרם עמר(?), סמנכ"ל כוח אדם ברשות השידור. זו אותה הצעה שנוסחה על ידי יעקב דנון, הממונה על השכר באוצר, [illegible] מנכ"ל רשות השידור על שישב עם השובתים.

לפי ההצעה, יופעל סעיף 8 מהסכם בסקטור הציבורי גם לגבי העתונאים ברשות השידור. סעיף 8 אומר, כי כל כסף שייחסך על־ידי התייעלות וצמצום כוח האדם יחולק לעובדים. הצעת פשרה זו מקובלת גם על יו"ר האיגוד המקצועי חיים הברפלד.

השר נבון גם נפגש עם מנכ"ל רשות השידור אורי פורת בעניין תוכנית פשרה זו. לפי התוכנית יוקם גוף פנימי ברשות בשיתוף העובדים, שיחליט על התייעלות ויהיה מעורב בהחלטות את מי לפטר. ההצעה תקום או תיפול על הקמת ועד עובדים אחד ברשות השידור. העתונאים מקבלים את העקרון שצריך לשאוף להקמת ועד כזה. עמדה זאת זוכה גם לתמיכתו של ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות.

הצד הכספי של ההצעה לא יחייב העלאת אגרה או תוספת תקציב לרשות השידור. ההצעה נלמדה אתמול בידי משפטנים של רשות השידור ומשרד החינוך והועברה לידי השר נסים. לפי ההצעה ההסכם יהיה בתוקף עד ה־1 באפריל בשנה הבאה, תאריך בו תצטרך הוועדה הציבורית, שלפי הצעת נבון תחל את עבודתה בתחילת השידורים, להגיש את מסקנותיה.

דוברת רשות השידור אישרה אמש שמתקיימים דיונים בין הרשות לאוצר בדבר הצעת הפשרה של אגודת העתונאים.

תגובתו של דובר השובתים צבי גורן לאינפורמציה שהגיעה ממשרדו של השר נבון היתה: "אנו לא מנהלים מו"מ דרך העתונות. אנחנו מחכים לתשובת האוצר והנהלת רשות השידור. הישיבה הלילית של יום שני הופסקה ל־48 שעות שכבר חלפו ואנו מחכים שהישיבה תתחדש הבוקר".

גורן לא היה מוכן לאשר או להכחיש את הידיעה שיש התקרבות בנושא השכר, אך אמר שאם בסעיף זה תהיה הבנה, יש להניח שגם בעניין הפיטורים והעבודות הפרטיות תהיה התקדמות.

גשם – עד שבת

מאת אריה ארד, סופר "דבר"

הגשם שהחל יורד אתמול אחה"צ(?), יימשך גם מחר ובנגב קיים חשש משטפונות, אמר אמש החזאי ישראל וייסנקר בתשובה על שאלת סופר "דבר". לקראת כניסת השבת ייפסק הגשם ובשבת יהיה מעונן חלקית. מידות־החום ירדו היום בשתי מעלות בממוצע. בצפון יגיעו מידות־החום עד 17 מעלות, במרכז עד 22 ובאילת עד 27 מעלות.

הגשמים, המלווים בסופות רעמים ירדו ברוב חלקי הארץ, מהצפון עד דרומית לבאר־שבע. הכמויות שירדו אתמול לא היו משמעותיות ודובר "מקורות" מרדכי יעקובוביץ' אומר, שהגשמים שירדו עד כה לא שינו את מאזן המים בכינרת.

בתשובה על שאלה נוספת, בדבר התחזית לראשית החורף הבא, הדגיש החזאי וייסנקר, כי למרות שיש לו תחזית, הוא לא יפרסם אותה כל כך מוקדם.

שריר מגבש תמיכה בעונש מוות על רצח בנסיבות מחמירות

מאת טובה צימוקי, סופרת "דבר" בירושלים

שר המשפטים אברהם שריר הודיע אתמול, כי הוא עוסק בגיבוש תמיכה פרלמנטרית כדי לחוקק חוק עונש מוות על מעשי רצח בנסיבות מחמירות, בלי הבדל דת ולאום של המבצע.

בפגישה עם כתבים אמר שריר, כי המדובר בהטלת עונש מוות על פשעים שהחברה האנושית אינה סובלת כגון רצח מלווה באונס ופשיעה אלימה כלפי ילדים. לדבריו, כי בעבר כבר צידד שריר בהטלת עונש על מחבלים בגין מעשי רצח בנסיבות קשות.

שריר אמר עוד כי משרדו, בתאום עם מערכת המשפט, עוסק בבדיקת רה־אורגניזציה של בתי המשפט. הוא הקים בימים אלו במשרדו צוות שיבחן את הצרכים ההיקפיים של הנושא. בו בזמן שוקל שריר אפשרות למסלול שיפוט אלטרנטיבי לגבי פשעים "קלים".

בהתייחסו ליוזמת החנינה לרגל שנת הארבעים למדינה אמר שריר, כי מדובר בחנינה רק לאלו הנמצאים בפעם הראשונה בכלא, או לאנשים על סף שחרור מעונש, הוא פסל את הצעתו של פרופ' דוד ליבאי שהחנינה תחול גם על אסירים בטחוניים.

צה"ל מעביר טנקי טי־55 ישנים לצד"ל

מאת טלי זלינגר, המופרת הצבאית של "דבר"

צה"ל החל בהעברת טנקים משופרים לצבא דרום לבנון. עד לאחרונה היו כמה עשרות טנקים ישנים מסוג "שרמן" ברשות יחידות צד"ל. הוחלט להעביר לידי צד"ל טנקים מתוצרת סובייטית, טנקי טי־55 [illegible].

נראה כי ההחלטה לרענן את השריון של צד"ל נעשתה במסגרת המגמה לחזק את צבא הדרום ולהפכו לבעל יכולת להחליף את צה"ל ברוב משימות הבטחון השוטף בדרום לבנון. הטנקים, שנלקחו שלל במלחמות ישראל, שירתו באמבנה דומות של שריונאים בצה"ל. עשרות מהם נמסרו לצבאות זרים וכמות נוספת, משופצת ובכשירות טובה, תועבר הדרגתית לצד"ל.

במכתב למנהלת הערוץ השני:

יבין זועם על הקרנת "מתחת לאף" מתחת לאפו

מאת רמי לוין, סופר "דבר" בירושלים

מנהל הטלוויזיה חיים יבין שלח אתמול מכתב נזעם לאורי(?) מרקולי, ראש מנהלת הקמת הערוץ השני, בעניין הפיקוח על תוכנן של התוכניות בערוץ שעודו בתקופת מבחנה זו לאישור רשויות.

יבין טוען, כי הוא מוצף בתלונות על הצגת הסרט "מתחת לאף" שלפי יבין, כלל ביטויים גסים ביותר.

לדברי יבין, חמור הדבר בכיוון שהסרט הוצג בשעה מוקדמת בערב, שעה שבה עוד צופים ילדים. רוב התלונות היו מהורי ילדים.

מטעי זיתים שנטעו בדווים על אדמות מדינה – נעקרו בגיבוי מאות שוטרים

מאת סופר "דבר" בנגב

מטעי עצי זית המשתרעים על מאות דונמים של אדמות מדינה בנגב נעקרו אתמול במבצע שבו השתתפו האמבצעים של מינהל מקרקעי ישראל, משרד הפנים, פקחי הסיירת הירוקה ורשות שמורות הטבע וכן של 450 שוטרים ואנשי משמר הגבול.

הכוח הגיע עם בוקר לאזור העיירה לגייה שליד באר־שבע ועקר את עצי הזית ללא התנגדות, העמיס אותם על משאיות ופינה את העצים העקורים מהמקום. המבצע נערך בסודיות מרובה והוחלתו נודעה רק בשל היווצרות פקק תנועה גדול, שחסם במשך חצי שעה את כביש באר־שבע־ערד לתנועה.

מבצע עקירת מטעי הזית בנגב נערך לאכיפת צווים של בתי משפט. מינהל מקרקעי ישראל ניהל משפטים נגד בדווים, שבנו באזור העיירה הבדווית לגייה שליד באר־שבע ללא רשיון ונגד אחרים מהעיירה שנטעו עצי זית על 650 דונם של אדמות מדינה.

הנאשמים ערערו על החלטות בית המשפט שהרשיעו אותם בדין וערעוריהם נדחו בבית

(המשך בעמ' 2)

זיתים החוצה

מן הכתף אל המשאית (צילום: "ברק")

5 מחבלים נהרגו בתקרית אש עם צד"ל בדרום־לבנון

מאת טלי זלינגר ושמעון וייס, סופרי "דבר"

חמישה מחבלים נהרגו, חייל צד"ל נהרג וחייל אחר נפצע בתקרית אש גדולה שאירעה אתמול בין כוח צד"ל לבין מחבלים באיזור שמצפון לרצועת הבטחון בדרום לבנון.

תקרית האש התרחשה אתמול בשעות לפני הצהריים כאשר כוח גדול של צד"ל פעל מצפון לאיזור הבטחון לאיתור מחבלים והתארגנות לפיגועים. באיזור הכפרים מליח ולאויה מצפון לאיזור הבטחון נתקל כוח צד"ל בקבוצה גדולה של מחבלים.

במקום התפתח קרב חילופי אש שבמהלכו נהרגו חמשת המחבלים. תוך כדי חילופי האש וההתקלות נורתה לעבר כוח צד"ל אש מרגמות מעמדות אחרות של המחבלים באיזור. כוחות צד"ל השיבו אש לעבר מקורות הירי. מירי זה של המרגמות נהרג חייל צד"ל ואחר נפצע.

בפיקוד הצפון שררה אתמול שביעות־רצון גלויה מהצלחת פעולת הכוח של צד"ל מצפון לאיזור הבטחון. בצד הצער על היפגעות אנשים מן הכוח, הובעה הערכה לאופן הביצוע ולתוצאותיו.

גורמים צבאיים בכירים הבהירו, כי כל החלטה לאפשר לכוח של צד"ל לפעול מצפון לאיזור הבטחון היתה מלווה חששות כבדים, ובכל פעם מתאמתות מחדש הציפיות להצלחת הכוח. קצינים של צה"ל ליוו מקרוב את הפעולה שנודעה לה חשיבות גדולה מראש.

נסים: נעמוד על קבלת סיוע ארה"ב בשלמותו

מאת אמנון אבר(?), מדור הכלכלי של "דבר" בירושלים

הממשלה עומדת על קבלת הסיוע האמריקאי בשלמותו על בסיס ההתחייבויות, בכתב מאת שר ההגנה האמריקאי קספר ויינברגר ומזכיר המדינה ג'ורג' שולץ – אמר אתמול שר האוצר משה נסים [illegible] התקציבים בארצות הברית.

לדברי נסים, אין ישראל יודעת ואיננה מכירה שיש מקום לקצץ בסיוע החוץ האמריקאי. יחד עם זאת, אמר נסים, אין ספק שאם אכן תהיה החלטה כזו, ואני לא מעריך שתהיה, לקצץ בסיוע לישראל, אנחנו נכבד את ההחלטה.

[illegible]

קיסר מבקש פסק זמן מרופאי קופ"ח – לפתור בעיית התורים

מאת דנקה הריניש(?), סופרת "דבר"

מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר נפגש אתמול עם יו"ר השיבות וראשי בתי חולים של קופת חולים הכללית ד"ר אליאס ויליקובסקי ופנה באמצעותו לחברי ההסתדרות שלא להחריף את העיצומים בבתי החולים.

מזכ"ל ההסתדרות הבהיר לד"ר ויליקובסקי, כי כדי למצוא פתרון לבעיית התורים בבתי החולים של הקופה יש ליצור פסק זמן ואווירה נוחה למשא ומתן ענייני ורחוק, מבלי להחריף את העיצומים.

בעקבות הפגישה עם מזכ"ל ההסתדרות, מכנס היום ד"ר ויליקובסקי את בכירי ההסתדרות(?) כדי להעלות בפניהם את פנייתו של קיסר, ברוח הדברים וההצעות ליישוב הסכסוך כפי שהובהר לו מפי המזכ"ל. על סדר היום תעמוד גם תוכנית הרופאים למבצע הסברה כלל ארצי על מצבה של הרפואה הציבורית ונושא הפרשת העיצומים משבוע הבא.

בעקבות ההודעה המשותפת של שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו ויו"ר הנהלת קופת חולים פרופ' חיים דורון משלשום על הקמת צוות משותף שיקבע את כללי ביצוע הניתוחים הנוספים במערכת האישפוז הציבורית, שלחה אתמול מזכירות ההסתדרות מכתבים למזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר ולחברי הוועדה המרכזית של ההסתדרות, ובהם הבעת "חוסר אמון מוחלט בהנהלת קופת חולים".

במכתבים נאמר, כי חלק ממבוטחי קופת חולים "מקבלים את השרות הרפואי בבתי החולים

(המשך בעמ' 2)

ב"אוהל המאבק" של ההתיישבות בירושלים:

אלפי דונאם אינם מנוצלים בישובי הצפון; ביבנאל עוברים לבורקס

– בשל מחסור בהון חוזר ● 5% נטישה בישובי הרמה והבקעה

מאת אירית מרמור(?) ושמעון וייס, סופרי "דבר"

אלפי דונאמים קרקע ומיליוני מ"ק מים לא נוצלו השנה ברמת־הגולן, בגלל מחסור בהון חוזר לעיבוד השטחים – סיפר אתמול ראש המועצה האזורית גולן, איתן ליבן, בפגישה בין נציגי משקי רמת־הגולן שנערכה באוהל המאבק של ההתיישבות מול הכנסת בירושלים.

בפגישה נמסר, כי בסוף ספטמבר 86 הגיע החוב הכולל של ישובי רמת הגולן ובקעת הירדן ל־370 מיליון שקל והגרעון העודף מתשלום הנבת הריבית אחרי הוצאות הקיום, היה 22 מיליון שקל. מאז גדלו החובות בכ־50 אחוז לפחות. במשך השנה החל תהליך נטישת הישובים ועד כה הגיעה הנטישה לשיעור של 5 אחוזים.

הדוברים הבהירו, כי כל ההתיישבות בגולן היא על סף התמוטטות גמורה, שתהיה לא סכנה משקית בלבד אלא גם בטחונית, אם תוך תקופה קצרה לא יקויים הסדר של פריסת החובות ואם לא יחול שינוי יסודי במדיניות החקלאית; מתן אשראי מרובה להון חוזר לייצור בתנאים נוחים, הורדת הריבית הריאלית לשיעור סביר [illegible].

שר החקלאות אריק נחמקין תבע מהאוצר מתן ערבות המדינה לחובות כל הישובים בגליל, רמת־הגולן, בקעת הירדן והערבה וגוש קטיף, בהציעו לישובי הגולן להשתלב בהסדר הכולל של החובות על פי מסקנת ועדת רביד, הביע תקוה שיוכל לשכנע את האוצר להעביר לישובים את ערבות הממשלה ואשראי מתאים להון חוזר, כדי שיוכלו לחדש את הייצור בלא לבטל אלפי דונמים קרקע ומליוני קוב מים.

המשבר ביבנאל

מצבם הנואש של חקלאי המושבה הותיקה יבנאל בגליל התחתון הביא אותם לאחרונה לחיפוש אחרי מקורות פרנסה חילופיים לחקלאות ולחיפוש אחרי פרנסה נוספת.

השבוע נפתח במושבה ענף חדש ויוצא דופן – [illegible] של מטיילים המטיבים לכת בסיורי ג'יפים בכל אתרי הטבע והנוף של העמק והגליל. חקלאי יבנאל יעשו הסבה מחקלאות למדריכי טיולי ג'יפים.

במקביל, נפתחה ביבנאל מאפיית בורקס בבעלות אחד המושבים שבה עובדים תושבים מהמושבה. עד עתה זוכה המאפיה להצלחה במושבה ובאיזור. עתה עומדים לפתוח משתלה גדולה לצמחי נוי.

(המשך בעמ' 2)

הודעה רשמית על מינויו של ניצב לוי שאול לראש השב"ס

ביום בו אפרוש אפר את שתיקתי – מבטיח דוד מיימון

האתגר של לוי: לשקם מערכת שהתמוטטה

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

גונדר דוד מיימון מתכוון להפר את שתיקתו הארוכה מיד עם פרישתו מתפקידו כנציב שירות בתי הסוהר בעוד כחודש ימים. במסיבת עיתונאים שיכנס הוא יבהיר את השיקולים והנסיבות שהביאו אותו לגבש את החלטתו לסיים את תפקידו.

עד כה הקפיד גונדר דוד מיימון לשמור על שתיקה מוחלטת סביב נסיבות פרישתו וזאת כדי למנוע, לדבריו, "זעזועים מיותרים במערכת, פגיעה במוראל הסוהרים והמפקדים ובתפקודה השוטף של המערכת".

דוברו אמר אתמול כי גונדר דוד מיימון רוצה לאפשר למחליפו להכנס לתפקיד ברגל ימין ותוך ביצוע חפיפה מקצועית נאותה.

ניצב לוי שאול ייכנס לתפקידו מיד לאחר אישור הממשלה ולאחר שתאושר התפטרותו של גונדר דוד מיימון. גונדר דוד מיימון הגיש את התפטרותו ב־6 באוקטובר 1987, לפני 3 שבועות. רק אנשי לשכתו הקרובים ביותר ידעו מהחודש האחרון כי הוא מבקש להתנער מתפקידו כבר בכל האפשר.

הקש ששבר את גב הגמל היה, אף שמיימון לא אמר זאת במפורש, יחסו של שר המשטרה, חיים בר־לב. בין השניים שררו יחסי עבודה קורקטיים אך לא מעבר לכך. השר גיבה את גונדר דוד מיימון, אך לא יצא מגדרו לטובתו. לא היתה ביניהם "כימיה". פרט לכך, מיימון נאלץ להתמודד עם מערכת מתמוטטת לגמרי, שבה אירועים של הזנחה, ימים של שחיתות נוראית, כל אלה השפיעו על המערכת באופן קשה ביותר. מיימון הבין כי הוא נכנס לתקן את כל אלה וסבר כי

(המשך בעמ' 2)

לוי שאול

مكذا من الاهل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

רבין: מלחמת המפרץ מקילה על מתונים לנהל מו"מ עם ישראל

המדיניות האמריקאית החד־צדדית הותירה לברה"מ יכולת לשמש גורם מתווך

(א.מ.). – שר הבטחון יצחק רבין מתח אתמול בעקיפין ביקורת על מדיניותו של ממשל רייגן במפרץ הפרסי באומרו שמדיניות המערב מוטבי במלחמת המפרץ על־ידי עיראק, והתריע, כי מעורבותן של ארה"ב ובעלות בריתה האירופיות בזירה זו עלולה לגרום להסלמה בלתי ניתנת לחזוי מראש באזור. „ללא ספק גבירת מדינות אלה היא בשביל העיראקים הישג אדיר", הוא אמר בשיחה עם כתבי החוץ בירושלים. „היא נושאת בחובה הסלמה אפשרית, ואיני מעז לחשוב לאיזה כיוון זו תתפתח".

בהדגישו שאינו בא לשפוט את ארה"ב או את בעלות בריתה האירופיות מתח רבין בכל זאת ביקורת על ליווי המכליות המדוגללות מחדש והציגה כחד־צדדית. „אף אחד מציים אלה אינו מגן על זכות האיראנים לחופש שיט", הוא אמר. „הם מגינים רק על חופש השיט של כווית, של סעודיה ושל נסיכויות הנפט." גישת המערב החד־צדדית הותירה, לדברי רבין, את ברה"מ כמעצמה היחידה שביכולתה לשאת ולתת עם שני הצדדים למלחמה כאחד.

להלן אמר רבין שקטנים הסיכויים לפיוס בין ישראל לאיראן כל עוד שולט משטר חומייני באיראן. מדבריו עלה, עם זאת, שגישתה האסטרטגית של ישראל כלפי איראן לא השתנתה למרות תמיכת איראן בארגון „חזבאללה" בלבנון והשפעתה בקרב תנועות פונדמנטאליסטיות במצרים ובירדן. הוא הביע דעתו ששבע שנות מלחמת איראן־עיראק גרמו פירוד בקרב הגורמים הערביים בעלי הקו הפרו־סובייטי הנוקשה ובכך יצרו הזדמנות חדשה ליוזמה ליישוב הסכסוך הישראלי־ערבי. „הגורמים הנוטים יותר כלפי המערב והמעוניינים לגשת לשיחות שלום נהנים מחופש רב יותר היום מזה שממנו הם ייהנו כשהמלחמה תסתיים", הוא אמר.

בהתייחסו לתהליך השלום הישראלי־ערבי רמז רבין להלן כי מאמציו האחרונים של שר החוץ האמריקאי שולץ לקידומו נכשלו. „לצערי, איני רואה כל תקוה לפריצת דרך קרובה בנסיון לקיים שיחות שלום עם מדינה ערבית כלשהי מקרב שכנינו", הוא אמר. רבין הביע ספק באשר לרעיון כינוסה של ועידה בין־לאומית לנושא השלום ואמר: „נסיון להביא שלום בין ישראל לבין כל מדינות ערב באמצעות מעשה אחד הוא נסיון להשיג את הבלתי ניתן להשגה".

רבין הגיב בחריפות לדיווחים שלפיהם תחזור ישראל מרצונה על 80 מיליון דולאר מכספי הסיוע הבטחוני האמריקאי כמחווה סמלית כלפי ארה"ב לנוכח הגרעון התקציבי הגדול שאיתו היא מתמודדת. הוא אמר שלישראל התחייבויות בכתב משר החוץ שולץ ומשר ההגנה ויינברגר שהסיוע לא יקוצץ. „אנו מצפים מהממשל שיקיים את התחייבותו כלפינו", הוא הדגיש.

נכדו של הבאבא־סאלי בטיפול נמרץ וחסידיו מתפללים במסדרון

מאת סופר „דבר" בנגב

הרב אלעזר אבו חצירה (42) מבאר־שבע, נכדו של הרב ישראל אבוחצירה ז"ל – ה„באבא סאלי" המנוח מנתיבות, אושפז שלשום בערב ביחידה לטיפול נמרץ של המרכז הרפואי „סורוקה" בבאר־שבע. זאת לאחר שחש בכאבים באיזור הלב.

דבר אשפוזו נודע במהירות בין אלפי חסידיו ורבים מהם מתפללים במסדרונות בית החולים לבריאותו ומבקשים לזכות במצוות ביקור חולים אצל הרב. מהנהלת בית החולים נמסר שהרב זקוק למנוחה מלאה ולמיעוט מבקרים אצלו כדי שיתאושש במהירות וישוב לביתו. אתמול הוגדר מצבו יציב והוא הושאר להשגחה ביחידה לטיפול נמרץ.

הרב אלעזר אבוחצירה נולד בעיר ארפוד במארוקו וכאשר עלה בגיל 19 לירושלים, מונה מיד לעמוד בראש „כולל". זאת כיוון שכבר אז הכירו בלמדנותו ובצניעותו הרבים ורבים ראו בו כבר אז צדיק. אחרי נישואיו לדבורה, עברו בני הזוג לבאר־שבע והם מתגוררים עם ארבעת ילדיהם בשתי דירות מחוברות של בית משותף בעיר, שגם משמש לקבלת חסידיו שם. בקרבת הבית מצוי כולל אברכים וישיבה של הרב אבוחצירה ובימים אלה נערכות עבודות שיפוצים והסבה לבנין השק"ם הישן והגדול שבמרכז העיר, אשר נרכש מכספי תרומות שקיבל הרב אלעזר ואשר יוכשר לשמש „כולל" גדול וישיבה. לרב אלעזר אבוחצירה רבבות חסידים, מבני כל העדות והגורמים הדתיים והפוליטיים בארץ ובחו"ל.

יריבות קשה שוררת בין חסידיהם של הרב אלעזר לאלה של בנו של הבאבא סאלי המנוח – ברוך אבוחצירה, שלאחר מות אביו עבר לגור בבית הצדיק בנתיבות וריכז סביבו אלפי חסידים, הרואים בו את ממשיך דרכו של הבאבא סאלי. אלפי חסידים אחרים של הרב אלעזר אבוחצירה רואים בו את יורשו הרוחני של הבאבא סאלי והיריבות בין שני המחנות כבר הגיעה בעבר גם לעימות אלים בחלקת הקבר של הצדיק בנתיבות.

גם אתמול הגיעו חסידים רבים של הרב אלעזר אבוחצירה ל„סורוקה", התפללו במסדרונות לשלום הרב ויחלו לבקרו.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	6	8 –	מעונן
אמסטרדם	7	16 –	מעונן
בואנוס איירס	14	18 –	גשום
הלסינקי	3	9 –	מעונן
הונג קונג	22	26 –	בהיר
וינה	3	11 –	בהיר
ז'נבה	11	15 –	מעונן
טוקיו	13	21 –	בהיר
טורונטו	4	9 –	בהיר
יוהנסבורג	14	27 –	בהיר
לונדון	11	16 –	מעונן
ליסבון	16	19 –	גשום
מאדריד	11	22 –	גשום
מונטריאול	4	8 –	בהיר
ניו יורק	3	15 –	גשום
סאן פאולו	20	28 –	מעונן
פאריס	12	18 –	מעונן
פרנקפורט	9	10 –	בהיר
ציריך	2	8 –	מעונן
ריו דה ז'נרו	22	33 –	מעונן
שטוקהולם	1	7 –	מעונן
שיקאגו	2	12 –	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל' 5102620
ירושלים: רח' יפו 30, טל' 231373
חיפה: דרך הים 2, טל' 384655
באר שבע: רח' האבות, טל' 35282

swissair

ה„עבודה" מתייצבת מאחורי לוינסקי: הוא המועמד

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

עקיבא לוינסקי הוא מועמדה של מפלגת העבודה לתפקיד יו"ר ההנהלה הציונית ואין על כך שום ערעור – עמדה זו התגבשה אתמול בשורת התייעצויות בתוך צמרת [illegible] מוביל מפלגת העבודה, עוזי ברעם, שר הקליטה יעקב צור ומזכירי התק"ם, אהרן ידלין ושושיק פרי. [illegible] אמר אתמול שהידיעות כי מפלגת העבודה בוחנת אפשרות למנות מועמדים אחרים במקומו של [illegible] ומקורן בנסיונות של מספר קטן של אישים במפלגת העבודה לתפוס טרמפ על העגלה.

בלשכתו של לוינסקי התקבלו אתמול עשרות קריאות עידוד טלפוניות מראשי עיירות פיתוח ומועצות פועלים שקראו לו להמשיך ולהתמודד על התפקיד.

במפלגת העבודה שואבים עידוד מבחירתו של מנדל קפלן לתפקיד היו"ר החדש של חבר הנאמנים במקומו של ג'ראלד (ג'אק) הופברגר. קפלן הוא ידידו האישי של טדי קולק, התומך בעקיבא לוינסקי ובעבר הביע תמיכה במועמדותו של לוינסקי. בליכוד ממתינים עדיין לראות כיצד תגיב מפלגת העבודה על ההתפתחויות האחרונות. שר המדע והפיתוח גדעון פת, שכבר נתן הסכמה לא פורמלית להתמודד על תפקיד יו"ר ההנהלה הציונית, משהה בשלב זה את ההכרזה הרשמית על מועמדותו.

גורמים בליכוד סבורים כי „תרגיל" פסילתם של לוינסקי ואביזי בשלב מוקדם יחסית לפני הקונגרס עלול בסופו של דבר להזיק לסיכויי הליכוד מכיוון שהוא מותיר זמן בידי מפלגת העבודה להתארגן מחדש לקראת הקונגרס.

חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית בחר אתמול פה אחד במנדל קפלן ליו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית ל־4 השנים הקרובות. קפלן, בן למשפחה יהודית אורתודוקסית מדרום אפריקה, כיהן עד כה כיו"ר מועצת הנגידים של קרן היסוד. הוא נחשב לידידו האישי של טדי קולק ובעבר הביע תמיכה במועמדותו של לוינסקי. לקפלן דירה בירושלים בה הוא מתגורר מספר חודשים בשנה. בתרומתו הוקמו פרוייקטים רבים בישראל ובתוכם מוזיאון „הישוב הישן" בירושלים, חפירות „עיר דוד" והגן הבוטני.

קרב המלכים: דחיה במשחק השביעי

מאת אהרן אילים, סופר „דבר"

המשחק השביעי בדו־קרב לאליפות העולם בשחמט בין גארי קספרוב לבין אנטולי קרפוב, נדחה לבקשת אלוף העולם, קספרוב, ויתקיים ביום שישי.

זהו פסק הזמן הראשון שנוטל האלוף. כזכור, הטוען לכתר ניצל זכות זו, לאחר שהפסיד במשחק הרביעי. כל שחקן מותר ליטול שלושה פסקי זמן במהלך הדו־קרב בן 24 המשחקים.

בתום המשחק השישי נראה קספרוב לופת את ראשו, במשך זמן ממושך, לאחר שהתמיך וכייה.

סטודנט ערבי נפצע מירי כוחות הבטחון

מאת סופר „דבר" בירושלים

אסחאק אבו־צרור, בן 22, סטודנט המכללה הקאתולית של בית־לחם, נפצע אתמול קשה מירי כוחות הבטחון בשעת פיזור הפגנה אלימה של הסטודנטים. ההפגנה נערכה אתמול בשעות הצהריים והרקע להתפרצותה היו ככל הנראה הפריקות והמעצרים הרחבים שערכו כוחות הבטחון במחנה הפליטים אד־דהיישה שמדרום לבית־לחם.

במהלך ההפגנה הקימו הסטודנטים מחסומים על הכבישים המובילים למכללה, יידו אבנים על כוחות הבטחון והשתמשו אף בבקבוקי תבערה. הם הניפו דגלים וקראו סיסמאות.

הכוח שנקרא לפזרם השתמש בגז מדמיע, כדורי גומי ואף בירי לעבר המפגינים. כתוצאה מהירי נפצע כאמור הסטודנט בן ה־22 שהוא תושב מחנה הפליטים הקטן עאידה שליד קבר־רחל ובעבר היה עצור במחנה פארעה בגלל הפרות סדר. הוא אושפז תחילה בבי"ח בבית־ג'אלה ובגלל מצבו הקשה הועבר להדסה בירושלים.

אמש נמסר עוד על בקבוק תבערה שנזרק על סיור מג"ב ברמאללה. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. חשוד אחד נעצר.

מנהלי „כור" יוותרו על 10% משכרם

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

לנוכח הפסד של 58.7 מיליון דולר במחצית הראשונה השנה ובמסגרת תוכנית ההבראה יוותרו מנהלי קונצרן „כור" על 10 אחוזים משכרם. הסכמה על ויתור של 5 אחוזים כבר הושגה ומנכ"ל הקונצרן ישעיהו גביש פועל להגדלת הויתור ל־10 אחוזים.

ההפסד הגדול ב„כור" נובע בעיקר מגידול בהוצאות מימון ושכר ומירידת הרווחיות בייצוא ובשוק המקומי. תוכנית ההבראה בקונצרן צופה הקטנה משמעותית בהפסדים בשנה הבאה וחזרה לרווח ב־1989 (ראה ידיעה מורחבת במדור „משק וכספים").

למרות ההפסד ששחק 8 אחוזים מהון הקונצרן הוא שיפר את נזילותו ושמר על איתנות כספית.

בן־טובים פורש ממש' המשפטים: חילוקי דעות

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

מנהל המחלקה לענייני עבודה במשרד המשפטים, אלי בן־טובים פורש מתפקידו על רקע חילוקי דעות בינו לבין פרקליט המדינה יונה בלטמן והמשנה לפרקליט המדינה דורית ביניש.

בן־טובים טוען כי בלטמן ובייניש הכשילו את מינויו לתפקיד ראש מחלקת הבג"צים במשרד המשפטים.

לתפקיד נבחרה שלשום במכרז פנימי נילי ארד, שכיהנה כסגנית בכירה לפרקליט המדינה. בוועדה בה נבחרה השתתפו פרופ' גבריאלה שלו מהפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית, ישראל ברזון הממונה על הכנסות המדינה ויונה בלטמן.

בתגובה אמר אתמול פרקליט המדינה: „הוועדה ועדת מכרזים שהחליטה אשר החליטה ואיני מוסמך לגלות את דיוניה. אני דוחה את האשמותיו של בן־טובים מכל".

האם מתגורר אבו־נידאל בפולין?

ואשינגטון (עתים). – קבוצה של 25 חברי בית הנבחרים האמריקאי פנתה שלשום לשר החוץ ג'ורג' שולץ בבקשה שיבדוק דיווחים, לפיהם הטרוריסט אבו נידאל מתגורר ומנהל את עסקיו הטרוריסטיים בפולין. [illegible]

צירי הקונגרס, המייצגים למעלה ממחצית חברי ועדת החוץ של בית־הנבחרים, מציינים באיגרת ששלחו לשולץ, שלפי ידיעות שפורסמו הקים אבו נידאל את המטה הפיננסי שלו בוורשה. משרדו זה עוסק ב„מימון התקפות טרוריסטיות בינלאומיות ובעיסקות נשק מתוחכמות ברחבי תבל", כותבים חברי הקונגרס. „כחברי ועדת החוץ של בית הנבחרים אנו סבורים שדיווחים אלה מדאיגים ביותר, במיוחד לאור השיפור שחל לאחרונה ביחסי ארה"ב־פולין".

סטודנטים בעלי רכב ישן תובעים חניית חינם

דורון ספיר, מנהל המחלקה לסטודנטים בהסתדרות פנה לנתן הלך, סגן ראש עיריית תל־אביב בבקשה להדריג את מכוניות הסטודנטים החונים במגרשי החניה של אוניברסיטת תל־אביב לשני סוגים לצורך תשלום דמי החניה.

כידוע, החל משנת הלימודים תשמ"ח גובים בעלי החניונים סביב לאוניברסיטת תל־אביב סך של 100 ש"ח עבור מנוי סמסטריאלי ושני ש"ח עבור חניה למשך יום שלם.

„ההצעה היא לאפשר למכוניות משנת יצור עד 1983 לחנות חינם במגרשי החניה ולחייב בתשלום רק את המכוניות משנת יצור 1984 ואילך. זהו פתרון הוגן שיענה על תרעומת הסטודנטים ויפתור את בעיית התפעול של החניונים", הדגיש ספיר.

מטעי זיתים

(המשך מעמ' 1)

המשפט המחוזי בבאר־שבע ובבית המשפט העליון. גם אז לא קיימו הבדווים את צווי בית המשפט ובמוצאי השנה האחרונה ניהלו אתם אנשי הסיירת הירוקה במינהל מקרקעי ישראל מו"מ ממושך, כדי שיבצעו בעצמם את הצווים, ועל פיהם יהרסו בעצמם את הבתים הלא חוקיים ויעקרו את מטעי הזית.

שר החקלאות, אריק נחמקין, ביקר לפני שבוע בעיירות הבדווים באזור והבטיח לשייחים ולנכבדים להשהות את כל ההליכים המשפטיים נגדם כדי שנציגי הבדווים יוכלו לגבש הצעת פתרון משלהם לבעיית המשפטיות, בלא שיהיה עליהם לחץ בתי המשפט. למרות הכרזה זו של השר נחמקין הגיעו למחרת ביקור השר אנשי הסיירת הירוקה ללגייה ותבעו מבעלי המטעים לעקור אותם מיד. לאחר שגם דרישה זו לא נענתה, החל תכנון של מבצע כוחני לעקירת המטעים שנערך אתמול.

אתמול סמוך לשעה 8 בבוקר יצאה סיירת המאבטחים לכיוון מטעי לגייה וכביש באר־שבע־ערד נפקק לתנועת כלי רכב. במשך כחצי שעה לא התאפשרה כמעט יציאת מכוניות מישוב הוילות עומר שליד באר־שבע. אנשי הכוח סגרו את אזור המטעים של לגייה והופתעו עקרו עצי זית והעמיסו אותם על משאיות שפינו את העצים מהאזור, ללא כל התנגדות של בעלי המטעים.

בסוף המבצע נעקרו מרבית עצי הזית שנטעו באחור על אדמות מדינה, אך צווי ההריסה לבתים לא בוצעו. עוד לפני הצהריים שבו כל כוחות האבטחה לבסיסים.

„אוהל המאבק"

(המשך מעמ' 1)

ותכנון גנים בתוך מבנים וחצרות בתים. ביבנאל גם עומד להיפתח איזור תעשיה גדול שהביקש לו רב וחרבית המבנים שם כבר נתפסו, אף כי האיזור עצמו כרם נוהג „זה כל מה שנשאר מהחקלאות של יבנאל", התלונן אחד מותיקי המושבה.

סופר „דבר" בכנסת מוסר: „מדינת ישראל ללא התיישבות עובדת היא לא מדינת ישראל כפי שאני מכיר. פגיעה בהתיישבות העובדת קשה כפגיעה בדמותה ובמעבודה של המדינה" אמר אתמול יו"ר הכנסת שלמה הלל בפגישה עם נציגי ההתיישבות במחנה האוהלים סמוך למשכן הכנסת. יו"ר הכנסת הביע בפגישה את תרעומתו על אי־ביצוע החלטות הכנסת על ידי הממשלה ואמר כי תופעה זאת מערערת את המשטר הדמוקרטי. „אחזור ואפנה לחברי הכנסת, לחברי ועדת הכספים ולשרי הממשלה, שכן יש לעשות מאמץ גדול ולהפעיל את מלוא המשקל הסגולי של הכנסת על עבודת השרים ולדאוג שהנושא יעמוד בראש סדר יומה של הממשלה".

סופרת „דבר" לענייני מפלגות מוסרת, כי שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, עבר אתמול בישיבת שרי הליכוד על מצוקת החקלאות והדגיש שיש להגיש לחקלאים סיוע מיידי.

היום ייפגשו נציגי החקלאים עם ראש הממשלה יצחק שמיר.

ההדלפה על מבצע דהיישה תועלה בוועדת חוץ ובטחון

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

חברי הכנסת רפאל איתן, שבח וייס ואהוד אולמרט יעלו את ההדלפה על מבצע צה"ל בדהיישה בוועדת חוץ ובטחון של הכנסת, בעקבות הפרסום אתמול ב„דבר". שר הבטחון יצחק רבין מסרב לפי שעה להגיב בנושא.

כזכור פורסם אתמול ב„דבר", כי הידיעה על מבצע המעצרים של זרועות הבטחון – דלפה למבוקשים אחדים בטרם החל המבצע והם נמלטו ממחנה דהיישה בטרם הגיעו אליו כוחות הבטחון.

דובר צה"ל תת־אלוף אפרים לפיד מסר בתגובה, כי „צה"ל לא מוסר מידע על אלו נושאים הוא עושה וחוקר".

בליל המבצע השבוע עצרו זרועות הבטחון 18 צעירים שהיו מעורבים בהפרות סדר ובפגיעה בכלי רכב ישראלים ופציעתם של נוסעים ישראלים.

הידיעה על המבצע הכפול דלפה לתושבי מחנה הפליטים דהיישה, שעות אחדות בטרם החל והאחרים מן המבוקשים נמלטו ולא נעצרו.

למחרת היום עצר צה"ל עשרה צעירים נוספים ובסך הכל עצר 28 צעירים מתוך 40 צעירים שהיו מבוקשים מראש.

ח"כ אהוד אולמרט אמר אתמול ל„דבר": „אם אכן דלף מידע בזה הרי שזוהי ידיעה מזעזעת. אני אבדוק זאת בדרכים מתאימות ולא ארפה מן העניין עד שאקבל תשובה שתניח את דעתי".

ח"כ אולמרט וכן חברי הכנסת רפאל איתן ושבח וייס מסרו, כי יבדקו גם הם את המידע ויעלוהו בוועדת חוץ והבטחון של הכנסת.

ראשי ישיבת קבר יוסף – ייפגשו עם רבין בקשר למבנה שנהרס

מאת אוריאל בן עמי ועליזה ולך, סופרי „דבר"

ראש ישיבת קבר יוסף בשכם, הרב אליעזר אוורא וראש המועצה האזורית שומרון בני קצובר ייפגשו היום עם שר הבטחון יצחק רבין, בקשר להריסת המבנה בישיבה.

כזכור, הרסו חיילי צה"ל השבוע מבנה מתכת שהקימו מתנחלי הישיבה בסמוך למבנה האבן הקיים במקום. מלשכת מתאם הפעולות בשטחים נמסר, כי צה"ל הרס את המבנה משום שהוא הוקם שלא כחוק ומהווה הפרת הסטאטוס־קוו. ראש המועצה האזורית שומרון בני קצובר טען, כי מפקד מרחב שומרון ומושל אזור שכם מטעם המינהל האזרחי אישרו את הקמת המבנה.

אתמול נפגשו נציגים ממועצת יש"ע עם אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע. בשיחה טענו המתנחלים, כי היה בידיהם אישור להקמת המבנה במקום אוהל שהיה במקום והתמוטט עקב הגשמים האחרונים.

מתחקיר שנערך בצה"ל עולה כי ראשי הישיבה לא קיבלו אישור להקמת המבנה כפי שטענו.

מזכירות „התחיה" ניסחה אתמול פנייה חריפה אל ראש הממשלה, הקוראת לו „לעשות להפסקת ההתעללות של שלטונות הביטחון בתלמידי ישיבת קבר יוסף ולאפשר להם להתקין מחדש את המסגרת לאוהל, שנהרסה על־ידי צה"ל".

וול סטריט

(המשך מעמ' 1)

השנה שעברה, שהסתכם ב־221 מיליארד דולאר.

הדולר ירד אתמול לשפל הנמוך ביותר זה שבע שנים לעומת המארק המערב גרמני, לאחר שהתערבות מתואמת של בנקים מרכזיים לא הצליחה להפיג את חששותיהם של הסוחרים מפני המשך מגמת הירידה שלו. הדולר הפסיד שני פניג ועמד על 1.7355 מארק לעומת 1.7575 בתום יום המסחר בניו־יורק ביום ב'. כמו כן איבד הדולאר יותר מ־2.5 ין ועמד על 138.30 ין לעומת 140.85 ביום ב'.

סוחרי מטבע בניו־יורק אישרו כי הבנק המרכזי התערב בשוקי המטבע וקנה דולארים תמורת המארק, הין ואולי גם הפראנק השוויצי. מקורות בשוקי המטבע מסרו כי גם הבנקים המרכזיים של יפאן, מערב גרמניה, בריטניה, איטליה ושוויץ רכשו אתמול דולארים.

בלונדון: ירידות

דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה מוסרת, כי בבורסה לניירות ערך בלונדון היו אתמול שוב ירידות שערים חדות. הנפילות החדות בשערי המניות בבורסה החווק הביאו את שערי המניות בלונדון לשפל שלא היה דוגמתו מאז נובמבר, בשנה שעברה. מאז תחילת המשבר, לפני 9 ימים, ירד ערך המניות בבורסה בבריטניה ב־140 מיליארד לישט"ק. החשש כי מכירת מניות הממשלה, בסך 2.7 מיליארד לישט"ק, בחברת „בריטיש פטרוליום" תתקיים במועדה, הביא לירידה נוספת בשערי המניות.

ירידות באסיה ובמערב אירופה

באסיה ובמערב אירופה היו אתמול שוב ירידות בעקבות ירידת הדולאר. בין הבורסות שבהן נרשמו ירידות: יפאן, הונג קונג, בריטניה, מערב גרמניה וצרפת.

בבורסת טוקיו נרשמה אתמול ירידה בשעור 1.1 אחוז.

קיסר

(המשך מעמ' 1)

הממשלתיים ומכאן נובעת עמדתנו החיובית להחלטה על הקמת הצוות המשותף. יחד עם זאת אנחנו מאשימים את הנהלת קופת חולים, שניהלה איתנו משא ומתן ממושך ומתיש, כנראה שלא בתום לב וללא אישור הגורמים ההסתדרותיים והממלכתיים הנוגעים לדבר. עתה גם מובן לנו מדוע נמנע שיפור שירות רפואי במוסדות קופת חולים".

היום מקיימים הרופאים עיצומים בבתי החולים „העמק" בעפולה ו„סורוקה" בבאר שבע.

שמעון וייס, סופר „דבר" בעמק, מוסר:

„בית החולים פוריה לא ייסגר ולכל הממליצים הטוענים כי לרגל הקיצוצים המתבקשים יש לסגור את פוריה ניתנה היום תשובה חד־משמעית עם פתיחת המבנה החדש למחלקת הילדים, הפנימית, דיאליזה וטיפול נמרץ", כך אמרה אתמול שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו בטקס פתיחת המבנה החדש שבנייתו עלתה כ־3.5 מיליון דולר.

בטקס השתתפו ראשי משרד הבריאות וראשי הרשויות והציבור באזור הגליל העליון. שרת הבריאות אמרה, כי חרף הקיצוצים והמצב הקשה במערכת הבריאות החליט משרד הבריאות להעניק עדיפות תקציבית לבתי החולים האזוריים.

בהתייחסה לשכר עובדי מערכת הבריאות אמרה שרת הבריאות, כי עובדי שרותי הבריאות נמצאים בשכבת השכר הנמוכה ביותר גם בתנאי עבודה. אבל כדי לשפר את המצב זקוקה מערכת הבריאות ל„שקט בריאותי" ורק בעבודה משותפת וללא זעזועים במערכת יהיה אפשר להשיג לעובדים שכר ותנאים הולמים. שרת הבריאות ציינה, כי במשרד הבריאות החליטו שכל בתי החולים האזוריים והמרוחקים יאוחדו עם מוסדות להשכלה גבוהה לשם קבלת תואר אקדמי לעובדיהם וללומדים בהם.

ראש השב"ס

(המשך מעמ' 1)

השר מבין כי זה המצב בשירות בתי הסוהר. הוא ציפה ליותר מאשר גיבוי למעשיו. בישיבת ועדת הפנים האחרונה נפגע מיימון עמוקות לאחר ששר המשטרה ייחס השגים מרשימים לקודמו בתפקיד אף שההשגים אלה היו השגיו שלו, לדעתו.

גונדר דוד מיימון הוא איש צבא שחונך לתיקון איכותי של תחומים לקויים. הוא איננו רפורמטור. הוא איש צבא מסודר מאד שכל מהלך שלו מתוכנן מאד. זו אולי הסיבה שלא התחבב על המטה שלו ועל קציני שירות בתי הסוהר. היו אף קצינים שהתקרבו אליו, אך הוא שמר על מרחק קבוע עם פקודיו. זה היה אולי אחד מחסרונותיו. היה לו חסרון נוסף: הוא ביקש להציג השגים זמן קצר לאחר שהגשנו. הוא היה חייב להמשיך את עבודתו, אפורה ככל שתהיה, ונגד כל הסיכויים. זו אולי הסיבה שלוי שאול, שהוא פקיד ציבור אנטי־עיתונאי מובהק, יצליח בתפקידו אם יתמיד בעבודתו. הוא אדם שאיננו פתוח להצגת השגים.

בפני לוי שאול עומד אחד האתגרים הקשים ביותר בשירות הציבורי: לשקם מערכת מבוטלת. הרוסה לגמרי. אם היתה זו רשות עירונית, רשות מקומית, היו ממנים לה „ועדה קרואה" מזמן. בפני לוי שאול עומד מטה הלוקה באורח כרוני בטוהר מידותיו, במערכת המתקשה לגייס אליה סוהרים, אסירים ששולטים בסוהריהם, בעיה [illegible] ממשית בבתי הכלא. אי־סדר בעליון. לא נותר לו אלא לעשות.

סופר „דבר" בכנסת מוסר, כי יו"ר הוועדה לענייני ביקורת המדינה ח"כ דוד ליבאי מתח ביקורת על המגמה המדאיגה, כדבריו, שהתפתחה באחרונה בשירות בתי הסוהר לחסל ולהשלים עם פרישתם של קצינים ותיקים וטובים, ולגייס לשירות קציני צבא או משטרה שאינם יודעים מה בית־סוהר ואינם מכירים את החיים מאחורי הסורגים.

להכרנו לעבודה
יצחק מור
משתתפים בצערך על מות
אביך ז"ל
תנחומים לבני המשפחה.
הנהלת מבטחים והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על
מותו הפתאומי של
דוקטור שלמה שביט
ביום ה־16.10.87
ההלויה תצא ביום חמישי 29.10.87
ו' חשוון תשמ"ח בשעה 10:00
מבית ההלויות בסנהדריה
המשפחה

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של
יצחק מלניקס ז"ל
ההלויה תיערך היום, יום חמישי ו' חשון תשמ"ח
29.10.87 בשעה 14.30 בבית קשת.
אשתו: דבורה
בנותיה: מילה, נחמה וביב
נכדיו
וקיבוץ בית קשת

למשפחת זסלבסקי
ולמשק יגור
הננו להביע לכם את השתתפותנו
העמוקה באבלכם בהלקח מכם
זסלבסקי ברוך ז"ל
הנהלת נמר
העובדים וועד גימלאי נמר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי אופקים
הודעה בדבר אישור שינוי
תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מיתאר הנקראת תכנית מס' 101/02/23 שינוי לתכנית – 2.

עיקרי הוראותיה:
הכנת תכנית מתאר מקומית בהתאם לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 לשטח הנזכר בסעיפים 1 ו־4 לעיל, וקביעת הוראות בעניינים המפורטים: התוויית דרכים, יעוד שטחים למטרות: מגורים, מסחר, תעשיה ומלאכה, בנייני ציבור, שטחים ציבוריים פתוחים (כולל ציר להולכי רגל ופארק), ספורט, מתקנים הנדסיים, בית עלמין, הכל כמפורט בתשריט ובהוראות תכנית זו.
אלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: 9,412 דונם, אופקים.
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פירסומים מס' 3364 מיום 29/7/86 עמוד 2602.
השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אופקים וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דניאלי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

בית משפט השלום
רח' וייצמן 1, תל־אביב
תיק אזרחי 19859/87
הזמנה לדין

לחנה – הבדל ליפשיץ ת.ז. 70454671, שכתובתה רח' בן יהודה 56, תל־אביב, וכיום בלתי ידועה.
הואיל והתובעת הבית ברח' אליעזר בן־יהודה 56 תל־אביב בע"מ, ע"י ב"כ עו"ד אהרן לירן, מרח' פרבורק 5, תל־אביב, הגישה לבית משפט השלום בתל־אביב תובענה נגדך, כמפורט בכתב התביעה הנמצא בתיק הנ"ל, הינך מוזמנת להגיש כתב הגנה תוך 30 יום מיום פרסום הזמנה זו, ולהתייצב למשפט ביום 6.12.87 שעה 8.30 בבוקר.
ודעי לך, שאם תגישי כתב הגנה ולא תתייצבי למשפט ביום האמור בהזמנה, ינתן באותו יום פסק דין שלא בפניך, אך אם לא תגישי כתב הגנה במועד שנקבע לכך בהזמנה, יינתן פסק דין שלא בפניך אף לפני היום שנקבע למשפט והזמנה להתייצב תבוטל.

יום 29.10.87 מזכיר ראשי

מרחב תכנון מקומי
רחובות
הודעה לפי סעיף 149 מחוק התכנון והבניה
בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146־150 מחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 13,5% בניה בקשה עליונה בבנין על חלק מחלקה 182 מגרש 17 3700 רח' הגנה פינת הארמור וזבוטנו, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 103,5% במקום 90% המותרים. הקלה בקשה נוספת כך שיהיו 4 קומות במקום 3 קומות המותרות כל המעוניין יוכל לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמלי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות

פקסימיליה
MURATA
מורטה
קומפקטית
גם במחיר!
עצים מקבוצת כלל 69
רח' ירמיהו 4 ת"א טל. 03-5463714
יבוא, שיווק ושרות בכל רחבי הארץ

עיריית כרמיאל
הועדה המקומית לתכנון ולבניה כרמיאל
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה – 1965

הוגשה לועדה המקומית בקשה למתן הקלה לבניה על חלק מחלקות 3, 5, 6, 7 בגוש 19145 כרמיאל. ההקלה כוללת שמוש במגרש המיועד לתעשיה לצרכי ציבור ושרותים עירוניים. לכל מי שיש לו התנגדות מכל סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תוך 14 יום החל מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא בקשה זו למתן הקלה לועדה המקומית לתכנון ולבניה כרמיאל.

ב. הגר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה כרמיאל

מכרזים
משרד הבטחון־
יחידת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירת טובין. כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים במכרז במספים. המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר.
תנאי התשלום: 60% בהמחאה בנקאית 40% הנותרים בערבות בנקאית שזמן פרעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז.
מכירת טפסי המכרז תחל ביום שני 2/11/87 באמצעות המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12/א' הקריה תל אביב.
שעות הקבלה: בימים א'־ה' בשעות 08:30־12:30, בימים א' וג' גם בשעות 14:00־15:00.

מכרז מספר: 207/87/11
מוכנן בכושר גבוה: ציוד ארטמי, חלפי צבעים, אביזרי הדמה, חלפי רכב – משיות, חלפי תחמושת.
מוכנן בכושר נמוך: טלסקופים, דיקאור לשרימן, קנים מסוללים, פריסקופים – מריאוליסקופים, חלקי חשמל הדיה לרכב.
ימי סיור: 15,12 בנובמבר 1987, כמפורט בטפסי המכרז, להרשם עד יום לפני הסיור.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־16/11/87 עד שעה 10:00 לפנה"צ.

מכרז מספר: 208/87/11
כלי רכב מסוגים שונים, חלקם לפרוק כמפורט להלן:
רכב ג.ג., נחורי משא, עקבים נגררים, נגרר נתנקר, מכתוני הרוגן, 4 נגררים מתנבלים (מאותנים במוחסן בזק חיפה, סיור 5.11.87)
ימי סיור: 5,4 בנובמבר 1987 בשעות: 08:00־11:30.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־09/11/87 עד שעה 10:00 לפנה"צ.

מכרז מספר: 209/87/11
כלי רכב מסוגים שונים, חלקם לפרוק כמפורט להלן:
מנופים דונג, מנופי מרצדס, משאיות G.M.C, משאיות ליילנד, משאיות מרצדס, משאית פורד, משאית ריאו, משאיות דודג', משאיות זיל, אוטובוסים דודג', גורר תומך דודג', עגורן, מלגזות, מרקמורים.
ימי סיור: 5,4 בנובמבר 1987 בשעות: 08:00־11:30.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־09/11/87 עד שעה 10:00 לפנה"צ.

צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים
(הוראת שעה)
(מחירים מרביים למספוא)
(מס' 9) (תיקון)
התשמ"ח – 1987

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (1) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ה – 1985 (1), אנו מצווים לאמור:
בצו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למספוא) (מס' 9) התשמ"ז – 1987 (2) בסעיף 2.
במקום „כוספת סויה – 44% חלבון 406" יבוא „כוספת סויה – 44% חלבון 431".
תחילתו של צו זה ביום ה' ל' חשון התשמ"ח (28 באוקטובר 1987)

משה נסים
שר האוצר
אריה נחמקין
שר החקלאות

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה
תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה – 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי: פרימן כתובת ר"ד גרונר 26 תל־אביב.
בקשה להתייחסות לקרקע שבמקום:
שם הישוב כפר שמריהו רחוב השדות
גוש 6671 חלקה 37 מגרש (2)
ומהווה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה האמורה, דהיינו:
בקשה להקלה 4.3% באחוזי בניה.
כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

דבר
DAVAR
משאר עם לשחר

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל – „דבר" בע"מ
מודפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־642111־2, מ. 33104

אתמול בכנסת
שלמה גינוסר וטובה צימוקי

אלמוזלינו: כל עוד נשמה באפי – לא תקום בישראל רפואה פרטית!

שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו הודיעה, כי פנתה למוסדות ההסתדרות בדרישה להקים הסתדרות לכלל עובדי מערכת הבריאות המונה 22 קבוצות עובדים שונות.

„לא יתכן שעובדים שקופחו כל כך הרבה שנים לא יוכלו למצוא הולם לתביעותיהם. בכל יום פותחת קבוצה אחרת בעיצומים או בשביתה ואנו עוסקים כל יום בכיבוי שריפות", אמרה שרת הבריאות בתשובה להצעות לסדר היום שבנושא המשבר במערכת הבריאות.

היא הודיעה, כי בתוך חודש ימים תוגשנה לה המלצות ועדת טריינין בדבר הפרדת בתי החולים ושירותי האישפוז ממשרד הבריאות, כדוגמה לנעשה בחברת הבזק.

השרה התפלמסה ארוכות עם מספר חברי כנסת ואמרה „לא באתי לבקש רחמים על מערכת הבריאות אלא לדרוש את המגיע לנו". היא ציינה, כי על אף כל האווירה הקודרת, מערכת הבריאות היא עדיין בין הטובות בעולם המערבי. היא מנתה שתי בעיות מרכזיות מהן סובלת המערכת: השכר ובעיית התקציב. „נוצר מצב אבסורדי, כי משרד הבריאות נאלץ לממן את הביטוח הלאומי וקופות החולים הקטנות".

שרת הבריאות התפלמסה עם קודמה בתפקיד אליעזר שוסטק שאמר לה שאינה עוסקת בעניינים הרציניים אלא „מתלהבת מנושאים כמו ניתוחי לב". לדבריו, מערכת הבריאות נזקקת לניתוח הרניה (שבר). ארבלי אלמוזלינו השיבה לו בלעג „אתה מדבר על רמת ניהול? איזה ניהול השארת במשרד הבריאות? הרי בימיך קרה המחזה שיהיה לדראון עולם של שביתת הרופאים ונשמעו ביטויים כמו „גסיסת חולים"". בקשר לעיצומי הרופאים בבתי החולים של קופ"ח אמרה השרה „אין לי ספק שההסתדרות הרפואית מבקשת להקים רפואה פרטית בבתי החולים הציבוריים, אך כל עוד נשמה באפי לא אתן להם זאת, שכן זה הרס הרפואה הציבורית".

ח"כ נמיר קוראת לעצמאות הביטוח הלאומי

ח"כ אורה נמיר העלתה במליאה הצעה לסדר היום בנושא עצמאות המוסד לביטוח לאומי.

לדבריה, בעקבות שינוי חוק עלות העבודה למעסיקים ועצמאיים, דהיינו הפחתת עלות העבודה המשולמת למוסד לביטוח לאומי ופיצוי המוסד ע"י משרד האוצר, הפך המוסד לביטוח לאומי בייעבוד למחלקה או אגף במשרד האוצר.

ח"כ נמיר אמרה, כי האוצר מעביר בגין חוק זה 1.155 מיליון ש"ח למוסד, המהווים תוספת של 22 אחוזים בהשתתפות האוצר בתקציב המוסד, המגיע היום ל־53 אחוזים מכלל תקבולי המוסד.

שר העבודה והרווחה משה קצב שענה לה אמר, כי לא־חלה שום שחיקה במעמדו של הביטוח הלאומי. הוא הדגיש עם זאת, שעצמאות המוסד מעולם לא היתה אבסולוטית. קצב אמר, כי המשק הישראלי נכנס בשנתיים האחרונות לתהליך של הבראה כלכלית. כל מגזרי החיים בישראל נתבעו לשלם מחיר וגם הביטוח הלאומי.

בהתייחסו לכוונה להטיל מס על כל הקצבאות המשולמות על ידי המוסד לביטוח לאומי אמר קצב, כי משרדו טרם קיבל את פרטי הרפורמה המוצעת, אך הוא נחוש בדעתו להתנגד בתוקף לכל כוונה לפגוע בקצבאות ובבטחון הסוציאלי. „יש לבחון היטב את ההשלכות הכלכליות, החברתיות והמנהלתיות שנובעות מהטלת מס על קצבאות ביטוח לאומי ואני חושש כי לא נבחנו היטב כל המשמעויות".

חוק חוזה הביטוח

הכנסת קיבלה בקריאה טרומית תיקון לחוק חוזה הביטוח שהעלה ח"כ וירשובסקי, ראשון לסדרת תיקונים שבכוונתו להגיש לשיפור מצבו של המבוטח.

המצב החוקי היום מאפשר לחברות הביטוח להעמיד בפני המבוטח שתי אפשרויות: ויתור על חלק ניכר מתביעתו או פנייה לבית המשפט שהיא פתיחה לתהליך יקר וממושך ביותר. המצב בבתי המשפט גורם להמתנות של ארבע שנים עד תחילת הדיון, הסכום שישולם יהיה סכום התביעה, ריבית והצמדה בלבד.

החוק המוצע יאפשר לבית המשפט לפסוק פיצוי עונשי גבוה של עד 30 אחוז מסכום התביעה בצירוף ריבית והצמדה. התיקון נועד למקרים שבהם העובדות אינן שנויות במחלוקת ובית המשפט משתכנע בחוסר תום לב מצד חברת הביטוח.

פולמוס בעניין שידורי הרשת השניה

„החלטת שר החינוך והתרבות ושר התקשורת לאפשר את שידורי תוכניות הערוץ השני בתוך הערוץ הראשון נבעה אך ורק מן הרצון לאפשר לתושבי האזורים המרוחקים בצפון ובדרום ולשכבות החלשות לצפות בתוכניות הטלוויזיה היחידות המשודרות עתה ברשת הישראלית. ההחלטה לא נבעה משום סיבה אחרת" – אמר שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי בתשובה לשאילתה בעליפה של ח"כ אברהם ורדיגר בעניין שידורי הערוץ השני.

השר יעקבי הביע את תקוותו, כי בקרוב תשלים הכנסת חקיקת חוק הרשת השנייה שיאפשר הקמתה של מועצת הרשת השנייה ואת תחילת פעולתה של מנהלת ההקמה של הרשת.

אם כך יהיה, אמר השר, הרי שבעוד כשנה תפעל הרשת השנייה באורח עצמאי. עד אז, ציין, ימשכו השידורים במתכונת הקיימת, כלומר במסגרת חוק רשות השידור על־פי אישורו של היועץ המשפטי לממשלה.

ח"כ יוסי שריד ששאל שאילתא נוספת תקף את יעקבי ואמר לו „מי ששבר בעבר שביתה בנמל־התעופה בן־גוריון באמצעות צבא, שובר עכשיו שביתה בטלוויזיה באמצעות הערוץ השני. רק מי שמתיימר להיות סוציאליסט, ואיננו אלא סוציאליסט מדומה, רק הוא מסוגל לגילוי כל־כך גס ובוטה של התנכלות לשובתים ולמאבקם המקצועי הלגיטימי".

רם כספי פורש מפרשת פולארד

סגן השר רוני מילוא אישר בתשובה לשאילתא בע"פ של ח"כ מרדכי וירשובסקי, כי עו"ד רם כספי הודיע על פרישתו מהצוות שעסק בטיפול בפרשת פולארד.

וירשובסקי: הרבנים סבורים ששקיראל איננה אדם

בתשובה לשאילתא בע"פ לשר הדתות שהוגשה ע"י ח"כ מרדכי וירשובסקי בעניין בחירתה של לאה שקיראל למועצה הדתית ירוחם התברר מעל בימת הכנסת, כי המועצות הדתיות נותקו מעולה של הכנסת ומחוק המדינה. לאור מצב זה מציע ח"כ וירשובסקי להשעות את פעולותיהן של המועצות עד שיותר לנשים לכהן בהן ולהעביר את פעולותיהן לרשויות המקומיות.

וירשובסקי אמר, כי עניינה של לאה שקיראל, אשר נבחרה למועצה הדתית של ירוחם, אך לא זכתה לאישור משרד הדתות, עלה לדיון עקרוני במליאת הכנסת לפני למעלה משנה. באותה ישיבה התקבלה החלטה על דעת רוב מוחלט של הבית, כולל חברי הסיעה הדתית לאומית. הכנסת צידדה באותה החלטה במינוי כל אדם למועצה דתית.

ישנה אפשרות אחת בלבד לפרש את התנהגות שר הדתות לאור החלטה זו של הכנסת והיא שאין הגב' שקיראל – אדם. המר הסביר את החלטת ועדת השרים לפיה אין למנות את שקיראל לתפקיד בנימוק „שאין דעת הרבנים נוחה". מכאן שגופים מנהליים הפועלים על־פי חוק אינם נותנים למרות הכנסת אלא לנטיותיהם של רבנים, אשר אפילו לא מצאו עילה הילכתית לאפליה זו, אמר וירשובסקי.

אידה נודל הפכה אתמול לחברת כבוד בארגון נשי הדסה (צילום: יצחק הררי)

קיסר מציע להלל דיון בעדכון שכר הבכירים

מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, מציע במכתבו ליו"ר הכנסת שלמה הלל ליזום דיון מחודש בשיטת עדכון שכרם של חברי הכנסת, השרים והפקידים הבכירים בשירות המדינה.

קיסר מבהיר במכתב ליו"ר הכנסת, שהעתקו נמסר גם ליו"ר ועדת הכספים ח"כ אברהם שפירא וליו"ר ועדת הכנסת ח"כ מיכה רייסר, כי „הנסיון מלמד שכל פעם שבאים לעדכן את שכר הנבחרים והבכירים, גורר הדבר תגובות שליליות מצד ציבור העובדים וחוגים שונים באוכלוסיה, וזאת ללא קשר אם מגיע לנבחרים אם לאו".

מזכ"ל ההסתדרות מציין שהדבר נבע ביסודו מן העובדה ששיטת עדכון ותוספת השכר לבכירים ונבחרים שונה משיטת העדכון ותוספת השכר של שאר ציבור העובדים במשק, הן בשירות הציבורי והן במגזר היצרני.

„ועדת הכנסת וועדת הכספים יכולות לקבוע מהי רמת ההכנסה והשכר של נבחרי הציבור והבכירים. אולם משעה שנקבעה רמת ההכנסה, עדכונה ייעשה באותה השיטה ובאותם המועדים על פיהם מתעדכנים עובדי המדינה והשירות הציבורי (כולל תוספת שכר ותוספת יוקר). זאת ועוד: אחת לשנתיים, במועד חתימת הסכם העבודה בשירות הציבורי, יעודכן שכר הנבחרים והבכירים אם חלה בהם שחיקה בהשוואה לשכר הבסיסי שנקבע", מציע קיסר.

„עדכון שכר הנבחרים והבכירים, בשיטה ובמועדים כשאר עובדי השירות הציבורי, יסיר לזות שפתיים ותגובות שליליות מצד עובדים ואזרחים כנגד נבחרי הציבור והעם, ובכך הצדק לא רק ייעשה אלא אף ייראה", כותב קיסר במכתבו ליו"ר הכנסת.

השבועון הלבנוני „א־שיראע":

בנו של נאצר עומד בראש ארגון הטרור „מהפכת־מצרים"

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

חאלד עבד אל־נאצר, בנו הבכור של הנשיא המנוח גמאל עבד אל־נאצר, הוא העומד בראש הארגון המצרי הטרוריסטי המכונה „מהפכת־מצרים", שאנשיו רצחו את אלברט אטרקצ'י ואתי מלאור בקאהיר, על כך מסר השבועון הלבנוני „א־שיראע" בגליונו האחרון.

לדברי העתון, חאלד עבד אל־נאצר הוא מנהיג־העל של קבוצת „מהפכת־מצרים" הקובע את קו הפעולה הכללי של הארגון. תחתיו בהנהגה משרתים אישים מצרים שונים, ביניהם קצינים בדימוס בצבא המצרי.

יצוין, שבסוף ספטמבר מסר עתון השמאל המצרי „אל־אהאלי" כי קבוצת „מהפכת־מצרים" הקפיאה את פעילותה לחצי שנה. גליון זה נאסר להפצה על ידי השלטונות המצריים שחששו באותו שלב כמה פעילים מרכזיים בארגון „מהפכת־מצרים". לדברי „א־שיראע", חשיפת הפעילים הללו ומעצרם יצאו לפועל לאחר ששלוחת הסי.איי.אי. בקאהיר עצרה אחד מחברי ארגון „מהפכת־מצרים" בשם אחמד עיסאם אל־דין. הלה נשבר בחקירה ומסר פרטים רבים על הארגון המחתרתי וכן את שמות מנהיגיו שנעצרו על ידי השלטונות המצריים לאחר שקיבלו את המידע הרלוונטי מידי האמריקאים.

הגענו לאיזון אסטרטגי – הכריז שר ההגנה הסורי

שר ההגנה הסורי מוסטפה טלאס הכריז כי הצבא הסורי מוכן עתה לעמוד בפני כל פרובוקציה אפשרית כי חלה התקדמות רבה בתחום האיזון האסטרטגי עם ישראל.

בראיון לכתב העת הסורי „ג'יש אלשעב", לרגל יום השנה ה־14 למלחמת אוקטובר טען טלאס, כי הצבא הסורי כבר הגיע לאיזון אסטרטגי עם ישראל מבחינת כמותו ואיכותו של הגורם האנושי ומבחינת החימוש. הוא חזר על דברי הנשיא אסד, שאמר כי „מדינה הרוצה להגשים שלום צודק באיזור צריכה לפעול למען איזון אסטרטגי, שכן ישראל לא תיענה לדרישות שלום צודק כל עוד היא מרגישה בעליונות".

לדבריו, מטרת הסדרי השלום שישראל מנסה להשיג עם מדינות ערב היא לדכא את תנועת המאבק הערבי ולגזול את הישגי מלחמת אוקטובר. „מה שעומד מאחורי מה שמכונה השלום הציוני אינו אלא כוונה ישראלית להגשים את החלום הציוני ולהקים מדינה בגבולות ארץ ישראל השלימה", הוא אמר.

סכסוך עבודה בבל"ל

מאת סופר „דבר" לענייני עבודה

ועד עובדי בנק לאומי הכריז אתמול על סכסוך עבודה בעקבות סירוב ההנהלה להיכנס למו"מ על מתן פיצוי עבור שחיקת שכר בשלוש השנים האחרונות.

נציגי העובדים ייפגשו היום עם מנכ"ל הבנק בינו צביק ואם יודיע צביק, כי החלטת ההנהלה בעינה עומדת תכונס הנציגות, כדי להחליט על הצעדים שינקטו לאחר תום תקופת הצינון בת השבועיים.

לטענת הוועד, שכר עובדי בנק לאומי הוא עתה הנמוך ביותר בקרב עובדי הבנקים בארץ. יצויין, כי עובדי חטיבת הבנקים החליטו זה לא מכבר לדרוש תוספת שכר העולה בין 14 ל־16 אחוזים.

2 אמריקאים תובעים את „פאן אמריקן" בעקבות מניעת כניסתם לישראל

ואשינגטון (עי"ט). – אמריקאית ממוצא פלשתינאי ושחור אמריקאי הגישו תביעה נגד חברת „פאן אמריקן" לאחר שגורשו על־ידי שלטונות ישראל בהגיעם לישראל ב־25 ביוני – הודיעו פרקליטיהם.

באואל חמר, המתגוררת בפיירפקס שבוירג'יניה וארוין זן מסינסנטי שבאוהיו תובעים מן החברה פיצויים בסכום כולל של 6 מיליון דולאר. במסיבת עתונאים שנערכה בוואשינגטון אמרה חמר, שלאחר שמנעו ממנה להיכנס לתחום ישראל היא נעצרה על־ידי עובדי חברת התעופה האמריקאית יחד עם ארבעת ילדיה והועלתה בניגוד לרצונה למטוס שיצא לניו־יורק. היא מציינת עוד שבנחיתת ביניים בפאריס מנעו ממנה עובדי החברה להתקשר עם שגרירות ארה"ב בבירת צרפת.

בעקבות תקרית זו הגישה חמר תלונה למשרד החוץ, שמחה בפני שלטונות ישראל על היחס „המפלה והשרירותי" כלפיה.

ממשרד החוץ האמריקאי נמסר כי 75 אמריקאים ממוצא ערבי או שחורים גורשו בקיץ שעבר על־ידי שלטונות ישראל או אולצו להפקיד סכומי כסף ניכרים כערבות לצאתם את המדינה עם תום תוקף האשרה. משרד החוץ האמריקאי גילה לאחרונה שישראל הודיעה לו על שינוי מדיניותה בעקבות מחאה זו.

שלושה אמריקאים נרצחו בידי מורדים קומוניסטים בפיליפינים

מאנילה (א.ס.). – שני חיילים אמריקאים ואיש שירות אמריקאי בדימוס, נרצחו אתמול בהתקפות נפרדות בקירבת הבסיס קלארק בפיליפינים על־ידי אלמונים חמושים, שעל פי החשד היו מורדים קומוניסטים.

מפקד כוח המשטרה הצבאית המוצב בבירת הפיליפינים קולונל מנואל קארנזה מסר, כי ההתקפות ארעו בתוך פרק זמן של כ־30 דקות וכי הוא סבור שנטלו בהם חלק שלוש קבוצות של רוצחים. „אין לנו מידע ודאי", אמר קארנזה, האחראי לבטחון בבסיס האמריקאי, „אבל מסגנון פעולתם ומצוידם ניתן להסיק שמדובר ב„ספרוניות"".

„ספרוניות" הוא כינויין של קבוצות החיסול הקומוניסטיות. עד כה נמנעו אנשי המחתרות הקומוניסטיות מלפגוע באזרחים אמריקאים ב־18 שנות פעילותם, אבל בהודעותיהם מן העת האחרונה הם התריעו פעמים אחדות שהאמריקאים עלולים להיעשות להם למטרה אם תגביר ארה"ב את הסיוע שהיא מושיטה לממשלת הפיליפינים למלחמתה במחתרות.

המדינה נגד דמיאניוק
אוריאל בן־עמי

„המכון לחקר מעללי הק.ג.ב. נמצא בדירתי; אנו מרכז עני"

(ע.). – התובע עו"ד [illegible] של עד ההגנה אברהם שיפרין, למנהל „מרכז־המחקרים" [illegible]

בראשית החקירה הנגדית ביקש פרקליט המדינה בלטמן לערער את אמינותו של העד בכל הנוגע למומחיותו ולביסוס העובדות התיאורטיות שהעלה בעדותו בחקירה הראשית. בשלב זה חקר התובע את העד לפרטי פרטים על דרגתו, תפקידיו, מעשיו ועברו. כך למשל, שאל בלטמן את אברהם שיפרין, על מכון המחקר שהקים ואשר עוסק מאז בחקר מעללי הק.ג.ב. והשלטון הסובייטי. „הצגת עצמך כמנהל המכון, האם מכון זה רשום כאן כחברה בישראל?"

העד: כן, הוא רשום במשרד הפנים.

השופט דב לוין הבהיר לעד, כי אם זה רשום במשרד הפנים, כנראה מדובר בעמותה ולא בחברה.

התובע המשיך לשאול: היכן כתובתה של אותה עמותה?

העד מעלה חיוך על פניו ומשיב: אני צוחק, כיוון שמדובר סה"כ בחדר בדירתי הפרטית. אנו מרכז עני ולא קיבלנו שום תמיכה.

התובע: ובחדר הזה אתם עובדים 20 חוקרים כפי שסיפרת בחקירה הראשית?

העד: שם אני עובד ואילו אחרים רק עוזרים בעבודה מדי פעם. מדובר באקדמאים ובעלי מקצועות חופשיים שהם עסוקים ומסייעים מדי פעם ורק אני כפנסיונר מקדיש לזה את מלוא זמני ומרצי. את עיקר העבודה אני ביצעתי ורק לעתים נעזרתי באנשים בארץ ובחו"ל.

התובע: ומוסד זה המתקרא „מכון" אינו מהווה חלק מאיזו אוניברסיטה או מוסד אקדמאי בארץ?

תשובה: לא, לי אין תואר זולת זה שסיימתי את המכון המשפטי במוסקווה.

התובע שאל בתמיהה: ובבריה"מ היו נותנים לאויבי העם או בנים של אויבי העם ללמוד משפטים?

העד: כללית, אינני יודע, אבל לגבי אישית כבר הסברתי, שהתחלתי ללמוד משפטים בטרם זיהו אותי, ולאחר שעליתי על הכוונת של הק.ג.ב. שיניתי את זהותי ונעלמתי מעיניהם.

שאלה: ומה היה שמך המזויף?

העד: אברהם, אברהם שיפרין.

התובע: זה כל השינוי? ועם זה הצלחת להסתתר 10 שנים?

העד: כן.

שיפרין סיפר עוד כי לא קיבל את הדיפלומה המשפטית, כיוון שנעצר או על־ידי הק.ג.ב. ולכן היא נשארה במכון שבו למד, „אבל עברתי את כל המבחנים וסיימתי את הקורס".

בלטמן מקשה: אולם בעדותך בפני ועדת הסנט של ארה"ב אמרת שקיבלת דיפלומה משפטית בברה"מ ב־1953.

העד: את תעודת הגמר אכן ראיתי, אך לא הספקתי לקבלה, כי נעצרתי. כאן התריס העד שיפרין כלפי התובע בלטמן: „אפילו השלטון הסובייטי, שהשמיץ אותי וכתב עלי הרבה אישומים – לא האשים אותי בכך שלא היתה לי דיפלומה. אצלם כתוב: „סיים השכלתו המשפטית בשנת 1953"".

עו"ד בלטמן חקר לגבי דרגתו של שיפרין בברה"מ. כזכור, הצהיר העד כי סיים את שירותו הצבאי שם בדרגת קפטיין. התובע ציטט ממסמך שנכתב בארץ, כאשר שיפרין הגיש בקשה לקבלת גימלה, שם הוא הצהיר כי שוחרר מהצבא האדום בדרגת לוטננט.

שיפרין: כאשר מלאתי טופס זה לא ידעתי כלל עברית, וכנראה שמי שרשם זאת טעה.

התובע ממשיך לתהות: אולם בחוברת של המכון מופיעה הצהרתך בתשובה לשאלה, כי קיבלת בברה"מ דרגת מייג'ור.

העד: ברצוני להבהיר, כי את דרגת המאיור אכן קיבלתי מאוחר יותר, אחרי שהתמנתי לחוקר בכיר במשרד הנשק הסובייטי. אבל מהצבא שוחררתי כקפטיין.

חוכלוב חי או מת

אתמול הגיע תורו של התובע בלטמן לחקור את תולדות הק.ג.ב. על־פי העד שיפרין.

בלטמן אחז בשיפרין, כאילו בציפורניים ולא הירפה ממנו. מכיוון שבלאו־הכי דמיאניוק נשכח – עסקו הצדדים במהלומות המילוליות על אודות מעללי הק.ג.ב. בלטמן הזכיר לשיפרין שארגון אסירי־ציון לא קיבל אותו אל בין שורותיו ואילו שיפרין אמר שבכלל אין לו עניין בארגון הזה.

כאן קפץ השופט לוין מזעם והזכיר לעד שיפרין כי חוות־דעתו על ארגון אסירי־ציון איננה מוסיפה לעדותו ואף מזיקה לה.

בלטמן התעקש והתעקש, ושיפרין התגונן והתגונן, עד שפלט לפתע: „אני מרגיש כאילו אני שוב נמצא בידי הק.ג.ב. כשאני שומע את טון־הדיבור שלך".

אז, איזה הישג נכבד לתובע בלטמן, אבל השופט לוין מעיר לעד שיפרין שאם הק.ג.ב. חוקר כמו בלטמן, אז בעצם זה לא נורא כל־כך.

השופט לוין מבין, שהעד שיפרין אמר את הדברים מתוך מצוקת ליבו, ואילו בלטמן מבין שמר שיפרין כבר לא יזמין אותו להרצאות שבהן הוא מתבטא.

אחר־כך מגיע סוף־סוף הקטע של הסניגור שפטל. התובע בלטמן, מסתבר, שלף איזו פיסקה מאיזה ספר, שלפיה נרצח אחד בשם חוכלוב שהיה בכיר במחלקת הרציחות של הק.ג.ב. וערק למערב.

אבל בלטמן לא קרא את כל הספר, וחוכלוב זה, מסתבר, חי וקיים עמנו עד היום.

ואז קופץ שפטל בהתלהבות ומוחה על נסיונו של בלטמן להטעות את בית־המשפט.

ג'ון גיל, הסניגור האמריקאי שלצידו של שפטל, מבין שמצבם לא יוושע מן הטעות הזו של בלטמן. הוא מבין שמדובר בטעות ולא בהטעיה, ושפטל יצטרך למצוא שפן חדש, ולהתמסר יותר למשפט דמיאניוק.

סקר מינה צמח למכון ון־ליר:

תלמידים החוששים למתוח ביקורת על מוריהם – רוחשים להם פחות כבוד

מאת יעל מישביץ, סופרת „דבר" לענייני חינוך

שיעור גבוה מכלל התלמידים טוענים שהם חוששים או מרגישים עצמם לא חופשיים להשמיע ביקורת על דברי מוריהם או על הכתוב בספרים.

במסלול המקצועי נמצא השיעור הגבוה ביותר של החוששים, 42 אחוז, במקום שני המגזר הדתי, 38 אחוז ובמקום השלישי המסלול העיוני, 35 אחוז כך עולה מסקר שערכה ד"ר מינה צמח.

מידת הכבוד שרוחשים תלמידים למוריהם תואמת למדי את מידת חופש הביקורת. במסלולים שבהם התלמידים חשים שמותר להשמיע ביקורת, מידת הכבוד למורים עולה.

שיעור גבוה מתלמידי המסלול המקצועי, 36 אחוז סבורים כי בבית ספרם קיים יחס של אי כבוד למורים, במגזר הדתי 23 אחוז מעידים על יחס של אי כבוד למורים, ובמסלול העיוני רק 19 אחוז מעידים על יחס כזה. 58 אחוז מהתלמידים ממוצא אשכנזי, מגלים יחס כבוד למוריהם.

נתונים אלה הם חלק מהסקר שערכה ד"ר צמח ממכון „רוזי" עבור מכון ון־ליר על עמדות פוליטיות חברתיות של תלמידים. הסקר נערך בקרב 612 תלמידים גילאי 15–16 במאי השנה. מהסקר עולה שקצת למעלה ממחצית התלמידים מרגישים שמוריהם מגלים כלפיהם יחס של כבוד, כחמישית מהתלמידים מרגישים שהמורים מגלים כלפיהם יחס של אי כבוד, ורק כחמישית מהתלמידים חשים שמוריהם מתייחסים ברצינות להערות שהם משמיעים.

עוד עולה מהסקר כי בבתי ספר מקצועיים יש שיעור גבוה יותר של אלימות פיסית בין תלמידים לבין עצמם מאשר בבתי ספר עיוניים, ועמדותיהם כלפי דמוקרטיה שליליות יותר.

מידת החשיפה הנמוכה ביותר ללימוד נושא הדמוקרטיה נמצאה בבתי ספר דתיים, 40 אחוז לא למדו כלל או למדו שיעור אחד בלבד בנושא.

מידת החשיפה הנמוכה ביותר ללימוד יחסי יהודים ערבים בארץ ישראל נמצאה במסלול המקצועי, 41 אחוז לא למדו או למדו שיעור אחד בלבד בנושא, בעוד שבמגזר הדתי 37 אחוז לא למדו כלל, או למדו רק שעה אחת על הנושא.

מידת החשיפה הנמוכה ביותר ללימוד יחסי ישראל ערב נמצאה במגזר הדתי: 60 אחוז דיווחו שלא למדו כלל או למדו שיעור אחד בלבד על הנושא.

בסקר לא נמצא קשר בין לימוד הדמוקרטיה ועמדות הנוער כלפיה. יצחק שפירא שעמד עד כה בראש היחידה לדמוקרטיה במשרד החינוך הגיב על כך באומרו כי החינוך לדמוקרטיה עדיין לא זכה למקומו הראוי במערכת החינוך ועדיין לא התגבר דיו בין תוכניות התובה.

צה"ל מפיץ איגרות הסברה על איידס

מאת טלי ליגנר, הכתבת הצבאית של „דבר"

מפקדת קצין רפואה ראשי בצה"ל פתחה במתקפה על מחלת האיידס. באיגרת שהופצה בכל יחידות הצבא באחרונה, מפורטים סימניה של המחלה, ההסברים על דרך ההידבקות בה, דרכים למניעתה ואופן הטיפול.

לאחר שבצה"ל התגלו מקרים בודדים של חולי איידס או נשאי נוגדנים, הוחלט במיפקדת קצין רפואה ראשי, כי אין להתעלם עוד מן הבעיה וכי חיילי צה"ל זקוקים כמו יתר האוכלוסיה להסברים ולהדרכה בנושא. בסידרת הפעולות שנקטה מפקדת קצין רפואה ראשי ושעיקרן באיגרת החדשה, יש משום הכרה גם בהומוסקסואלים בצה"ל. כידוע, עד לאחרונה היתה הקפדה מסויימת לפטור מן השירות חיילים שהתגלו כהומוסקסואלים, בתואנה של מפגע בטחון שדה שהם מהווים. באחרונה חלה התמתנות גם בעניין זה.

באיגרת שהפיצה מפקדת קצין רפואה ראשי, מוזכר בין השאר עניין המין הבטוח כאמצעי למניעת המחלה ונאמר שיש לקיים מגע מיני „עם בן זוג מוכר לך היטב תוך שימוש בקונדום למניעת העברת נוזלי גוף והפרשות מין". עוד מובהר בין היתר כי המחלה איננה מועברת בכלי אוכל, מגבות, „מגע יד או קשר חברתי מיקרי". בין מוגדרות קבוצות הסיכון: „גברים הומוסקסואלים, ביסקסואלים, משתמשים בסמים בהזרקה, בן זוג ליחסי מין משתי הקבוצות" ועוד.

גד ארבל – הממונה החדש על שוק ההון

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

שר האוצר משה נסים ימליץ בפני הממשלה למנות את גד ארבל לממונה על שוק ההון, החסכון והביטוח באוצר.

ארבל יכנס לתפקידו החדש בראשון לינואר 1988. בעבר שימש ארבל כסגן החשב הכללי באוצר ובארבע השנים האחרונות היה נציג האוצר בארצות־הברית.

ארבל מחליף את יהודה דרורי שמונה אתמול על ידי שר האוצר לתפקיד מרכז פרוייקט ההיערכות לקראת מכירות מניות הבנקים שבהסדר. גם דרורי יכנס לתפקידו החדש בראשית השנה הבאה.

בנק ישראל פירסם שורת הקלות במט"ח

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

המפקח על מטבע חוץ בבנק ישראל פירסם אתמול שורה של תיקונים להוראות הפיקוח על מטבע־חוץ. תיקונים אלה נועדו לפשט את ההליכים המינהליים הנוגעים לפעילותו השוטפת של הסקטור הפרטי במטבע־חוץ.

בין השינויים הבולטים:

יצואנים גדולים יהיו רשאים להקים משרדי מכירות בחו"ל ללא צורך בפנייה ספציפית למפקח על מטבע־חוץ.

תושב ישראל המעסיק עובדים בחו"ל יוכל להעביר כספים לחו"ל לצורך כיסוי הוצאות שכר לעובדיו.

יותר לחברה ישראלית לערוב להתחייבויות של חברת בת שלה בחו"ל בקשר עם עסקת יצוא מישראל.

יצואני יהלומים יוכלו להנות מהסדר הפקדת תמורות היצוא בפקדון מיוחד, כנהוג כיום לגבי היצואנים בענפים אחרים.

4 שרים הודחו בסוריה בנימוק של ניהול כושל

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

ארבעה שרים בממשלה הסורית הודחו במרוצת השבוע מתפקידיהם בטענה של ניהול כושל של הכלכלה הסורית הנתונה בקשיים.

לפני כשבועיים הודחו שר החקלאות מחמוד אל־כורדי ושר הפיתוח דיאר בגדאדי. שלשום הודח שר האספקה מוחמד אל־חאג' ואילו אמש הודח שר התעשיה עלי טראבולסי. הפרלמנט הביע אי־אימון בארבעת השרים בטענת ניהול כושל ומשחות של ענייני משרדיהם. הדחתם מהווה חלק משורה של צעדי התייעלות שבהם נוקט המשטר בשל המשבר הכלכלי החריף הפוקד את המדינה.

איגוד מובילי המשאיות הוחזר לפדרציית האיגודים

מאת סופר „דבר"

איגוד מובילי המשאיות בן 1.8 מיליון החברים, שהוא אחד מהאיגודים הגדולים בארה"ב הוחזר השבוע לשורות פדרציית האיגודים האמריקאיים איי.אף.אל.־סי.איי.או. לאחר 30 שנה.

האיגוד גורש ב־1957 משורות הפדרציה בשל מעשי שחיתות, אך נוכח המצב הקשה של התנועה המקצועית בתקופת שלטונו של רייגן החליט נשיא הפדרציה ליין קירקלנד על החזרת האיגוד הסורר, אף על פי שהיו"ר שלו ג'קי פרסר יועמד לדין בחודש מארס בחשד שימוש לרעה בקרנות האיגוד. עם צירוף נהגי המשאיות שוב התקרב המספר הכללי של פדרציית האיגודים המקצועיים ל־51 מיליון חברים.

בנימין נתניהו מכחיש כוונה להארכת כהונתו

מאת מרים סוקס, סופרת „דבר" בניו־יורק

שגריר ישראל באו"ם בנימין נתניהו מסר ל„דבר", כי אין כל שחר לשמועה כאילו הוא מתכוון להאריך את משך כהונתו באו"ם מעבר לספטמבר 1988.

ידיעה כאילו כך הבטיח השגריר לרבי מלובביץ' התפרסמה בשבוע שעבר בשבועון „ישראל שלנו" וצוטטה אמש ב„דבר". השגריר אישר כי הוא אכן ביקר בסוכתו של הרבי מלובביץ'. בפגישה זו שיבח הרב את פעולתו של נתניהו באו"ם והביע צער על שהוא עומד לסיים את תפקידו.

קונצרט

עיצוב מרתק, מצלול רווי

מאת יהודה כהן

המנצח הישראלי יואל לוי החל את דרכו האמנותית כנגן כלי נקישה בתזמורת הפילהרמונית הישראלית וחזר אליה, לא בפעם הראשונה, כאורח על דוכן המנצחים, לאחר שניצח על תזמורות ידועות־שם בארה"ב ובאירופה. תחת שרביטו הבטוח הגישה הפילהרמונית שלנו את הקונצרט השני שלה בהשתתפות הכנר הישראלי שלמה מינץ אשר ניגן באורח מזהיר ומעמיק ובשיתוף מלא עם התזמורת את הקונצ'רטו השני של פרוקופייב.

במרכז הכובד של התוכנית היתה אמנם יצירה נדירה באופן יחסי, להוציא את הסוויטה השניה מתוכה שמרבים לבצע: המוסיקה לבלט „דפניס וכלואה" שהגדיר מלחינה מוריס ראוול כ„סימפוניה כוריאוגראפית". היא מנוסחת לתזמורת גדולה ולמקהלה המזמרת בלי מלים, שתפקידה משולב בזה של התזמורת, השמוש בה כאילו אנסטרומנטלי. ראוול בנה את יצירתו על נושאים מנחים מעטים ויצר צבעי תזמור מקסימים. יואל לוי ניצח על סימפוניה זו המסובכת מבחינת התזמור בעל־פה (גם על הקונצ'רטו). הוא עיצב אותה באורח מרתק ומרשים והפיק גם מן המקהלה הפילהרמונית שבהדרכת סטיבן סלון מצלול רווי.

רעננות הסימפוניה בדו מז'ור, ק' 338 מאת מוצארט, שבה נפתח הערב, לא באה לביטוי הולם.

هكذا من الأصل

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

מגמת מסחר מעורבת ועצבנית

★ בבוקר עליות בצהריים הססנות ועצבנות ובהמשך חולשה ★ גורמים מוסדיים כבטוחה ממשיכים לרכוש מניות – קרנות בל"ל פיא מורידות פרופיל פעילות ★ חוסר היציבות בבורסות חו"ל ממשיך להשפיע על המסחר אצלנו ★ ביקושים בעיקר למניות הקשורות לקונצרן כלל ★ הערכות בכלל – רמת השערים הנוכחית במניות מצדיקה רכישות ★ מסחר רגוע בבנקאיות למרות הסתמנות חולשה בדולר ★ ציפיות לירידה בריבית השקלית למפקידים ★ מניות הבנק הבינלאומי היו הלהיט התורן אתמול בבורסה ★ פרשנים מסרבים להתנבא לגבי העתיד הקרוב בבורסה

מאת שמואל רוזנבלום •

מגמת מסחר מעורבת תוך אווירה עצבנית ונטיה לעליית שערים במניות הכבדות נרשמה אתמול במסחר. קונצרן כלל באמצעות בטוחה המשיך גם אתמול ברכישת מניות תוך עליית שערים. בכלל, מעריכים כי השווקים הבינלאומיים יירגעו בקרוב דבר שיביא במישרין לרגיעה ושיפור באווירה גם בבורסה שלנו. אנשי הקונצרן מעריכים כי ני"ע רבים מצויים כיום בנקודת שפל או קרוב מאוד, לנקודה זו ולדעתם הסיכון שברכישה קטן יחסית בהשוואה למגמת השערים מלפני חודשים ספורים. ככל הידוע מנהלות גם קרנות הנאמנות שבניהול בטוחה אחוקות במניות דבר המעיד לדעת מקורבים על התייצבות הצפויה בקרוב בבורסה. קרנות הנאמנות של הבנקים הקטינו במידה מסויימת את לחץ המכירות עקב רגיעה המסתמנת בתנועת הפדיונות בקרנות שבניהולם. ככל הנראה מנצלות חלק מהקרנות הסולידיות את רמת השערים האטרקטיבית במניות רבות לצורך הגדלת פורטפוליות כשההשקעה לפרק הזמן בינוני עד ארוך. אתמול העריכו פרשנים כי המשך חולשת הדולר בשווקים הבינלאומיים עשויה לתרום להתעוררות בורסאית. שפע הארועים והזיעזועים המרשימות הנובעת מהם אינם נקלטים בקלות, שכן קשה לנתח את השינויים החדים במטבעות ובבורסות מעבר לסימני חוסר היציבות המובהקים. התקוות כי ההשפעות העולמיות יקטנו מעט בשוק ההון המקומי התבדו בשלב זה. נראה שיקח עוד זמן מה עד שהשפעות היציבות יקהו במעט ונוכל לעבור לסדר היום ללא התרגשויות יתר בשוק ההון. במהלך המסחר אתמול נסתמנה מגמת ירידות שערים בבורסות טוקיו ולונדון, כיוון שחלק מהסוחרים העריך כי תהיה לכך השפעה שלילית על המסחר בוול-סטריט בהמשך גורדו למכור מניות בירידות או ללא שינוי. מיותר לציין שהקשר בין טוקיו לבורסה הישראלית אינו קיים, מעבר לקשר פסיכולוגי המביא לפאניקה מורגשת ובהולת מכירות חפוזה. ראוי לציין תופעה מעט מעודדת והיא רכישות בעלי עניין, אתמול דווח על רכישות בולטות יחסית מצד הוד פורמן במניות עילית, ר"ד הראשון במניות סקורפיס והחברה לישראל במניות מוסגי ערובה 5. לקראת אמצע המסחר התחזקה חולשה ממשית שהביאה לאי נכונות בקליטת הצעים והנטיות לצאת או לספק עודפי ביקוש. לנוכח האוירה השלילית שנוצרה המשיכו מקורבי כלל להעריך שהשוק יתאושש בקרוב. ירידות שערים חדות במיוחד בלטו באלביט ודיסקונט השקעות אתמטיה. עליות נאות בלטו במרלג, עת, וכרמן.

אמונות תפלות

השפעת המשבר בוול-סטריט היתה ללא ספק מכרעת על שתורחש בבורסה הישראלית. אתמול נרשמו מעט חיזוקים בקרב פעילי הבורסה כשסופרו מספר סיבות נימוקים ותרצים לשפל בבורסות בעולם. כפי שפורסם אורך השמלה לגבהות ירד לפני המשבר ב-1929 והתחיל לרדת לקראת המשבר הנוכחי. פרשנים מצאו גם קשר מוזר בין כלכלן רוסי שהוגלה ע"י סטאלין לגולאג בסיביר למפולת בבורסה. אותו כלכלן טען לפני כשישים שנה לערך קיימת מחזוריות בכלכלה ולפיכך גם בשוק המניות. לתמונת הגיחוך מצטרפים כל מיני אסטרולוגים שעל-פי הכוכבים ידעו שתתרחש מפולת. אצלנו נמצאו פרשני קבלה שהסבירו את החולשה הכלל עולמית בשוקי ההון. נראה שבמהלך המשבר מתפתחת תורת חכמים מסויימת הנעה בין אורך השמלה, סטאלין וסיביר ועד למיני אינצטגנין מודרים. לנוכח התשואות המהירות בשערי ני"ע רבים טוב שיש עדיין הומור.

גיוס הון – בהזדמנות אחרת

הנפקות שתוכננו בבורסה נראות כעת כבלתי ניתנות לביצוע ובשלב זה יותר כרטוריות. חברות ישראליות שתיכננו הנפקות בבורסות חו"ל יאלצו לבטלם. בטוח של עניין, אין אנו כמצפים שבאנגליה למשל ירכשו מניות דלתא גליל בהתלהבות כאשר מניות בריטיים מכוליהם נבנות להולכים. אי היכולת לגייס הון עלולה להשפיע לרעה על חברות רבות שבנו על אפשרות גיוס הון על הנפקת עסקתם. ככל הנראה גם הבורסה האמריקנית שהיתה פופולרית בקרב גורמים בישראל תאלץ להנפקות בטווח הזמן הקרוב. מצב זה עשוי בהירה קלה להתבצעה בגידול מסויים באשראי הבנקאי, או לחיפוש בצימצום ניכר בתוכניות פיתוח עסקים.

צפויה ירידה בריבית למפקידים

כיום ששי יזוכו חשבונות הבנקים בכספי שוק המניות הבנקאיות. שיעור הריבית למפקידים שנשמר על רמה גבוהה יחסית (21%-18%) בתקופה האחרונה צפוי כנראה לרדת בשיעורים בולטים לפרי. בבורסה נאמר בתקווה לקבל נתח מכספי הפריונות. מנהלי קרנות עימם שוחחנו אתמול מקוים שהקרנות הסולידיות, יזכו בסכומי כסף נאים דבר שיאפשר להם הגדלת נתח המניות בתיקי ההשקעה. ככל הידוע ממוצע המניות בתיקי הקרנות הסולידיות נע סביב 5% עד 6% לערך. פורטפוליו א מאפשרת רכישת מניות נוספות על בסיס כלכלי לטווח השקעה ארוך. ראוי לזכור שאנו עוסקים בהיקפי כספים גדולים ביותר.

שוק המניות – ראוי מבני בטחוני שאלה

התערבות קונצרן כלל במהלך המסחר שלשום תרמה לשיפור האוירה והביאה לעליות שערים במניות רבות. מדד המניות החופשיות עבר שלשום על רמה של כ-115, רמה זו החזירה את הבורסה לשערי ינואר לערך. בני"ע רבים נרשמה תשואה שלילית מתחילת השנה, כראוי לציין שלא כדובר רחוקא במניות ספקולטיביות. איש אינו מוכן בשלב הנוכחי לנתח את מגמת הבורסה לאור שלל הארועים הדרמטיים. מדד המניות החופשיות עמד אתמול על 117.5 לערך, גורמים המקורבים לכלל העריכו שהמדד עשוי להתייצב על רמה של כ-125 לערך בקרוב. בנתונים הנוכחיים הערכות אלו נשמעות אופטימיות. נראה שתיקון מהותי עשוי להרשם דווקא בני"ע הקלילים יותר.

הבנק הבינלאומי – „הצגה עסיסית"

במהלך מפולת השערים בוול-סטריט ירדה אחת מהמניות הגדולות לשער של 40 דולר משער של כ-70 דולר לערך. אותה חברה שמניותיה הידרדרו הודיעה זמן קצר לפני המפולת על דיבידנד מזומן בשיעור 10 דולר למניה. ברוקרים בוול-סטריט כינו את החברה „כמניה עסיסית", שכן דיבידנד מזומן בשיעור 10% נחשב נאה מאוד. הבנק הבינלאומי לא הודיע על דיבידנד שכזה, מאידך הודיע הבנק על מאזן נאה וגידול חד ברווחיות. הודעת הבנק הפכה את מניותיו „לעסיסיות" בהוראות מגזר הבורסה כאה"ב. אתמול נרשמה פעילות ערה במיוחד במניות הבינלאומי שעלו במהלך המסחר במשתנים במקסימום העליה המותרת 7%. במניות הבנק נרשם אתמול מחזור גדול יחסית למניות אלו 9120 ע.נ. מחזור זה הינו השיא הכספי שנרשם במסחר בבינלאומי כזה חודשים רבים. הפעילות במניות הבנק מעוררת קצת את הפעילות הבורסאית, הוכח שוב שישנה תגובה חיובית למניה המצביעה על רווח נאה. המוכרים במניות הבנק היו שוב גורמים מוסדיים שגייסו גדולות כספית מביצוע המכירות, הקונים היו מכל גוני הקשת הבורסאית. המעניין בפעילות אתמול בבינלאומי היותה בעובדה שמרבית העיסקאות נקשרו בעלת השער המקסימלית. יש להניח שמניות הבינלאומי ימשיכו בעת הקרובה לכבב במהלך המסחר.

המסחר במשתנים – עליות שערים 2.39%+

התייצבות השערים והנטיה הקלה לעליות שלשום בוול-סטריט תרמה למצב רוח חיובי במהלך המסחר אתמול במשתנים. קונצרן כלל המשיך גם אתמול בפעילות היזבית מאומקת האליו הצטרפו גורמי בורסה רבים. קרנות הנאמנות נראות כמשתתרות אם אם מבוקת פרופורציית המניות הגדולות. ככל הידוע עלה במעט פרופורציית המניות בתיקי ההשקעה של הקרנות הסולידיות והמעורבות. אתמול נרשמה דרישת כספים נוספת לקרנות. הכוכב התורן אתמול במשתנים היה כידוע מניות הבינלאומי שפרסמו שלשום מאזן נאה. גם ביתר מניות המשתנים נרשמה פעילות ערה בעליות שערים. על רקע הפעילות הכספית בלטו מניות כלל ברקע 13750 ע.נ. +3.75%, כלל סחר 60800 ע.נ. +5.5%, אורדים 34650 ע.נ. +3%. כבשה עיקר הפעילות ועליות השערים התרכזו במניות הקשורות עם קונצרן כלל. מניות כבע המשיכו לתפוגן חולשה, בסיבוב הראשון עלה שערן 1.75+ במחזור של כ-2200 ע.נ. לערך, בסיבוב השני נמוקה העליה להלוסין תוך הבלטת המחזור שהגיע לשיעור של 4380 ע.נ. נראה שחולשת מניות כבע באה מהתרחש בשוק האמריקאי. ראוי לציין שמניות עמק ירדה בחודשים האחרונים מרמת שערים שבמשך טיבה 13500 ועד לרמה הנוכחית כ-9500. מניית אלוקן עלתה כמניית האמת במחזור קטן, עליית שער נרשמה גם במניית נייר חדרה והפמה הרצה בדולר. במסחר בשעות האחרונות נרשמה מגמת השתוות. קליטת הכלל היתה חכירה תוך ירידות שערים קלות יחסית. בלטו ירידות שערים במניות האנרופומיים 5%–, כלל תעשיות 1.3%–, פולגת 1.9%–, השקעות דיסקונט 1.7%– דיסקונט השקעות 1.5%–. ביקושים נרשמו למניות הבינלאומי וביקוש בשער בלבד ויום הלוח הם מתקף במהירות.

• הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
א.ג.ד.ג ש	21500	2.0	+300	+1.4	+2.0
הפטעות 0.1	--- הפסקת מסחר ---				
הפטעות א 0.5	--- הפסקת מסחר ---				
כללי לא בהסדר 1	14235	127	+100	+.7	+488
פ.י.ב.י 0.5	7982	2928	+332	+4.5	+11759
הבינלאומי 5.0	7509	1687	+491	+7.0	+321

בנקים בהסדר הצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אידיבי ב'ד ל-88	102200	137	-250	-.2	-290
אידיבי ב' ל-88	101990	1.0	-1500	-1.5	-2.0
אידיבי בנבא 88	630000	1.0			+1.0
איגוד ושית ל-88	75500	132	-800	-1.1	-138
דיסקונט ב' ל-88	131294	47.0	+1400	+1.1	+59.0
דיסקונט א' ל-88	129700	81.0	-900	-.7	-47.0
דיסקונט שה ב 88	15520		+340	+2.2	+100
מזרחי ש' ל-88	42100	473			+514
מזרחי ב' ל-88	41730	15.0	-400	-1.0	-15.0
הפועלים מבכב 88	90000				+2.7
הפועלים ש' ל-88	69500	2158			-898
הפועלים ב' ל-88	69540	941			-946
כללי א' ל-88	176280	8.0	-800	-.5	-11.0
כללי ש"ה 7.2 ל-88	8620	36.0	+160	+1.9	+136
בל"ל סמוק ל-88	44200	1741			+826
כלל ש"ה 11 ל-88	16200	374	-500	-3.0	-705
מבנן ומסחר 1 88	58850	7.0	+400	+.7	+57.0
מבנן ומסחר 5 88	29450	8.0	-800	-2.6	-208

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ארנים 0.1	24000	22.0	+1000	+4.4	+17.0
לאומי משכנתאות ש	8494 *	351	+94	+1.1	+320
• ביצוע חלקי 93.90%					
לאומי משכנתאות מ	8700				-50.0
כרמל ש	5660	135			+111
כרמל שה 1	4126		+14	+.3	+65.0
בנין ב 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
פיתוח והשכל ושה	2210	1803	-31	-1.4	-2344
משכן ב ש	3240	1416			-1056
עצמאות 0.1	17600	6.0	+100	+.6	+1.0
טפחות מבכב ש	18711	51.0			-24.0
טפחות רג ש	19740	185			-175
טפחות שה 1	10279				
טפחות שה 2	5380	28.0	+30	+.6	+212
יעסוד 1.0	2653	482	+102	+4.0	+510
יעסוד 5.0	1944 *	1097	-216	-10.0	-1284
• ביצוע חלקי 94.20%					
מירב 1.0	7300	218	+200	+2.8	+83.0

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
שלטון א ושה	870	9087			+2456
החקלאות מבכב א	--- לא נסחר ---				
החקלאות מבכב ג	--- לא נסחר ---				
לאומי תעשיה א ש	11490	57.0	+110	+1.0	+168
פתוח תעשיה מבכב	--- לא נסחר ---				
פת תעש בב ג	--- לא נסחר ---				
פת תעש בב גג	--- לא נסחר ---				
פת תעש בב גג1	--- לא נסחר ---				
פת תעש בב ד	--- לא נסחר ---				
פת תעש בב דד	--- לא נסחר ---				
מרכז קבלנים 5.0	838	5336			-264
תיירות בב	--- לא נסחר ---				
כלל ליסינג 0.1א	21000	300			+271
כלל ליסינג 0.5ב	18540	145			+91.0
כלל ליסינג אג"ח	17999	30.0	-151	-.8	-60.0

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
איילון בטוח ש"ח	123.0	10000			+8800
איתנ ביטוח ושה	134.0	11238	+5.0	+3.9	+18238
אררט 0.1	1017 תב	350	+57	+5.9	+350
אררט א 0.5	840	921	+40	+5.0	+2385
בטוח משנה 1ש"ח	331 תב	1820	-20	-5.7	-1020
בטוח משנה 5ש"ח	197.0	5000			+3284
בטוח משנה אופ 2	240	1900	-3	-1.2	-3145
שה-אפ	103.5	33800	+5	+.5	+46200
הדר ושה	166.5	15223	+5	+.3	+19893
הדר 5שה	139.5	25779			+37699
הדר אופ 2	169.0	44546	+1.0	+.6	+61548
הפניקס ש"ח	774	2120			-5776
הפניקס 5ש"ח	520 תב	1367	-40	-7.1	-3535
המשמר-הראל 1.0	5234	30.0	+150	+3.0	+82.0
המשמר-הראל 5.0	4137	930			+1885
מנורה 1.0	1836	159			-129
מנורה 5.0	1380	67.0			+1933
סהר פיתוח ג	383	7000			-1369
סקורפיס ושה	1035	807	+25	+2.5	+757
צור ש	284	7197	+4	+1.4	+4039
ציון החזקות ושה	5300		+59	+1.1	+95.0
ציון החזקות 5שה	1260 תב	90.0	-140	-10.8	-90.0
הסנה ושה	256	10056	-1	-.4	-13312

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אינטרגאמא ושה	855	1457	-5	-.6	-877
אינטרגאמא 5שה	532	11221	+10	+1.9	+8381
כאור עוג 1.0	847	2914	-3	-.4	-811
כאור עוג אופ 2	500	540	-20	-3.9	-1310
כלל סחר אופ ד	315	24258			+28800
כלל סחר אופ 2	146.0	10400	+2.0	+1.4	+76255
קריסטל 1.0	710	1827	-8	-1.1	-1909
רפק 0.1	22000	1.4	+300	+1.4	+1.4
רפק 0.5	18400				
שופרסל א 2.0	--- הפסקת מסחר ---				
שופר סל אופ ד'	--- הפסקת מסחר ---				
שופר סל אג"ח	--- הפסקת מסחר ---				
כלל סחר ושה	394	12905	+14	+3.7	-8672
שופרסל ב 10.0	--- הפסקת מסחר ---				

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אסותא ושה	382	13582			+9872
ספנות הספקה 1שה	760	755	+18	+2.4	+255
ספנות הספקה 5שה	257	704	-3	-1.2	-1844
קידר הספקה 1שה	977	1908			+993
קידר הספקה 10שה	238	16495	-10	-4.0	-13170
מוסגי ערובה 1שה	1652	279			+279
מוסגי ערובה 5שה	899	14178			+2183
רלק ב 0.1שה	2327	1542	+84	+3.7	+82.0

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
גלי זוהר 1.0	--- לא נסחר ---				
גלי זוהר 5.0	--- לא נסחר ---				
מלונות דן 1 ש"ח	1310	200			
מלונות דן 5 ש"ח	1115 תב	130	+100	+9.9	+150
חוף האלמוג 0.1	6200	83.0			-37.0
כנס ושה	2920	90.0	-139	-4.5	-72.1
מלונות ירדן 1.0	2690	127	+20	+.8	+97.0

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
איכות ושה	510 תב	1624	-30	-5.6	-1724
ת.ל.ו. ושה	261	8142			+10665
יעגאא 1.0	5795	24.0			-48.0
ב.ל.ל. 1.0ש"ח	12777				
ב.ל.ל. 0.5ש"ח	2660	500	-140	-5.0	-480
ביקוב ושה	1020	4037			+1110
ביקוב 5שה	350	5593	+5	+1.5	+7572
ביקוב אופ 2	770	6107			+5301
תים מחשבים 1.0	631	27700			+10300

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ארזן מבנים 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
ארזן מבנים 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
אזורים אופ 1	669	15150			+8295
אזורים אגח 3	139.5	23000			+62915
איקון 1.0	311	10821	+10	+3.3	+21620
אל-רוב 1.0	310	5500	+7	+2.3	+5689
אפריקה 0.1ש"ח	45208	18.8	+1		+10.0
אפריקה אופ 5	27500	51.0			+66.0
ארזים 1.0	4154	175	-200	-4.6	-224
אירלון ושה	3200	1277	+40	+1.3	+1491
אירלון 5שה	2330	692			+474
ברנובין 1שה	2782	645	+30	+1.1	+1232
ברנובין 5שה	2190	919			+653
דנקור 1.0	5810	466	-150	-2.5	-316
דרעד ושה	163.0	500			-2350
דרעד 5שה	130.0	1835			+5110
המסקול 1.0	732 מ		-39	-5.1	-120
המסקול 5.0	436	548	-7	-1.6	-322
הלב. 0.1	--- הפסקת מסחר ---				
הלב. 0.5	--- הפסקת מסחר ---				
כלכלית י-ם ושה	269	5310			+5930
כלכלית ים אופ 1	103.0	19084	-2.0	-1.9	-15659
גב-ים 0.1	4080	730			+412
גב-ים 0.5	3459	455			-105
ישפרו ושה	3355	252			+14.0
ישראלום 1.0	1080	200	-15	-1.4	-606
ישרס ושה	17688	143			-28.0
כנף פיתוח 1.0	8639	16.0	-1		-5.0
לוסר ושה	4515	334	+5	+1	+291
לוסר 5שה	1878	530	-2	-.1	-530
מ.ת.ב. 1.0	--- לא נסחר ---				
מ.ת.ב. אופ 2	--- לא נסחר ---				
מ.ת.ב. אגח א	--- לא נסחר ---				
מאגרי בניה 1.0	--- לא נסחר ---				
מישנטר 5שה	290	5245			-9.0
מישנטר אופ 1	133.0	7023	+2.0	+1.5	+1751
מרב 5.0	1296	327			+1.0
מר-לו 1.0	1573 *	10326	+143	+10.0	+13576
• ביצוע חלקי 95.30%					
קרינסטון 1.0	401	300	-1	-.3	-300
קרינסטון 5.0	160.0	21414			+637
ליפשיץ ושה	347 תב	4463	-39	-10.1	-5885
ליפשיץ 5שה	224 תב	5521	-15	-6.3	-21521
ליפשיץ אופ 2	147.5	15190			+1866
ליפשיץ אגח 1	102.0	62250			+34575
נאות אביב 0.5	3580	584			-68.0
נכסי אזורים 1שה	314	15873			-370
סהר החזקות 1.0	695	1000	-10	-1.4	-580
סולל 1.0	5600 תב	326	-600	-9.7	-374
עמר וסלע 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
קיסריה ושה	2734	175			-537
קיסריה 5ש"ח	1295		-5	-.4	-529
רוגובין ושה	399 תב	4000	+20	+5.3	+6425
רוגובין 5שה	192.0	18769	+4.0	+2.1	+58726
רוגובין אופ 2	1021	1700	+20	+2.0	+3350
רוגובין אגח א	123.5	3210			-684
אפריקה ושה	35495	54.0	+696	+2.0	-43.0
אזורים ושה	906	4153	+26	+3.0	+3.0
נכסים ובנין 1.0	2769	875	+68	+2.5	-251
הכשרת הישוב 1.0	64967	55.0	+643	+1.0	-45.0
כלל נדלן 0.1	667	5982	+19	+2.9	+3285

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2487	500	+30	+1.2	+340
מטעי הדר 0.5	2430	115	+30	+1.3	+135
מהדרין ושה	5685	1034	-140	-2.4	-1066
מהדרין אופ 1	3490	180	-200	-5.4	-317
נכסי הדרים 1.0	1460	5903			+4851
פריאור 5שה	2125	1750	+15	+.7	+6250

תעשייה

מזון וטבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אסמ 1.0	1730	250	+30	+1.8	+360
גולדפרוסט ושה	1234	75.0	-39	-3.1	-425
גולדפרוסט 5שה	706 תב	230	-78	-10.0	-132
דובק מב ש	4530 תב	560	-310	-6.4	-460
דובק מב מ	4530 תב	650	-400	-8.1	-1000
ונכל 1.0	387	3609			+3035
ונכל 5.0	440				
ונכל אגח 1	102.0	25476			+28525
טמפו בירה 1.0	26.0	28076			-30.0
טמפו בירה 5.0	80.0	22190	+990	+4.7	+7.0
יצהר ושה	950	1348	+25	+2.7	+1199
יצהר א 5שה	730				-80.0
יצהר אופ 2	2425	550			+1225
מן ושה	338	1516	+20	+3.9	+1993
מן 5שה	410 תב	500	+35	+9.3	+1746
סנפרוסט 1ש"ח	16000	73.0			-73.0
עסיס ב 5שה	351	1421	+1	+.3	+34.0
שלמה אנגל 1.0	2617	198	+40	+1.6	+130
שמן מבכר א' ש'	1680	515	+80	+5.0	+2132
עלית 0.1	14287 *	116	-36	-.3	-141
• ביצוע חלקי 81.50%					

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ארגוד ש"ח	528	5452	+11	+2.1	+13291
ארגוד אופ 2	337	3593			-3202
ארגוד אגח 1	109.5	9306	+.5	+.5	+10694
אופים 1.0	540 *	1645	-60	-10.0	-3041
• ביצוע חלקי 78.80%					
אופנת ברוך 1 שה	362 *	729	-13	-3.5	-9586
אופנת ברוך 5 שה	258 תב	1438	-16	-5.8	-11437
אופנת ברוך אגחא	300	2296	-12	-3.9	-2031
ארגמן רג ש	10440	75.0	-10	-.1	-11.0
דלתא-גליל 1.0	2410	1743			+1200
דלתא-גליל א 3.0	2100	1030	-60	-2.8	-355
מכוזרות כאתר 1.	1300	9.2	+58	+4.7	+125
מכוזרות כאתר 5.	691				
ויכלגן 1.0	300	250			-635
ויכלגן 5.0	209	500	-2	-1.0	-500
חדרינן 1.0	4680 *	100	-320	-6.4	-138
• ביצוע חלקי 84.70%					
זיקית ושה	1930	2750	+80	+4.3	+4290
זיקית 5שה	1675	1931	+10	+.6	+725
זיקית אופ ב	700	850	-1	-.1	-195
כיתן אופ ב	218 תב	3229	-24	-9.9	-5389
קפיר אופ 1	144.0 תב	4604	-15.0	-9.4	-8289
לודזיה 0.1	840	450			-50.0
לודזיה 0.4	650	1700	-20	-3.0	-2545
לינת ושה	255	5555			+2904
מקט 0.1	3766 תב	200	-380	-9.2	-446
מקט 0.5	2569	44.0			-34.0
עיט 1.0	415	4040	-15	-3.5	-3622
עיט 5.0	211 תב	3587	-21	-9.1	-4400
עיט אופ 2	199.0	6300	-6.0	-2.9	-10500
עיט אגח 1	117.0	8521			+5411
עמק 1.0	280	8288			+1612
עמק אופ 1	158.0	10900			+8267
פולגת א ושה	1190	4682	+15	+1.3	+4090
פליגון א 0.5	9500	174			+134
פרנוד ושה	718	386			+216
גיבור-סברינה	7425	276	-5	-.1	-82.0
תעש רוגוזין 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
פולגת ב 4שה	811	1324			-2219

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אורדן 10.0	7942	384			+199
אורדן 50.0	6735	100			+54.0
אלומית 1.0	7000				
אלומית 5.0	4730		+30	+.6	+30.0
כבלים ש	356	5684	+8	+2.3	+5738
כבלים אופ'1(1)	101.5	21455	-3.5	-3.3	-44703
כבלים אג"ח סד"א	100.5	89194			+51566
תהבוד 1.0	538 *	1064	+5	+.9	+500
• ביצוע חלקי 96.70%					
תהבוד 5.0	279 תב	2700	-31	-10.0	-2320
תהבוד אופ	2900	100			+100
זיקה 1.0	2750 תב	30.0	-290	-9.5	-160
זיקה 5.0	1375	184	-4	-3	-167
קופסאות פח 5ש"ח	3675	163	-5	-.1	-131
כבלי ציון 1.0	2560	1631			-131
כבלי ציון 5.0	1099 תב	655	-122	-10.0	-1792
כללי ציון אופ 3	315	4358	+14	+4.7	+1340
מודגן 1.0	646 *	800	-50	-7.2	-1472
• ביצוע חלקי 78.50%					
מנוכה קרמבי 1 שה	218	4096	-3	-1.4	-2491
מנוכה קרמבי 5 שה	152.0	20166	-1.5	-1.1	-2464
נחושתן 0.1	34275	14.0	+1200	+5.6	+40.0
נחושתן 0.5	12863	76.0	+613	+5.0	+170
מקר פלדה 1.0	2200	5091			+3304
קלג 1.0	779	435			-335
קלג 5.0	446	1243			+1326
קליל 1.0	2100	2502	+50	+2.4	+4379
קליל 5.0	1720	335	+35	+2.1	+335
קליל אופ	805	729	-45	-5.3	-1229
קליל אגח	118.5	8000			-5310
שלדות 5.0	5700	4.0	-180	-3.1	-246
תעשיות לכיש 1.0	792	1529			+1029
תעשיות לכיש 5.0	456	1660	+16	+3.6	+1774
קופסאות פח 1ש"ח	3833	636	+29	+.8	-521

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אלביט 3.0	304900 תב	47.0	-32000	-9.5	-92.0
אלקו 0.1	5824	114	+150	+2.6	+194
אלקו 0.25 ש	4250	307			+43.0
אלקו 0.25 מ	4389	6.0			+51.0
אלקטרה 0.1 ושה	1950	1632			+860
אלקטרה א 0.5שה	1451	6045			+4229
אלקטרה אופ 5	1095	1560			+2515
אלקטרה אגח 3	147.0	50488			-12308
אורית 0.82שה	17060	279	-400	-2.5	-479
כלל תעש אלקטר	2280	5000			+208
ספקטרוניקס 1.0	1240 תב	1632	-69	-5.3	-1692
ספקטרוניקס 5.0	915	413			-873
פרינסנגר ושה	480	489	+5	+1.1	+489
פרינסנגר 5שה	366	900			-471
ציקון ושה	1575 קן		+75	+5.0	+370
ציקון 5שה	722	571	+22	+3.1	+427
קבנסטון אידך 1.	5372	28.0	+100	+1.9	+28.0
קבנסטון אידך 5.	2760	250	+100	+3.8	+290
ת.א.ת. ושה	925 תב	1350	+45	+5.1	+1579
ת.א.ת. 5שה	502	3200	+12	+2.5	+4365
ת.א.ת. אופ 1	11598	84.0			-84.0
תדיאה ושה	650	4702			+7150
אלרון 3.0	205963	4.0	+1025	+.5	+2.0

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
א.פ.כללבניין ושה	174.0	73641			+62669
א.פ. בנין אופ א	602	4500			-5532
א.פ.בנין אגח א	130.5	32243			+111893
ארקשטיין ושה	525	2857			+1107
ארקשטיין 5שה	343 *	1337	-8	-2.5	-2603
• ביצוע חלקי 86.80%					
ארקשטיין אופ א	525	1053	-7	-1.3	-1034
ארקשטיין אג"ח 1	132.0	72775	+2.5	+1.9	+89075
האחים בלום ושה	140.0	15656	-5.0	-3.5	-10754
אחים בלום אופ1	93.0	27960			+4864
בר-סון 1.0	1100 תב	130	+100	+10.0	+221
בר-סון 5.0	630 *	847	+20	+3.3	+497
• ביצוע חלקי 83.30%					
פרומאכסכוס 1.0	6400				
פרומאכסכוס 5.0	2572 מ		-135	-5.0	-1741
מ.ל.ס. 1.0	881	1293	+38	+4.5	+2228
מ.ל.ס. 5.0	600	403			-69.0
מודל השק ושה	518	2044			+2492
מזאיקה ולפנר 1	--- לא נסחר ---				
מזאיקה ולפנר 5	11970				
נגב קרמיקה 1ש"ח	390 תב	8187	-24	-5.8	-26816
נגב קרמיקה אופ	195.0	4120	-4.0	-2.0	-3340

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אבן 5 ש"ח	1805	1006	+10	+.6	+861
אליאנס ב 200.0	1660	434	+60	+3.8	+634
גל תעשיות 1.0	557	750			-307
גל תעשיות 5.0	399				
גל תעשיות אופ	205	3500	-3	-1.4	-9500
גל תעשיות אגח 1	101.5	25284			+33471
דשנים 0.1	2980	491	+60	+2.1	+301
דשנים 0.5	1510	115			-115
זקפה כמיקל 10.0	831	11948			+10622
ליפסקי 1.0	2250	500	+50	+2.3	+3240
מכתשים 1.0	5830				
מכתשים 5.0	3900				-100
סנו 1.0	22220	15.0	+220	+1.0	+10.0
סנו 5.0	17150				
פריקלאס ושה	466	18171	+6	+1.3	+18428
פריקלאס אופ 1	169.0	3559			+5197
קים 1.0	4169	135	-1		-65.0
קים אופ 1	2474 *	150	-25	-1.0	-76.0
• ביצוע חלקי 66.80%					
קים אגח 1	107.0	78000			+113200
תיא 5ש"ח	3550 *	1105	-120	-3.3	-1467
• ביצוע חלקי 90.60%					
פרוטארום 10.0	42123	293			+340
תרד א 5.0	7200	126	+32	+.5	+26.0
כבע 0.01 ש"ח	9537	315			-371
ים המלח ושה	2495	3731	+49	+2.0	+3630
פטרוכימיים 10.0	801	8714	+2	+.3	-14640

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
כתר ושה	189.0 *	5630	-4.0	-2.1	-10370
• ביצוע חלקי 80.40%					
דפרון 1.0	8383	8.0	+83	+1.0	+8.0
דפרון 5.0	5845				
הזנ.ב. 1.0	11000	341			-285
ישה ושה	1445	600	+14	+1.0	+621
לבידי אקליון 1.	545	3993	+5	+.9	+4393
מולט ב 0.5	36000 *	10.0	-1772	-4.7	-14.0
• ביצוע חלקי 48.10%					
סקטוריה 1.0	2502 תב	206	-278	-10.0	-435
רים 0.1	382 תב	3977	-42	-9.9	-3727
רים 0.4	208 תב	1362	-16	-7.1	-962
תפל ב 0.2	16484	39.0	-166	-1.0	-176
כספל בדר 10.0	326174	15.0	+5610	+1.8	-2.8

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אבירן 1.0	331	4103	+1	+.3	+4003
אבירן 5.0	136.0	14861	+1.0	+.7	+12861
חמישה יגד ושה	2860	112			+217
הנ.פולק ושה	1410	200	+40	+2.9	+170
הנ.פולק 5שה	1168	79.0			-79.0

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
סהר כב 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
כלל תעש אופ 3	158.5	102437			+156222
כלל תעש אגח 6	110.0	94739			+134285
מרכזית ב 0.1	11787 *	75.0	+259	+2.3	-41.0
• ביצוע חלקי 93.20%					
כלל תעשיות 1 שה	225	48063	+3	+1.4	-50941

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אמיקו ש	6500	31.0	-100	-1.5	-71.0
איקסבה ושה	52.0 מ		-2.5	-4.6	-181558
אלגר כ"ש ושה	1070	200	-40	-3.6	-1510
אפיק 1.0	361	9937			+17130
אפיק 5.0	224 מ		-12	-5.1	-8797
גחלת השקעות ושה	1030	300			-25.0
גחלת אופ א	790	180			+1545
גחלת אגח 1	104.5		+5	+.5	+38000
רנבאר 1ש"ח	515	388			+85.0
רנבאר 5ש"ח	330	5633			+5447
חברה לישראל 5שה	3860	2199	-40	-1.0	-1392
וולפסון 0.1	114000				
וולפסון 1.0 ש	20200		+200	+1.0	+5.0
אמפא א 0.5	19492 תב	93.0	+1000	+5.4	+93.0
פועלים השק ושה	798	4300	-2	-.3	-316
דיסק השק אופ	953 תב	9458	-146	-13.3	-18111
דיסק השק אג"ח	110.0	64660			+84640
מזרחי השק ש	27100	26.0	-250	-.9	-9.0
מזר השק אגח 124	12959				
חירון ושה	1750	50.0	+40	+2.5	+145
חירון 5שה	1074	580			-80.0
יעוא ש	11340	150			-150
ירדן א 0.1	1496	415	+71	+5.0	+840
כלל ישראל 50.0	1136	1110			-788
מנור ושה	476 תב	2621	+41	+9.4	+3290
מנור א 5שה	421 *	567	+5	+1.2	+6080
• ביצוע חלקי 56.70%					
מנור אופ ב	225 תב	3478	+14	+6.6	+3238
מנור אג"ח 1	121.0	3600			-4680
פז השק ש	2279	852	-1		-144
עמה א 0.1	7219	93.0	-1		-171
עמה 0.5	5710	154			-20.0
פריץ ב 0.2שפה	12750	422	-150	-1.2	-403
קרדן ושה	90.0	28015	-2.5	-2.7	-23865
קרדן 5שה	65.5	19050			-1756
קרדן אופ 2	50.0	51440			+30087
קרדן אגח 1	101.5	13508			+46500
אידיבי פתוח 2.0	7843	714			-443
אלרון ע"ש ושה	960	1681	+26	+2.8	-1561
חברה לישראל 1ש"ח	4056	733	+89	+2.2	-122
דיסקונט השק ושה	2196	2273			-1044
כלל ישראל 10.0	1142	3434	+22	+2.0	+1031

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
בית ג	--- הפסקת מסחר ---				

רשימה מקבילה

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
הראל 1.0	1588 *	88.0	+30	+1.9	+72.0
• ביצוע חלקי 79.40%					
י.ב.ק.ל. ושה	243	6173			-627
קונסורטיום 0.1	1008 קן		+48	+5.0	+6755
קונסורטיום 0.5	386	212	+3	+.8	+388
קונסורטיום אופ	150.5	6748			+6841
קוסר ושה	699	1000	+4	+.6	+375
תבל ושה	266 מ		-14	-5.0	-3937

מלונאות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
בני הדר וש"ח	130.0	13870	-6.0	-4.4	-7566
בני הדר אופ 1	100.5	13875	-2.5	-2.4	-4404
תוויה ישראלית 1	66.0	13113			+5300

מחשב ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
דקה מיכון 1.0	4880	215	+80	+1.7	+68.0
כלל במחשבים 1.0	6596 יק		+305	+5.0	+71.0
משוב 1.0	350	1300	+5	+1.5	+1990
משוב אופ 1	200	350	-7	-3.4	-350
רקפי ושה	461	1400	+4	+.9	+228

נדלן בינוי ופתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אמבורים 1ש"ח	1099 *	370	-72	-6.2	-1714
• ביצוע חלקי 62.90%					
בן-יקר בת 1.0	3963 *	50.0	-70	-1.7	-237
• ביצוע חלקי 51.50%					
רדוקר 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
רדוקר 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
קרד 3.0	1750	250			-38.0
רסקו מבנה	--- לא נסחר ---				
רסקו רג	--- לא נסחר ---				

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
שנ-הר 0.1שה	1852	258			+818
שנ-הר אופ א	579 תב	900	-140	-19.5	-526

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ביים גליקו 1.0	--- לא נסחר ---				

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אקסגוז 5.0	--- לא נסחר ---				
מתכת כרום 1.0	62.0 תב	11957	-4.5	-6.8	-16769
מתכת כרום אופ	30.5	35267			+5302

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אלקול ושה	158.0	2688	-1.0	-.6	-762
אלקול אופ 2	58.0	7850			-581

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אלדן-טק וש"ח	157.0	4980			+3540
דשטר 1.0	2042 מ		-107	-5.0	-235
נקה ושה	3830	77.0			+45.0
ת.ג.ל. 1.0	1755 תב		+140	+8.7	+75.0
ת.ג.ל. 5.0	1800 תב	39.0	+110	+6.5	+39.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אהרע פרינט ו"ל	870 תב	10371	+51	+6.2	+9370

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
גולן וש"ח	528	7245			+4975
פו-תן וש"ח	379	2255	+10	+2.7	+855

השקעה בתעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
מגורי כבליגה	140.0	10000			+7569

חברות להשקעה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אינ"ס וש"ה	478				-11800
אינ"ס אופ' (1)	130.0	2300			-2029
אביטר בב 1.0	1240	490			-734
ימבה וש"ח	120.0	24597			+20742
ימבה אג"ח-אפל	112.5	26500			+20000
לביש ושה	--- לא נסחר ---				
לביש 5שה	--- לא נסחר ---				
עדי השקעות וש"ח	1866 תב	90.0	+170	+10.0	+90.0
עדי השקעות 5ש"ח	820	671	+50	+5.8	+311

חיפושי נפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
דלק וחיפושים 0.1	3550	460			-82.0
דלק וחיפושים 0.5	1962	463	-15	-.7	-1435
דלק נבב אופ 2	1167	324			+209
פז חיפושי נפט	20000	63.0	-800	-3.9	-100
יבאר. 5.0	433	19763			-10752
יואל אופ 2 (1)	115.0	52212			+29281
ב.ב.ב. 1.0	4479 *	110	-498	-10.0	-200
• ביצוע חלקי 75.00%					
ב.ב.ב. 5.0	2070	579			+789
פטרואל ב 0.03שפה	5971	2.0	-60	-1.0	-302
נוגה ש	498	6396			-318

מעותנים

שם המניה					
הבינלאומי	33	7509	7509	7.00	11527
[illegible]	11	242	236	-.42	40056
כלל-סחר	21	394	394	3.68	75305
שופרסל ב	6	9055	9055	1.50	1190
רלק ב	22	2327	2327	3.74	16382
אפריקה-1	10	35843	35495	2.00	294
אזורים	39	906	906	2.95	38253
נכסים ובנ	9	2769	2769	2.52	4275
הכשרת הישוב	35	66093	64967	1.00	515
כלל-נדלן	13	667	667	2.95	27982
עלית	11	14574	14287	-.25	1196
פולגת ב	7	827	811	.00	4124
קופסאות פח	6	3899	3833	.76	1826
אלרון	9	205965	205963	.50	26
כבע	33	9537	9537	.00	4695
ים המלח	10	2495	2495	2.00	6971
פטרוכימיים	34	817	801	.25	67714
נייר חדרה	41	326174	326174	1.75	273
מרכזית	8	11845	11787	2.25	615
כלל תעשיות	38	228	225	1.35	344063
אידיבי פת	7	7980	7843	.00	1354
אלרון ע"ש	10	960	960	2.78	8181
חברה לישראל 1	37	4086	4056	2.24	10493
דיסקונט השק	30	2229	2196	.00	14515
כלל ישראל 10	64	1142	1142	1.96	65834

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5398.74	5324.14	הלב	242.95	241.07
אבוקה	460.87	458.65	הדוד	1555.21	1525.08
אגוז	254.38	252.78	הוני	267.85	261.94
אדיר	1695.12	1683.87	הליה	591.11	581.26
אדום	2364.23	2348.44	[illegible]	345.40	338.25
[illegible]	2004.29	1991.20	הקל	396.16	391.71
אור	435.64	432.15	הרט	---	---
אורין	140.18	139.21	הד	540.63	537.55
אורלי	284.34	282.36	זבית	---	---
אורן	794.97	789.75	זהר	105.36	104.63
אייל	---	---	זך	130.25	129.37
אידים	5488.71	5369.55	זמיר	484.46	481.44
איתן	760.75	755.27	זוהות	161.55	160.23
אלון	620.21	615.44	חלוקן	139.56	139.24
[illegible]	674.92	670.54	חלמים	---	---
[illegible]	100.39	98.10	חי	146.87	146.58
ארז	335.76	333.55	חנון	1464.81	1451.77
אש	157.43	154.06	כל	6395.21	6315.75
אשל	181.79	180.55	יבל	446.82	443.96
אתרוג	253.48	251.87	יהלום	2305.50	2290.34
בדולח	2283.09	2268.55	יפורות	379.36	376.51
בדים	539.25	525.78	ישה	445.19	440.40
ברק	505.12	499.92	כוכב	330.21	328.01
ברקת	---	---	כחל	133.73	132.81
בשים	1542.26	1532.24	כלנית	651.71	640.70
גבע	111.91	111.14	כפוה	---	---
גורן	442.58	439.88	כרמל	---	---
גיא	101.05	100.55	כתר	148.57	147.05
גיל	3390.37	3325.88	להב	1209.78	1195.74
גלית	634.49	627.22	להשקיע	4873.44	4780.25
[illegible]	368.84	366.30	[illegible]	124.51	123.13
[illegible]	499.60	496.26	[illegible]	386.40	378.84
			[illegible]	1872.69	1858.85

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
[illegible]	1306.09	1290.29	[illegible]	486.61	483.27
[illegible]	3846.58	3822.20	[illegible]	133.58	132.78
[illegible]	254.40	252.93	[illegible]	1640.36	1629.15
[illegible]	3681.58	3658.07	[illegible]	559.60	555.63
[illegible]	405.53	403.85	[illegible]	481.72	478.39
[illegible]	1761.49	1750.15	[illegible]	---	---
[illegible]	---	---	[illegible]	1092.12	1084.90
[illegible]	23526.47	23140.80	[illegible]	536.90	529.54
[illegible]	996.90	990.60	[illegible]	1876.11	1864.50
[illegible]	4602.35	4575.17	[illegible]	2256.85	2250.78
[illegible]	760.70	756.05	[illegible]	302.50	301.83
[illegible]	---	---	[illegible]	---	---
[illegible]	1553.11	1544.06	[illegible]	150.66	150.45
[illegible]	121.74	121.29	[illegible]	---	---
[illegible]	1298.62	1289.94	[illegible]	413.64	410.13
[illegible]	143.56	142.46	[illegible]	440.96	438.06
[illegible]	---	---	[illegible]	---	---
[illegible]	---	---	[illegible]	457.44	454.46
[illegible]	496.00	489.75	[illegible]	395.60	392.88
[illegible]	150.04	149.87	[illegible]	765.10	754.34
[illegible]	669.50	657.80	[illegible]	823.46	803.58
[illegible]	138.48	137.49	[illegible]	184.11	182.85
[illegible]	---	---	[illegible]	252.61	251.11
[illegible]	516.95	513.40	[illegible]	548.06	537.28
[illegible]	395.59	391.10	[illegible]	557.24	551.15
[illegible]	---	---	[illegible]	103.47	101.94
[illegible]	373.56	371.10	[illegible]	237.97	236.59
[illegible]	---	---	[illegible]	194.05	192.66
[illegible]	486.41	479.66	[illegible]	1490.17	1480.17
[illegible]	1272.45	1262.72	[illegible]	528.26	521.05

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | דבר ראשון בבוקר

דירות למכירה

• בפתח-תקוה 5 גדולים ויפים, ק"ג, חניה, מיידי, 03-313347 (9648)

• לרציניים בלבד ברחובות ת"א 4 חדרים מפוארת, בית וגם 190,000 דו 03-232368 (9392)

דירות בתי אפשר

• דירת 2 בגבעתיים 227, ק"ב, מסודרת 03-5463678 (9921)

עסקים

הצעות עבודה

מכוניות

ריפוי והדרכה

רהיטים

הלוואות

פוליש וניקיון

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, התשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים העסקה של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

נהג!
עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

[המשך לוח בעמוד 12]

כור הפסידה 58.7 מיליון דולר במחצית הראשונה של השנה

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

הפסדי קונצרן "כור" במחצית הראשונה של השנה הסתכמו ב־58.7 מיליון דולר, בהשוואה לרווח של כ־4 מיליון דולר במחצית הראשונה אשתקד. ההפסד הגדול הינו בעיקר תוצאה מגידול שקלי בהוצאות המימון של הלוואות במט"ח ועליה ריאלית בהוצאות השכר.

מהמאזן החצי שנתי של קונצרן שפורסם אתמול עולה, כי היקף מכירות הקבוצה גדל ריאלית ב־5 אחוזים והסתכם ב־1.2 מיליארד דולר. גידול זה זהה לגידול הממוצע בתעשיה ש"כור" מהווה 12 אחוז ממנה. יצוא הקונצרן הסתכם בתקופה את ב־305 מיליון דולר. היצוא לארה"ב גדל ב־9 אחוזים בעוד שהיצוא לאירופה גדל ביותר ב־40 אחוז.

הגורמים העיקריים שגרמו לפגיעה ברווחיות הקונצרן היו: ההפסרה האיטית בפיקוח על המחירים, הקפאת שער החליפין, שפגעה ברווחיות היצוא, המשבר בתעשיות הבטחון והאלקטרוניקה, עקב הקיצוץ בתקציב משרד הבטחון וירידת הביקושים בחו"ל. המפעלים העיקריים שנפגעו מכך היו "סולתם", "תדיראן" (מצפה להתאזן במחצית השנה הנוכחית), קבוצת המתכת, קבוצת הגומי הפלסטיק ומפעלי השמנים.

שני סעיפי הוצאה גדולים במחצית החולפת היו המימון והגידול בשכר. הפיחות של חודש ינואר גרם להפסד מיידי של קרוב ל־90 מיליון שקל בשל הפרשי ההצמדה על הלוואות במט"ח. עם זאת מביעים ראשי הקונצרן סיפוק מכך שמרבית הלוואות הקבוצה צמודות מט"ח, כאשר ההלוואות שנלקחו בחו"ל היו בריבית זולה יחסית של 12 אחוז. התוצאה הכוללת של המימון במחצית הראשונה החליפה סימן: לעומת הכנסות של 122 מיליון שקל בכל השנה הקודמת נרשמו הוצאות מימון של 92 מיליון שקל בתקופה המדווחת.

עלות העבודה הגדילה את משקלה בהוצאות הייצור בגלל תוספת שכר ריאליות של 10 אחוזים. עם זאת מספר המועסקים בקבוצה צומצם ב־800 (כ־3 אחוזים), מזה 500 ב"סולתם", אשר בשנתיים האחרונות ירדה מתעסוקה של 2,200 עובדים ל־900 כיום.

מצב כספי איתן

הפסד הגדול של "כור" במחצית הראשונה השנה שחק כ־8 אחוזים מהונה, אך הוא עדיין רחב למדי כדי לקיים את הקונצרן, לעמוד בהוצאות ההבראה ולאפשר צמיחה נמשכת בעתיד.

ההון העצמי הכולל של "כור" מסתכם ב־820 מיליון דולר וחלקם של השותפים בחברות בנות בו הוא 266 מיליון דולר. הון זה מהווה קרוב לרבע מכלל מאזן החברה ומכסה למעלה משני שלישים מהרכוש הקבוע של הקונצרן. עודף הנכסים על ההתחייבויות עולה על 800 מיליון דולר. נתונים השוואתיים של קונצרנים גדולים מחוץ לארה"ב מראים, כי בממוצע תופס ההון העצמי בין 15 ל־30 אחוז מהמאזן, כך ש"כור" נמצאת בחלק הגבוה בדירוג זה.

למרות ההפסד רשם הקונצרן גידול בהון החוזר במחצית הראשונה השנה בסך של 36 מיליון דולר וזאת כתוצאה מההחלפה המתמדת של התחייבויות לזמן קצר בהתחייבויות לזמן ארוך. השיפור בהון החוזר יכול אף להיות גדול יותר, אלמלא נמשכו השקעות בקצב גבוה יחסית (אופירה: השפעת קצה של השקעות קודמות) שהסתכמו ב־84 מיליון דולר לעומת כ־180 מיליון דולר בכל השנה הקודמת.

הקונצרן אינו מתכוון לגייס השנה הון נוסף בהנפקות אג"ח ומטפל כעת בגיוס הלוואות ארוכות מועד בסכום של 50 מיליון דולר.

צבר ההזמנות של החברה מגיע למיליארד דולר, ובתוספת מכירות המובטחות מאליהן בסך של 700 מיליון דולר מובטחים 85 אחוז מהמכירות השנתיות של הקונצרן.

תוכנית ההבראה: רווח ב־1989

ישעיהו גביש, מנכ"ל "כור" צופה, כי תוכנית ההבראה, שבה החל עוד בראשית השנה, תביא להקטנה מהותית של ההפסדים בשנת 1988 ולמעבר לרווח בשנת 1989. בלימת ההפסדים כרוכה בשלב הראשון בעלויות נוספות ותשלום ניכר של פיצויים שיכבידו על התוצאות בכל שנת 1987.

ברמה המפעלית מבחין גביש בשלוש קבוצות עיקריות במסגרת תוכנית ההבראה: מפעלים רווחיים כמו מפעלי הכימיה, המזון, התקשורת, נייר וקרטון מלט ופלדה הממשיכים בתוואי צמיחה מואץ. בתחום עיבוד המזון הכוונה היא לרכוש מפעלים נוספים, עם שותפים, ולהכפיל היצוא עד ל־100 מיליון דולר.

הליכה בשותפות עם חברות אמריקאיות צפויה גם בפעילות המו"פ ו"סולתם". בתחום התקשורת, צפויה הרחבה משמעותית של הפעילות עם כניסת הקונצרן למכרזי הטלוויזיה בכבלים ולהשקעות תשתית בתקשורת ביו"ש ועזה.

בקבוצה השניה של המפעלים מנויים אלה ש"גמרו את הסוס", כדברי גביש. על רקע זה נסגרו מפעלי אלכור, קלריטי (לאחר הפסד של 10 מיליון דולר), כרם אופטרוניקה וקו הגלשנים של רוטופלס. כמה מפעלים ופעילויות אוחדו או מוזגו, שיניצקי עם מרכבים, רמט עם ארמטורות, אלישרא עם תדיראן וטלכור עם תדיראן.

בקבוצת המפעלים השלישית מונה גביש את המפעלים בבריהבראה כמו השמנים ואחרים בהם ננקטות פעולות ייעול והתאמה.

תוכנית ההבראה כוללת גם פעולות לשיפור עסקים ברמת הקונצרן וביניהם: הקמת חברה למימון לקונצרן, (150 מיליון דולר), גיוס הון [illegible], מכירת נכסים בלתי מנוצלים וצמצום נוסף במצבת האדם.

בנק הפועלים מפעיל פקדון שקלי חדש: "פריים" +5%

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

בנק הפועלים מפעיל שני חידושים בלעדיים בפקדונות בשקלים, שנועדו לגוון את אפשרויות ההפקדה ומיועדים לפודי מניות ההסדר וכן למשקיעים אחרים.

הבנק מפעיל לראשונה בישראל, פקדון לתקופה של 12 חודש בריבית משתנה, המבוססת על רבית "הפריים". הפקדון, בשם "השקל הרווחי", מאפשר לקבל, כעבור שנה, רבית גבוהה במיוחד של "פריים" בתוספת 5% לשנה (כיום: 20% לשנה), וזאת גם על הפקדות בסכומים קטנים. רבית זו גבוהה בהרבה בהשוואה לשעורי הרבית הנהוגים כיום על פקדונות בבנקים כולל פקדונות בסכומים גדולים.

יתרון נוסף של הפקדון החדש הוא באפשרות למשוך את כספי הפקדון אחת ל־3 חודשים גם לפני תום התקופה. הרבית שיקבל המפקיד במקרה זה תהיה מדורגת, ותגדל ככל שתקופת הפקדון תהיה ארוכה יותר: "פריים" בתוספת 1.25% לשנה כעבור 3 חודשים, "פריים" בתוספת 2.5% כעבור 6 חודשים, "פריים" בתוספת 3.75% כעבור 9 חודשים.

פקדון "השקל הרווחי" מהווה אפיק השקעה ראשון מסוגו, המאפשר לקבל רבית גבוהה המשקפת את ההתפתחויות בשעורי הרבית במשק.

חידוש שני שהבנק מפעיל הוא מסלול הפקדה בשם "בונוס", המאפשר לקבל, בתום תקופת הפקדון, רבית מוגדלת בתכניות חסכון או הנחה בעמלה על השקעה בקרנות נאמנות. זאת בנוסף לרבית שחלה על כספי הפקדון. מסלול "בונוס" מיועד לפודי מניות ההסדר ולמשקיעים אחרים, שטרם החליטו כיצד להשקיע את כספם לטווח הארוך יותר. הוא חל על הפקדות בפק"מ לתקופה של עד 2 חודשים, ועל הפקדות "בפלוזק", "בפקדון ברירת רבית" ופקדון "השקל הרווחי" לתקופה של עד 3 חודשים.

יעקובי: היצוא התעשייתי של ישראל יגיע השנה לכ־7.5 מיליארד דולר

מאת דני גוב

היצוא התעשייתי של ישראל אמור להגיע השנה לסך כולל של כ־7.5 מיליארד דולר. את הנתון הזה ניתן להכפיל בתוך תקופה של כחמש שנים ולהביאו לכ־15 מיליארד דולר ב־1993. כך אומר שר הכלכלה והתקשורת, גד יעקובי.

יעקובי אומר, כי על ישראל להשתלב במהפכה התעשייתית החדשה, שהיא מהפכת התעשייה הסכנוטרונית ותעשיית האינפורמציה והתקשורת. לדברי השר, היקף ההשקעות השנתי התחום זה בישראל יהיה ב־5 השנים הקרובות כ־500 מיליון דולר לשנה ויקיף תחומים כמו תקשורת, מחשבים, לוויינים, טלוויזיה בכבלים והערוץ השני.

לדברי יעקובי היקף תעשיית התקשורת בישראל כולל שירותי תקשורת יהיה השנה 2 מיליארד דולר (מזה מתווה חברת ה"בזק" מיליארד דולר, התעשייה 750 מיליון דולר ושרותי תקשורת אחרים כ־250 מיליון דולר).

יעקובי דיבר השבוע בכנס איל"א (האיגוד הישראלי לעיבוד אינפורמציה) ואמר, כי יש הכרח לבחון מחדש את המדיניות הכלכלית לתקופה הקרובה לרגל ההתפתחויות בארה"ב ובמשק העולמי וגם נוכח תהליכים מדאיגים במשק המקומי.

יעקובי גורס, כי יש לאזן מחדש את המדיניות הכלכלית תוך מתן דגש רב יותר למצב המט"ח של המדינה, על ידי הרחבת היצוא ועל ידי שינוי דפוסי הצריכה בישראל עצמה.

הגרעון המסחרי, אומר יעקובי, עלול לגדול השנה בכמיליארד דולר וההתפתחויות בארה"ב עלולות להחמיר את התהליך הזה בשנה הבאה בגלל החלשות הדולר והקשיים בגיוס השקעות ותרומות.

כדי להביא את המשק הישראלי לשעור צמיחה של כ־5% בשנה, בעיקר על ידי יצוא, יש צורך בהשקעה של כ־1.2 מיליארד דולר בשנה מהם שליש לפחות חייב לבוא ממקורות חוץ.

המשא ומתן על השכר בענף הבנייה – בקשיים

חילוקי דיעות על גובה התוספת, מועדי התשלום ואפילו על תוקפו של ההסכם

מאת חיים ביאור

המשא ומתן בין הסתדרות פועלי הבניין לבין מרכז הקבלנים והבונים על הסכם שכר חדש ל־80 אלף עובדים בענף, נתקל בקשיים.

בתום שש ישיבות, מוכנים הקבלנים לשלם תוספת שכר של 10 אחוז, שתחולק לשני מועדים, האחד בינואר והשני ב־1 ביולי. הסתדרות פועלי הבניין לעומת זאת, דורשת תוספת שכר של 25 אחוז, בעוד שלקבוצה של 5,000 מנהלי עבודה היא תובעת תוספת של 30 אחוז. ההסתדרות גם מתנגדת לכך שחלקה השני של התוספת ישולם רק ביולי 88', שכן "מועד זה שייך לשנת התקציב הבאה, שבה יש לחתום על הסכם חדש".

בין הסתדרות פועלי הבניין לקבלנים נטוש ויכוח לגבי תוקפו של הסכם השכר שייחתם. ההסתדרות דורשת שתוקפו יוגבל ל־1986 – 1987 בעוד שהמעסיקים גורסים שמשך ההסכם יהיה לשנים 1986 – 1987.

מזכיר הסתדרות פועלי הבניין, שלמה [illegible] העלה דרישות נוספות במשא ומתן: העברת העובדים בחברות פרטיות ממעמד יומי (זמני) למעמד חודשי; תשלום התנאים הסוציאליים ישירות על ידי המעסיק ולא באמצעות קרן הביטוח של פועלי הבניין, כדי לחסוך בהוצאות הגבייה של הקרן; חיובם של קבלני המשנה לשלם תנאים סוציאליים; תוספת אי־העדרות; הוספת דרגות לקצה העליון של הסולם והפחתה של שעת עבודה אחת בימי שישי ובחגים.

בתוך כך הפסיקו 350 עובדי הבניין בהטיבת "אבן וסיד" שב"סולל בונה" עיצומים שנמשכו שבועיים, בגלל חילוקי דיעות עם ההנהלה סביב הסכם העבודה העתיד להחתם. עיקר המחלוקת נסוב על קידום בדרגות, חלוקת רווחים לעובדים ועדכון סעיפים שונים. הוסכם שהועדה בראשותו של מאיר גת, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, תכריע בנושאים השנויים במחלוקת.

הסתדרות פועלי הבניין החליטה ליזום דיון עם הנהלת "סולל בונה", בשל העסקת עשרות רבות של עובדים ללא קביעות במשך שלוש ואף חמש שנים, בניגוד לחוקת העבודה.

הבנק הלאומי של קנדה רכש ציוד טלקס ישראלי

מאת דני גוב

הבנק הלאומי של קנדה רכש באחרונה ציוד טלקס מחברה ישראלית, "עתיד" מפתח תקוה. הבנק הקנדי רכש מערכות המאפשרות להפוך כל מחשב אישי לטלקס.

החברה מוסרת, כי באחרונה מסתמן ביקוש למערכות הללו המבוגנות מישקי טלקס, בעיקר בשוק הקנדי: בין השאר סיפקה החברה הישראלית מישקי טלקס למשרד הבריאות בקנדה, לחברת אסו, חברת טקסקו, אוניברסיטת מקגיל וגופים נוספים.

מישק הטלקס, שפיתחה עתיד מאפשר לחבר את המחשב לרשת הטלקס הארצית והעולמית. המישק אושר לשימוש על ידי משרדי תקשורת של מדינות שונות ביניהן ישראל, קנדה, גרמניה, ספרד, פורטוגל, הולנד, שבדיה, אנגליה, בלגיה, מכסיקו ואחרות.

באחרונה זכתה החברה במיכרז החשב הכללי בארץ ובכך הפכה לספקית מישקי טלקס למשרדי הממשלה, יחידות הסמך הממשלתיות ורשויות מקומיות. עתיד עוסקת בפיתוח וייצור מערכות תקשורת עתירות ידע וכן מערכות צבאיות.

הדייגים ותעשיית השימורים תובעים לאסור יבוא מתחרה בהיצף

מאת יוסף מיכלסקי

הנציגים של תעשיית שימורי הדגים ואגוד הדייגים בארץ תבעו אתמול, לאסור לחלוטין יבוא מתחרה מהמזרח הרחוק, במחירי הצפה ולהבטיח שיווק התוצרת המקומית בטרם מתן רשיונות יבוא דגים קפואים ומעובדים, פתיחת שטחי דייג שנשללו מהענף ע"י הצבא ורשות הנמלים ופיתוח תשתית כגון מעגני דיג ע"י הממשלה כתנאי לתפקוד הענף ומניעת חיסולו המוחלט ב־10 השנים הקרובות.

בארץ עוסקים בדייג כ־1300 דייגים.

במסיבת עתונאים בחיפה הודיעו נציגי התעשייה דוד רינג וישראל גבירצמן שאם לא תשונה בקרוב מדיניות משרד התעשייה והמסחר ומשרד הבטחון שהוא לקוח התעשייה, יפוטרו כמחצית מ־750 העובדים המועסקים בששה מפעלים לשימורי דגים בישראל. הענף לא יכול ליצא תוצרתו משום שהיא יקרה ב־100% מתוצרת חוץ שם מסבסדים אותה ומעניקים לתעשיות הטבות נוספות, כגון בתנאי המימון של הבנקים ועוד.

הדוברים מסרו שבשנת 1986 רכש משרד הבטחון 215 טון סרדיני כנרת מעובדים כשימורים, בעוד שהשנה לא נרכשה אף טונה של דגים אלה. מאידך, משרד הבטחון מוכן לרכוש שימורי דגים מתוצרת מקומית מחומר גלם מיבוא (דגים) יקר יותר ואילו משרד התעשייה והמסחר מתנה הוצאת רשיונות ליבוא חומרי גלם אלה בקליטת סרדיני כנרת שאינם מקובלים על משרד הבטחון. התעשייה המקומית חייבת ליבא את חומרי הגלם כדי להשלים את הייצור שלה ולספק את דרישות השוק.

נמסר שעם החזרת סיני הפסיד ענף הדייג כ־60% משטח הדייג בו פעל. בנוסף לכך הפכו שטחים ניכרים מסדות הדייג ל"שטחים סגורים" למטרות מטווחים וצרכים אחרים בעוד ששטחים נוספים הוגדרו כשייכים לרשות הנמלים והדייג בהם נאסר.

10 מיליון שקל יוקצו למפעלים שיעברו ממחקר ופיתוח לייצור

מאת דני גוב

סך של 10 מיליון שקל יועמד לרשות מפעלים קטנים שיבצעו הסבה משלב של מחקר ופיתוח לשלב של ייצור בפועל. התוספת התקציבית הזו תינתן החל מה־1 לנובמבר השנה.

משרד התעשייה והמסחר, שהחליט על העמדת הסכום הזה למפעלים המבקשים לעבור לייצור אומר, כי מניסיון השנים האחרונות מסתבר, שמפעלים קטנים רבים, אשר סיימו את שלב המו"פ והגיעו לאב טיפוס מעבודתי, אינם מסוגלים להמשיך לשלב הייצור ובכך נגרם אובדן של הוצאות מחקר ופיתוח בפועל [illegible] מימוש פוטנציאל יצוא טכנולוגי מאידך.

בשנת התקציב 1986 נקבע לניסיון תקציב של 5 מיליון שקל לעידוד המעבר ממו"פ לשלב הייצור. לנוכח התוצאות החיוביות של פעילות זו הוחלט על הגדלת התקציב לשם פעילות זו ב־10 מיליון שקל, במטרה לאפשר ליזמים קטנים ומתחילים לעבור לייצור תעשייתי סדרתי של תוצאות עבודת המו"פ.

דוד ברודט, ראש מינהל התכנון, הכלכלה והמימון במשרד התמ"ס אומר, כי מפעלים אלה יהנו ממענק של 20 אחוזים, והלוואה של 55 אחוזים אשר ינתנו בריבית דולרית של ליבור+2.

ממשלת יפן: צפוי גידול בנפח הסחר עם ישראל

מאת דני גוב

נציגי ממשלת יפן אומרים, כי צפוי גידול בהיקף הסחר בין ישראל ליפן בעתיד הקרוב. זאת נראה בגלל השינוי המבני בעובדות התעשייה היפנית עקב עמדו של היאן. היצוא היפני [...]ון בשעור של 15% במונחי יאן אילו היבוא לשם גדל בשעורים [...]יכרים. הדברים נאמרו למשלחת [...]ל תעשיינים ישראלים, מבקרת ביפן.

סגן שר התעשייה היפני, קוסו קורדו, אמר למשלחת כי משלחתו איננה תומכת בכל סוג והוא של חרם כולל זה הערבי. אוטמן אמר בתגובה כי הוא [...]ינו סבור שיש בעיות בעשיית [...]סקים עם חברות יפניות אך הוא [...]ש באי נוחות מצידן לעשות [...]סקים עם ישראל בשל החרם ערבי.

לאוטמן אמר לסגן השר [...]יפני, כי לארצו אין נציגות [...]כלית בישראל וכי הגיעה העת [...]תוה כזה.

לאוטמן גם הציע ליפנים לחתום על הסכם סחר בין שתי המדינות, כדוגמת אזור הסחר החופשי שיש לישראל עם ארה"ב.

סגן שר האוצר היפני, טויו גיוטן, קרא לבנקים ישראלים להקים שלוחות ביפן על בסיס של הדדיות. חברי המשלחת איתן ברגלס ומאיר חת ביקשו שהיפנים יפתחו קווי אשראי לטווח ארוך ויקיימו מערכת יחסים ישירה עם הבנקאות הישראלית.

סגן שר האוצר היפני הבטיח, כי ארצו תבחן בחיוב הקמת קרן למו"פ משותף עם ישראל וכן תתמוך על אמנה למניעת כפל מס.

רשת שרתון תנהל מלון שיוקם בזכרון יעקב

מאת דויד משיוב

במסגרת התכניות להפוך את המושבה זכרון יעקב לאיזור תיירות פעיל שוקלים הקמת מלון נופש בו יהיו מתקני ספורט ובעיקר גולף, אשר ינוהל על ידי רשת "שרתון". אנשי הרשת נכחו בסיור שערך שר התיירות אברהם שריר בזכרון יעקב בו נבחנו אפשרויות להפוך את המושבה לאיזור תיירות פעיל. אנשי הרשת אמרו, כי לדעתם אזור זכרון יעקב יכול להיות מוקד משיכה לישראלים רבים המבקשים נופש וקרבה לים.

שר התיירות אמר, כי לאחר בדיקת הכדאיות הכלכלית יבחנו אפשרויות להעניק לאיזור זה סיוע כלכלי וכן יבחנו אפשרויות לפיתוח חוות בריאות לדיאטות, טיפולי יופי ועוד.

שוק אפור / דן שלם

השיפור בנזילות הבנקים בצד הציפיות לשיפור נוסף בתחילת נובמבר עם כניסת חלק מכספי מניות ההסדר לעמדת המתנה בפקדונות שקליים, לא הביא לתמורות בשוק האפור. השוק האפור סובל ממחסור בעיסקאות בעיקר בשל קשיים בהצגת בטחונות מספקים מצד הלווים, אך גם בשל צמצום המקורות מצד גופים גדולים שמעריכים, כי פני המשק אינם לקראת גיאות אלא יש סיכוי לשפל. באחרונה נודע כי מספר עמילי מכס ויבואנים צמצמו פעילות עקב אי כיבוד התחייבויות כספיות מצד לווים.

במימון צמוד יש כיום יציבות ברמות התשואות למלווים, כאשר בנובמבר מצפים לגידול במקורות אלו בשל הגידול בתכניות חיסכון, ושכידוע חלק מכספי הצבירה בהם מופנים להשקעות חופשיות של הבנקים. כיום משלמים על פקדונות שקליים עד 5 שנים 7 – 7.5 אחוזים על פקדונות ארוכים משלמים יותר.

בניכיונות שיקים נעשו עיסקאות שונות בדרך כלל בשיעורי ריבית בין 4.5 – 5 אחוזים, כאשר פה ושם נדחו לווים שלא הציגו שיקים שנראו כאמינים דיים.

באחרונה יש החזרות שיקים בכל ענפי הפעילות במשק. במימון שקלי יש כיום התייקרות במחירים, כאשר רוב העיסקאות נעשות בריבית פריים בתוספת עד 0.7 אחוז. זאת כאשר מדובר לגבי עיסקאות פנימיות בקרב קבוצת חברות או ערבויות מתאימות, כולל ערבות בנק.

בתחום הדולרי נעשו פה ושם עיסקאות בריבית של 12 – 13 אחוז. לא ברור מדוע הסכימו המלווים לבצע עסקאות אלו, כאשר תשואת מניות ההסדר הבנקאיות לשנה גבוהה יותר.

הקיבוצים שוב פעילים בשוק האפור כלווים, בעיקר קיבוצי התק"מ, אך גם פה ושם קיבוצים הנמנים עם תנועת השומר הצעיר.

הערכה כללית בשוק האפור היא, שצפויה יציבות במחיר המימון הצמוד גם תוך העובדה שחברות הביטוח אינן גורם פעיל כיום, כיון שיש די כספים כדי לענות על הביקושים, חלקם הגדול ממקורות פרטיים. לעומת זאת יש מחסור יחסי במקורות מימון לטווח ארוך. כללית מעריכים שאין לצפות לשינוי בעלויות המימון בכל העסקים, גם לא אצל עמילי המכס שהם הנפגעים הישירים מקשיי יבואנים והם גובים בדרך כלל מלקוחותיהם ריבית של כ־5%.

הריבית על אשראי שקלי בבנק לאומי הנמוכה בין הבנקים

מסקר שערך בנק ישראל על עלותם הכוללת של האשראי השקלי הלא צמוד בחשבונות עו"ש ובחשבונות חח"ד עולה, כי שיעורי הריבית על האשראי השקלי הלא צמוד בבנק לאומי הלכו וירדו במהלך שנת 1987 בהשוואה לכלל המערכת הבנקאית.

בחודש יולי 1987 היו מחירי האשראי זולים בבנק לאומי ב־10.3% מהממוצע של המערכת הבנקאית. ההשוואה כוללת את כל מרכיבי העלות של האשראי – ריבית רגילה, ריבית חריגה ועמלות שונות.

מן הסקר עולה כי מחירו הכולל של האשראי היה זול בבנק לאומי לאורך כל 1987 ובנוסף הלך וירד הפער במהלך השנה, החל מ־2.6% בינואר ועד 10.3% ביולי.

כאמור הסקר בודק רק את עלות האשראי בחשבונות עו"ש ובחשבונות חח"ד, אך גם ההלוואות בריבית קבועה וההלוואות במט"ח היו בבנק לאומי בריבית הנמוכה ביותר במערכת.

מבני תעשיה תגייס הון בהיקף של 10 מיליון דולר

מאת יוסי ליבוביץ
סופר "דבר" בגליל המערבי

חברת מבני תעשיה תצא תוך חודש בהנפקה לציבור בבורסה בסך 9 – 10 מיליון דולר שהם כעשרה אחוזים משוויה של החברה. היציאה לבורסה נעשית בהתאם להחלטת הממשלה למכור חברות ציבוריות ולצמצם את מעורבותה בהן.

תוך שלוש שנים התחייבה החברה להגדיל את חלקו של הציבור בה עד ל־25 אחוז. חברת מבני תעשיה, שמחזור הפעילות השנתית שלה יסתכם השנה ב־75 מיליון דולר, בנתה עד היום 1.5 מיליון מטר מרובע של מבני תעשיה למכירה ולהשכרה ב־170 ישובים בארץ. בשלוש השנים האחרונות ביצעה החברה פרוייקטים לבניה בהיקף של כ־120 מיליון דולר ושל פיתוח תשתית בהיקף של כ־20 מיליון דולר. החברה תנפיק בבורסה מניות ואופציות. בתוך מספר ימים יוגש לבורסה תשקיף של החברה.

גרעון מעיין המשנה למנכ"ל של החברה אמר אתמול במהלך סיור עתונאים בגוש תפן שבגליל, שבשנים האחרונות היו מאזני החברה רווחיים. הוא ציין כי לחברה מגוון לקוחות מכל ענפי התעשיה, דבר שמבטיח יציבות. לדבריו ההחלטה להנפיק מניות רק בשווי של 10% מערך החברה נובעת מהחלטת הממשלה, הרואה בחברה מכשיר לביצוע מדיניות לפיתוח תעשייתי, דבר המחייב אותה לשמור על השליטה בחברה.

התעשייה הצבאית מסבה יצוא לארה"ב ואירופה במקום לארצות מתפתחות

מאת דני גוב

התעשייה הצבאית מסבה בעת האחרונה את יעדי היצוא שלה מארצות מתפתחות לשוק האמריקאי והאירופי דווקא. אף שבשווקים אלה התחרות עצומה ולעיתים מתבצע יצוא במחירים של דולר מוקפא, שהופכים את היצוא לבלתי משתלם, הרי שהתעשייה הצבאית משיכה לייצא לשוקים אלה כדי לא ליצור מצב של אבטלה.

כך אומר שלום חבשוש, יו"ר ארגון עובדי התעשייה הצבאית.

חבשוש, שליווה את מזכיר מועצת פועלי ת"א יפו, תדי קאופמן בביקור בתע"ש אמר, כי בשנתיים האחרונות צימצמה התעשייה הצבאית כ־2,500 איש ממצבת כוח האדם שלה.

חבשוש הזהיר מפני בעיות העלולות להתעורר בחתימת הסכם עבודה חדש בקרוב, כי עובדי התע"ש לא יוכלו להסכים, שבשורות הציבורי יעבדו שבוע קצר ואילו עובדי התעשייה לא יהנו מכך.

הוא אמר, כי אינו יכול לבשר לעובדים שהתע"ש סיים את המשבר מאחר ויתכן והממשלה תרצה למצוא חן כדבריו בעיני עובדי התעשייה האוירית ותעביר באופן מלאכותי עבודות אל התעשייה האוירית מהתעשייה הצבאית. חבשוש אומר, כי ארגון העובדים מתריע בפני סגן ראש הממשלה, שר הבטחון ושרי ממשלה חברי מערך, "שהם היחידים המהווים כתובת עבודתו", כדברי חבשוש.

ועדת המנכ"לים החלה בדיון לישום ההסדר הכספי לישובים

מאת דויד משיוב

ועדת המנכ"לים, שמונתה על ידי השרים נסים, פרס ונתמקין לאתר את הנקודות, שניתן ליישמן בהסדר הכספי לישובים החקלאיים הנמצאים במצוקה כספית ואת נקודות המחלוקת, התכנסה לישיבה ראשונה.

מנכ"ל משרד החקלאות מאיר בן מאיר, הממונה על התקציבים דוד בועז, ומנכ"ל המחלקה להתיישבות יהודה דקל, דנו בפגישתם הראשונה בשאלה מה הם הצעדים שיש לנקוט, כדי לאפשר חידוש לאלתר של עבודה ותפקוד תקין במגזר החקלאי התיישבותי.

הבעיות הטעונות פתרון הן מתן ערבות לישובים היושבים בקווי העימות לאורך גבולות המדינה וכן הטכניקות לעדכון הנתונים על היקף החובות, אשר השתנו מאז רוכזו על ידי ועדת ד"ר שמעון רביד. העלויות הגבוהות הנמשכות מאז מחייבות עדכון כל מרכיבי המסבר הפיננסי והפתרונות האפשריים.

חברי הועדה שותפים לדאגה בדבר הצורך הדחוף לענות על השאלות על כל מרכיביהן.

שערי מטבע חוץ ביום 28.10.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים – לאומי קניה	בנקנוטים – לאומי מכירה	בנקנוטים – הפועלים קניה	בנקנוטים – הפועלים מכירה	בנקנוטים – דיסקונט קניה	בנקנוטים – דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	העברות והמחאות – לאומי מכירה	העברות והמחאות – הפועלים קניה	העברות והמחאות – הפועלים מכירה	העברות והמחאות – דיסקונט קניה	העברות והמחאות – דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	-0.005	1.54	1.61	1.54	1.61	1.54	1.61	1.5712	1.5908	1.5712	1.5908	1.5712	1.5910	1.5810
1 מארק גרמני	+0.007	0.88	0.92	0.88	0.92	0.88	0.92	0.8973	0.9085	0.8978	0.9090	0.8990	0.9105	0.9012
1 לי"ש	+0.034	2.63	2.75	2.64	2.77	2.65	2.77	2.6891	2.7227	2.6918	2.7254	2.6946	2.7284	2.7019
1 פרנק צרפתי	+0.002	0.26	0.27	0.26	0.28	0.26	0.28	0.2674	0.2708	0.2680	0.2713	0.2682	0.2716	0.2691
100 ינים יפאניים	+0.020	1.11	1.16	1.11	1.16	1.11	1.17	1.1291	1.1432	1.1320	1.1461	1.1328	1.1470	1.1350
1 גולדן הולנדי	+0.006	0.78	0.82	0.78	0.82	0.78	0.82	0.7968	0.8067	0.7953	0.8053	0.7985	0.8086	0.8007
1 פרנק שווצרי	+0.010	1.07	1.12	1.07	1.12	1.07	1.12	1.0896	1.1032	1.0913	1.1050	1.0930	1.1067	1.0949
1 כתר שוודי	+0.001	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2523	0.2555	0.2520	0.2552	0.2529	0.2561	0.2536
1 כתר נורבגי	+0.001	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2413	0.2443	0.2415	0.2445	0.2414	0.2444	0.2426
1 כתר דני	+0.002	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2331	0.2360	0.2336	0.2365	0.2338	0.2367	0.2350
1 מארק פיני	+0.002	0.36	0.38	0.36	0.38	0.36	0.38	0.3684	0.3730	0.3691	0.3737	0.3694	0.3740	0.3708
1 דולר קנדי	-0.004	1.17	1.22	1.17	1.23	1.17	1.23	1.1903	1.2052	1.1925	1.2074	1.1930	1.2080	1.1995
1 דולר אוסטרלי	-0.006	1.05	1.16	1.06	1.14	1.07	1.14	1.0991	1.1128	1.1010	1.1148	1.1009	1.1147	1.1079
1 ראנד דרא"פ	-0.002	0.50	0.60	0.47	0.79	0.49	0.69	0.7732	0.7828	0.7762	0.7859	0.7777	0.7875	0.7800
10 פרנקים בלגיים	+0.003	0.42	0.44	0.42	0.44	0.42	0.44	0.4292	0.4345	0.4289	0.4343	0.4307	0.4361	0.4320
10 שילינגים אוסטריים	+0.020	1.25	1.30	1.25	1.31	1.25	1.31	1.2714	1.2873	1.2720	1.2878	1.2763	1.2924	1.2804
1000 לירטות איטלקיות	+0.009	1.21	1.28	1.22	1.29	1.22	1.30	1.2386	1.2541	1.2408	1.2562	1.2420	1.2576	1.2461
1 "סל" (ECU)	+0.073	—	—	—	—	—	—	1.8572	1.8803	1.8586	1.8818	—	—	1.8773
1 דינר ירדני	-0.016	4.34	4.61	4.45	4.74	4.37	4.67	—	—	—	—	—	—	4.5059
10 לירות לבנוניות		—	—	0.09	0.10	0.03	0.05	—	—	—	—	—	—	0.0408
1 לירה מצרית	-0.002	0.67	0.71	0.66	0.70	0.65	0.71	—	—	—	—	—	—	0.7275

צפויה עיסקה במיליון דולר בין מלם למשרד הבריאות של אורוגוואי

מאת דני גוב

עיסקה גדולה צפויה בין חברת "מלם מערכות" לבין משרד הבריאות של אורוגוואי. בעקבות הידוק הקשרים הכלכליים בין שתי הממשלות, הזמינה הנהלת מלם - החברה הממשלתית לעיבוד נתונים, בשיתוף עם הממשלה את שר הבריאות של אורוגוואי, ד"ר ראול אוגרטה ארטולה, לביקור בארץ.

מטרת הביקור היא לבדוק אפשרות להתקנת מערכות ממוחשבות של מלם בבתי חולים ממשלתיים באורוגוואי. היקף העיסקה הצפויה (ציוד ותוכנה) כמיליון דולר.

מנכ"ל החברה, הלל דוראי אומר, כי ביקורו של השר בעקבות מסמך הבנה, שנחתם בינו לבין סגן שר הבריאות של אורוגוואי בנובמבר אשתקד, לפיתוח מערכת ממוחשבת לניהול מערכת הבריאות שם.

במהלך אירוח השר האורח נמסר, כי בקרוב ימוחשב משרד הבריאות את כל מערכת הבריאות המקומית. כיום יש מערכות ממוחשבות של מלם בבתי החולים וולפסון, אסף הרופא ואיכילוב.

هكذا من الاصل

ילד בן 4 שטייל ליד המסילה „נשאב" לקטר ונהרג במקום

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

גיל חן, ילד בן ארבע וחצי משכונת נחליאל בחדרה, נדרס אתמול למוות על־ידי רכבת נוסעים שנסעה בצהרים מתל־אביב לחיפה.

גיל טייל יחד עם בן־דודו לאורך המסילה. מעוצמת מהירות נסיעת הרכבת נשאב הילד לתוך הקטר. הוא נפגע בבטנו, בידיו ובראשו ומת במקום.

נהג הקטר שהבחין בפגיעת הנער, המשיך בנסיעה, והודיע בקשר על התאונה. הרכבת נעצרה רק בבנימינה, שם נחקר נהג הקטר ולאחר גביית עדות ראשונית ממנו המשיך בנסיעה לחיפה, שם נעצר לחקירה ונחקר ארוכות במטה מרחב חיפה.

סגן מפקד תחנת חדרה רב־פקד זכריה פיינגולד מסר לסופר „דבר", כי תנועת הרכבות בקו חיפה תל־אביב נפסקה למשך שעה וחצי עד לפינוי הגופה מהמקום. לדבריו, האזור שבו אירעה התאונה מועד לפורענות.

לפני כחודשיים נהרג במקום ילד נוסף בתאונה דומה ובעבר אירעו מקרים דומים. הוא הוסיף, כי הנהלת הרכבת חייבת לדאוג ולגדר את האזור שליד מסילת הברזל כדי שלא יישנו מקרים נוספים.

חומרים ביולוגים יחליפו טיפולי כימיה וקרינה בחולים בסרטן

מאת רנטה הרינג, סופרת „דבר"

חידושים מרחיקי לכת בתחום הבנת התהליך הסרטני יוצגו בכנס האגודה הבין־לאומית לחקר משזה בליאוקמיה ומחלות דומות, שייפתח ב־8 ויימשך עד 13 בנובמבר בירושלים. בכנס ישתתפו כ־400 מדענים מהשורה הראשונה מ־27 ארצות, העוסקים בחקר, ריפוי ומניעה של סרטן „ליאוקמיה", סרטן המערכת הלימפטית „לימפומות", ומחלות דומות, ביניהם האיידס.

הבנת התהליך בו הופך תא נורמלי לתא סרטני, מאפשרת היום לזהות את השלבים הקריטיים בהתפתחות המחלה – ציינו אתמול חברי הוועדה המארגנת של הכנס פרופ' זאב סריינין מהמכון הויטרינרי, פרופ' זאב בנטוויך מבית חולים „קפלן" ופרופ' נתן טריינין ממכון ויצמן. הדוברים ציינו, כי אחד החידושים שיועלו בכינוס יהיה השימוש בחומרים ביולוגים בריפוי מחלות הסרטן, שעתיד להקטין באופן משמעותי, ואולי אף להחליף כלל, את הטיפולים בקרינה וכימותרפיה, המשמידים גם תאים בריאים.

כיוון הפיתוח העתידי בטיפול הביולוגי מבוסס על נוגדנים חד־שבטיים, הפועלים בדומה לטיל מתביית, והורסים את התא הסרטני הסבירו הדוברים. הניסויים נעשים עדיין בעיקר בחיות, ובבני אדם באופן מוגבל מאוד.

הארכת המסילה לאילת מחויבת ההגיון – אומרים מומחים מצרפת

מאת סופר „דבר" בנגב

משלחת רשמית ורמת דרג מצרפת שהתה השבוע ארבעה ימים בישראל ובחנה אפשרויות של השתתפות פעילה בפרוייקטים של רכבת ישראל בארץ. אתמול שבה המשלחת לצרפת וראש המשלחת, הביע עניין מיוחד בפרוייקט המסילה לאילת.

בראש המשלחת עמד ז'אן פיליפ ברנארד הנשיא והמנכ"ל של האגף לשיתוף פעולה בין־לאומי ולקשרי חוץ של הרכבת הממלכתית הצרפתית, הנחשבת לאחת מחברות הרכבת החשובות בעולם. בין חברי המשלחת היו שני מנהלים בכירים של קונסורציום „ארבל", שמכר מאות קרונות לישראל, וכן נציג האגף למימון חוץ של איגוד הבנקים האירופי.

הנהלת ישראל אירחה את המשלחת, שביקרה בתחנות ובמפעלי הרכבת ברחבי הארץ וכן באתרים, שבהם מתוכננים פרויקטים לעתיד.

לפני שובה של המשלחת לצרפת אמר ז'אן פיליפ ברנארד לסופר „דבר": „הארכת מסילת הרכבת עד אילת ויצירת חיבור יבשתי בין הים התיכון לים סוף מחויבת ההגיון, ומתבקשת כבר ממבט ראשון במפת ישראל.

הרופאים ברמב"ם חיברו קטעי מעיים מופרדים לתינוק בן יומו

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

שני ניתוחים נדירים בשני תינוקות שנולדו עם מומים, האחד במערכת העיכול והאחר בלב, בוצעו באחרונה במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה והוכתרו בהצלחה.

הניתוח בילוד עם מום מולד נדיר, הנחשב לשני בנדירותו בעולם, בוצע בתינוק בן 30 שעות במשקל של 2,200 גראם. התינוק נולד בבית החולים „פוריה" ולאחר שהתברר כי הוא סובל מאטימות המעי, הועלה לנתחו ברמב"ם. במהלך הניתוח הוברר כי מערכת העיכול של התינוק מורכבת מקטעים קצרים באורך של 1–5 ס"מ, שאינם מחוברים [illegible] המעי הדק אל המעיים. בתום הניתוח הגיע המעי של התינוק לאורך של כ־30 ס"מ, שהוא אורך גבולי, המאפשר המשך חיים, תוך הזנה ורידית.

מהנהלת בית החולים נמסר, כי יש סיכוי שהמעי יתאים עצמו במרוצת הזמן לתפקוד מלא ולא יהיה צורך בהזנה ורידית. עוד צוין, כי מהספרות המקצועית העולמית עולה שזהו המקרה השני בעולם שבו בוצעו ששהחיבורים במעיים.

ניתוח לא שכיח נוסף בוצע במחלקה לכירורגית הלב ברמב"ם בתינוקת בת שבועות, שנולדה בבית החולים „סורוקה" בבאר שבע. התינוקת נולדה עם שתי קשתות של אבי העורקים במקום אחת. ליקוי זה יצר לחץ על קנה הנשימה, והתינוקת הועברה לרמב"ם במצב של חנק. בניתוח הורחקה אחת הקשתות. מצבה של התינוקת השתפר, והיא הוחזרה לבית החולים בבאר שבע להמשך הטיפול.

אלברט מוצפי – המועמד למחוז הצפוני עם פרישת לוי שאול

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

תת־ניצב אלברט מוצפי, לשעבר עוזר לראש אגף המבצעים במשטרה, הוא המועמד המועדף של מפכ"ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס לכהן בתפקיד מפקד המחוז הצפוני של המשטרה. תפקיד זה יתפנה בקרוב לאחר שמפקד המחוז הנוכחי ניצב לוי שאול יוליך בתפקידו את נציב שירות בתי הסוהר גונדר דוד מיימון הפורש מתפקידו.

תת־ניצב מוצפי כיהן בעבר כסגן מפקד משמר הגבול ומפקד מרחב יפו וכעת הוא נמצא בשנת לימודים. מועמדים אחרים שמוזכרים לתפקיד הם: סגן מפקד המחוז הצפוני הנוכחי תת־ניצב מאיר שרה, שכיהן בעבר כמפקד מרחב הגליל, וכן ראש אגף המבצעים במשטרה ניצב בשולם עמית שכיהן בעבר כראש מחלקת ההדרכה ומפקד מרחב חיפה.

קצינים בשירות בתי הסוהר ובמשטרה אמרו אתמול, כי ניצב לוי שאול הוא איש של פשרות, ויכול להביא לרגיעה בבתי הסוהר לאחר הסערה שפקדה אותם לאחרונה. בניגוד לקצינים בכירים אחרים במשטרה ניצב לוי שאול אינו איש תקשורת ואינו רודף פרסום, ולכן בעיני אחרים הוא מצטייר כ„קצין אפור", דבר היכול בהחלט לסייע לו בתפקיד החדש.

(דני צדקוני) תמונות ארכיון של עובדים ב„מכון איילון" – המפעל החשאי של תע"ש שפעל לפני קום המדינה. הערב יתחנך ב„גבעת הקיבוצים" ברחובות מוזיאון במקום. במפעל הראשון של תע"ש, שייצר במחתרת כדורי 9 מ"מ עבור ה„סטנים" של ה„הגנה", יוצגו צילומים והסברים על ההיסטוריה שלו ועל דרכי פעולתו של המכון. בטקס הערב ישתתפו יו"ר הכנסת, שר הבטחון יצחק רבין, וראש עיריית רחובות יחזקאל הרמלך.

הצעיר שברח מהמשטרה מואשם באונס בת־דודתו

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

צעיר בן 23 מצפון הארץ מואשם בכתב אישום שהוגש אתמול לבית המשפט המחוזי בחיפה באינוס בת דודו בת ה־16 וכן בהכשלת שוטר בעת מילוי תפקידו.

התובעת אירית שטיין אומרת בכתב האישום, כי ב־29 בדצמבר בשעות אחה"צ הוביל הנאשם את בת דודו בתירוץ־שווא לחצר בית הספר, שם בעל אותה בכוח בניגוד לרצונה.

באותו יום נעצר החשוד והובל למשרד החקירות בתחנת משטרה בצפון הארץ, שם ניצל הזדמנות וקפץ מחלון בקומה השניה. קצין החקירות רב פקד שלמה גולן קפץ אחריו. הקצין נפצע בשתי רגליו, עבר טיפול רפואי ממושך בבית חולים וכיום הוא עדיין מרותק לביתו.

התובעת ביקשה מבית המשפט, שהנערה תעיד עדות מוקדמת, בשל החשש שקרובי משפחתה ילחצו עליה במהלך המשפט לשנות את עדותה. בית המשפט אסר את ציון שם החשוד ומקום מגוריו.

40 מיליון ש"ח – תקציב אוניברסיטת חיפה השנה

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

מושב חבר הנאמנים של אוניברסיטת חיפה ננעל אתמול עם קבלת ההחלטות, ובהן אישור הצעת התקציב בשנת 1987/8 בסך 40.95 מיליון ש"ח, לעומת תקציב 37.65 מיליון ש"ח בשנה הקודמת שהסתיימה בגרעון של חצי מיליון ש"ח בלבד. בהחלטות אחרות קיבלה הנהלת האוניברסיטה אור ירוק לפתוח חוג לקומוניקציה ולפיתוח תוכניות נוספות.

חבר הנאמנים מאייץ בהנהלת האוניברסיטה להתקדם בתנופה בהקמת ביה"ס למינהל עסקים. החלטות אחרות מתייחסות [illegible] תוכניות בנייה לסטודנטים ע"ש אברהם הרמן בלה בסכום של 690,000 דולאר. הנשיא אפרים [illegible] את מועמדותו לתקופת כהונה נוספת.

באור עקיבא מרתיחים מי־שתיה בגלל זיהומים

(עש"ת למ"מ). – תושבי העיירה אור עקיבא נקראים להרתיח את מי־השתיה. כך הודיע אתמול מהנדס מחוז חיפה של משרד הבריאות המהנדס מנחם טל, לאחר שבבדיקות שביצעו צוותי משרד הבריאות נתגלו זיהומים בקטריאליים בריכת המים בישוב וכן ביציאה ממגדל המים של חברת „מקורות" המספקת מים לכל תושבי אור עקיבא.

דובר משרד הבריאות שמואל אלגרבלי מסר, כי צוות לשכת הבריאות בחיפה שיצא לישוב לבדיקות שגרתיות, איתר את מקור הזיהום, הנמצא ככל הנראה במגדל המים של הישוב.

„הפועלים לא מעניינים אותנו" הצהירו האחים קרסו לעובדים

למפוטרי „שרון טקסטיל" מוצעים 7,000 ש"ח לאחר 30 שנות עבודה

נציגות של פועלי „שרון טקסטיל" בפתח תקוה ומועצת הפועלים, נפגשה אתמול, עם ועדת התעסוקה של ההסתדרות, בראשות עליזה תמיר, והודיעה לה שהעובדים יאבקו נגד סגירת המפעל.

המפעל עומד להיסגר בשבוע הבא, לפי הודעת בעליו, האחים קרסו. העובדים קבלו, בפני הוועדה על יחסם של האחים קרסו, שאמרו להם „הפועלים אינם מעניינים אותנו". לדבריהם, עובדים המועסקים 15 שנה במפעל יקבלו כ־1000 ש"ח פיצויים כל אחד, ועובדים המועסקים 30 שנה יקבלו כ־7000 ש"ח.

יו"ר הוועדה עליזה תמיר, הודיעה, שתפנה למזכ"ל חברת העובדים דני רוזוליו, בקריאה לבחון השעיית כל קשר של חברת העובדים עם עסקים השייכים לאחים קרסו. פניה דומה באה גם ממזכיר מועצת פועלי פתח תקוה ציון צאלה. כל זאת במידה ולא יוטב יחסם של האחים קרסו לעובדי „שרון טכסטיל".

לעליזה תמיר, הובהר שמפעל „שרון טכסטיל" הוא רווחי, גם כיום, ויכול להיות רווחי בהרבה אם, תושקע בו השקעה של כשלושה מיליון דולאר לרכישת ציוד חדש. „הפועלים השקיעו במפעל מאונם ומרצם והם אלה שהזניקו לו את הישגיו הגדולים בעבר", אמרה.

לדבריה, ממכירת מכונית אחת, מרוויחים האחים קרסו הרבה יותר מסכום הממוצע של פיצויים.

חקירה במשטרה על תלונה על הכאת שוטר באזרחי:

„זה יעלה לך ביוקר" נאמר לשוטר שניסה לבקש פרטי המכים אותו

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

אף שעברו שלושה ימים מאז המחזה הקפקאי שפקד את משפחת שאול ממעלות, כוכבה שאול בת ה־24 עדיין אינה מצליחה להשתחרר מהלם שפקד אותה לאחר שארבעה שוטרים ממשטרת מרחב הגליל הפליאו את מכותיהם בבעלה, רב סמל בועז שאול בן 28, שוטר משמר הגבול.

לאחר ה„טיפול" שקיבל שאול במשטרת עכו, הוא נזקק לטיפול רפואי בבית החולים הממשלתי בנהריה. השוטר נתפר בראשו, קיבל זריקת טטנוס וכן קיבעו את צוארו, לאחר שכמה חוליות בעמוד השדרה זזו ממקומם.

פרשת ההתעללות בשוטר בועז שאול החלה לאחר ששישה בני המשפחה יצאו ביום ראשון בלילה מאולם החתונות „איריס" שבעכו. כמה מטרים מהאולם עצרו את הרכב שני שוטרים בטענה, שהנהג יוסי שאול – אחיו של בועז – עבר עבירת תנועה.

לטענת המשפחה, אחז אחד השוטרים בשערו של יוסי. בועז ניסה להיחלץ לעזרת אחיו, ואז, לדברי המשפחה, הותקף אף הוא על־ידי השוטרים שניסו להכניסו לניידת. אחד השוטרים צעק במכשיר הקשר – „אני זקוק לעזרה, תוקפים אותי". בועז ביקש את פרטי השוטרים, ואז נאמר לו, לדברי המשפחה, „זה עוד יעלה לך ביוקר".

כעבור דקות ספורות הגיעה למקום ניידת, ולדברי המשפחה שני בלשים הפליאו בבועז את מכותיהם עד שאולץ להיכנס לניידת המשטרה. אחרי 500 מטר, עצרה הניידת ושם קיבל השוטר פעם נוספת מכות מהבלשים. מסע הסיוטים של בועז שאול נמשך גם בתחנת עכו, שם לדברי המשפחה לפתו אותו ארבעת השוטרים בשתי ידיו ובגרונו, הרביצו בו והטיחו בו קללות וגידופים. את תעודת השוטר שלו נטלו מהארנק, למרות שאין הדבר בסמכותם.

רק אז התברר לשוטרים שבעצם מדובר בשוטר. כשהגיע למקום קצין התורן אמרו לו השוטרים – לדברי המשפחה – „הוא נפל במדרגות, החליק ונפתח לו הראש". בחדר האסירים בתחנה, התעלף בועז שאול כשדם רב זב מראשו ומגרונו.

המשפחה הזעיקה את מפקד משמר הגבול בתחנת מעונה, שם משרת בועז זה שבע שנים. המפקח רב פקד יצחק מלכה הגיע במהירות לתחנת עכו, ולדברי המשפחה קיבל הלם כשראה את פיקודו. הוא התקשר מיד עם מפקד מרחב הגליל ניצב משנה יעקב גנות, והלה הורה מיד לשחרר את השוטר ממעצר.

מפקד מג"ב במעונה הודיע למשפחה, בעקבות תלונה שתוגש היום לקצין קבילות שוטרים, כי החליט למנות שני קצינים בודקים לפרשה – האחד מהמשטרה והשני ממשמר הגבול, „כדי לא לטייח את החקירה". המשפחה תגיש גם תביעה פרטית.

דוברת מרחב הגליל פקד עדנה דידלשיפר אמרה בתגובה, כי „ארבעת השוטרים הגישו תלונות על תקיפה נגדם וכי נגד בועז שאול נפתח תיק פלילי. מלבד זאת מתנהלת חקירה פנימית במשטרה ובסיומה יפורסמו הממצאים".

הרוקח החשוד בהונאת „מכבי" ניסה לתאם גרסאות עם החשודה השנייה

בקשה לחקור הקשר בין הרוקח לאחותו, הרוקחת המחוזית במשרד הבריאות

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

יוהר כהן, בעל בתי מרקחת תל־אביבי, ויונה סמאי, חברת קופת חולים „מכבי", החשודים בהונאת קופת החולים „מכבי", נעצרו אתמול [illegible] בפקודת שופט בית המשפט השלום בתל־אביב, אהרון דיראב. המשטרה טוענת, כי בידיה ראיות המצביעות על כך שיוהר כהן קיבל מיונה סמאי מרשמים רפואיים ונתן בתמורה כסף או שווה ערך כסף. באמצעות המרשמים קיבל יוהר כהן סכומי כסף גדולים מקופת חולים „מכבי" עבור תרופות שלא נמכרו.

חוקרי המשטרה אמרו, כי קיים חשד שיוהר כהן, שבבעלותו בית המרקחת „יוהר" הסמוכה לתת סמים לנרקומנים, נתן סמים או תחליפי סמים ללא מרשמים רפואיים. על פי החשד, ביקש החשוד בתמורה מאחד הנרקומנים שיפרוץ למקום במשרדיים, יגנוב משם מרשמים ולאחר מכן יצית את המקום. עבור ביצוע „העבודה" הבטיח כהן לשלם 4,000 דולאר.

כן נתברר בהמשך החקירה, כי על גופו נמצאו מסמכים ובהם הוראות לתיאום גרסאות עם החשודה יונה סמאי. „יש לדבר עם עורך הדין שלהם ועם האחות של יונה סמאי ולהחליט על תיאום גרסה. אני אמרתי, שלי היא מוכרת כלליסטית [illegible]" נאמר בקטע מאחד המסמכים שהקריא אתמול [illegible]

חבר הכנסת רן כהן (ר"צ) שיגר אתמול שאילתה לשרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו בנוגע להונאה בקופת החולים „מכבי". כהן טוען במכתבו, כי בידיו הועברו תלונות על ההונאה לרוקחת המחוזית של משרד הבריאות, [illegible] כהן – אחותו של החשוד יוהר כהן – [illegible]

מ„מכבי" נמסר, כי התלונות הועברו לרוקחת המחוזית והם לא נבדקו כלל אלא נודעו לפת הכל. איש בכיר במשרד הבריאות אישר, כי התלונות הללו לא הגיעו מעולם למשרד הבריאות.

בעל חנות הציע נופש במלון תמורת סיוע בחקירת־מס נגדו

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

ראש חוליה לשעבר במס ההכנסה מואשם בלקיחת שוחד משני בעלי חנויות הטוויות בתל אביב. כתב האישום נגדו הוגש אתמול לבית משפט השלום בתל אביב.

נצל אייזנברג בן ה־66, שהיה ראש חוליה במס ההכנסה עד לפרישתו בנובמבר 1986, נאשם כי בחודש יולי 1983, קיבל ברידתו בבתיים. זוג כרטיסי נופש למשך שבוע ימים במלון „גני שולמית" בירושלים והלה באמצעות לזמן שבו בוצעה חקירת מס ההכנסה נגד חנות הצעצועים „אצבעוני" שבבעלות שלום פרוסק בן ה־58. פרוסק היה שותף בחנות יחד עם איש העסקים דוד אפל, המקורב לשר דוד לוי.

התובעת דבורה ניירק אומרת בכתב האישום, כי נצל אייזנברג קיבל את הכרטיסים כשוחד בכוונה שיסייע לפרוסק בחקירת המס נגדו.

בפרשה אחרת מואשם משה לויאן בן ה־42, אחד מבעלי מלון „טוקיו", כי במהלך חודש נובמבר 1986 נתן לנצל אייזנברג כשוחד תנור „סאונה".

פרשת השוחד נחשפה ב„דבר" לפני כשנתיים בהרחבה, והיא בעקבות כתבה אנונימי שהגיע לידי סופר „דבר" לענייני משטרה.

מפלגת העבודה הישראלית/המרכז

ישיבת לשכת המפלגה

תתקיים היום, יום חמישי, ו' חשון, תשמ"ח, 29.10.1987, בשעה 16.00, באהל המחאה של ההתישבות העובדת על הדשא מול משכן הכנסת

סדר היום: 1) המשבר בהתישבות 2) שונות

בשל חשיבות הנושא מתבקשים החברים להתפנות מכל עיסוקיהם ולהגיע לישיבה.

בית המלין – פארבאנד סירקין קלוב
מודיעים
חידשנו את עונת הפעילות התרבותית לשנת תשמ"ח
בתכנית הרצאות, מסיבות, קונצרטים טיולים וסמינריונים
• חוג לספרות ועניין לדוברי יידיש בכל יום שני בשעה 10 לפנה"צ. המרצה ד"ר ישעיהו אוסטרינן.
הרצאות ביידיש ומסיבות במוצאי שבתות וחגים בשעה 7.30 בערב.
פרטים בבית המלין רחוב ויצמן 30, תל־אביב טלפון 218191

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף האספקה האחסנה – מדור חקר שווקים ומכרזים
ת.ד. 10 חיפה 31000 טל: 04-646475
מכרזים
החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה / שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
13939	התקשרות שנתית לאספקת חומרי שרברבות לאזור הדרום
14004	מכסה עליון לתיבת הדקים למונה
14005	ברגי מכונה בעלי חוזק גבוה (מפלדה)
14013	ארגזי בטון טרומיים
14014	כבלה לעגון ולהארקה
14016	כבלי נחושת מבודד עם בידוד ומעטה P.V.C
14019	התקשרות שנתית לאספקת ברזל שטוח ופחים

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 19.11.87

לקבלת מסמכי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09:00 – 13:00 למדור חקר שווקים ומכרזים בכתובת הנ"ל חיפה, או בכתב למען הרשום לעיל.
להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שנתי לעוסק באגף המכס. – הצעה ללא אישורים ברי תוקף – לא תובא לדיון.
על הצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצויינים לעיל, שעה 13:30 למשרדנו בחיפה.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

העיר תל אביב יפו
אבלה על מותו של
שמואל מירקין
יקיר העיר, עובד כפיים
שהגשים את הציונות במו ידיו.
שלמה להט
ראש העירייה

מועצת פועלי תל־אביב–יפו,
אגודת פועלי הבנין בת"א
ומזכירות גימלאי הבנין במועצה
אבלים
על פטירתו של
שמואל מירקין
יקיר מועצת פועלי תל־אביב–יפו
והראשוני פועלי הבנין בתל־אביב
חיים קאופמן
מזכיר המועצה

אנו מודיעים בצער רב על מות חברנו
מירקין שמואל
יו"ר ארגון מקבלי במלאות בנין סניף ת"א־יפו
ומשתתפים בצער רעיתו דורה ובני משפחתה
בשם הארגון – הועד

לזיוה ומיכה גיא
אתכם באבלכם על מות
האב והסבא
עמי ז"ל
ההנהלה והעובדים
קוקה־קולה

לצבי לנדאו ומשפחתו
ולקבוצת גבע
משתתפים באבלכם הכבד על מותה הטראגי של
יונה ז"ל
העובדים וההנהלה
„אגודת און"

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04-640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
גב' שושנה ריבגן – לאשר בייעוד שינוי יעוד המהווה שימוש חורג במגורים למשרדים ברחוב הדר מס' 4 חלקה 65 בגוש 10838, הדר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ב', ה', בין השעות 08.00–11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר [illegible]
מהנדס העיר

קרא מחר ב ידיעות אחרונות
• המפולת: איך זה יגע בנו – כתבי „ידיעות אחרונות"
• מחיר כבד לנצחון הבא – רון בן־ישי
• כך ניסה קדאפי להתנקש בנשיא ריגן – פרק נוסף מספרו של בוב וודוורד
• הדוגמנית בכיסא הגלגלים: נכה או מתחזה? – יחזקאל אדירם, אביבה שאבי
• 70 למהפיכה: מלנין עד גורבאצ'וב – אליהו אגרס
• מה קורה ב„רובק" – אריה אבנרי
יותם הראובני על שיטת אלכסנדר נחמה דואק על משולש אלגבי עמנואל בר־קדמא על מלכה רוזנשטיין דני בלושטיין על מורג הראשון

• רוח פישר. ראש + כרביל – שוש מיימון
מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת ורוח יריב
במוסף לתרבות, ספרות ואמנות: אמנים באוף על יוסף ברודסקי זוכה פרס נובל לספרות; חדשה וולמן מראיינת את רות אלמוג; מרסל פרוסט כמוצר שיווק בפאריס מאות תמו שבק

המועצה המקומית כפר תבור
מכרז 15/87
מזמינה בזאת הצעות מועמדות לתפקיד
מזכיר/ת המועצה
הכישורים הדרושים:
★ בעל תואר ראשון במדעי החברה/רוח
★ נסיון בניהול דומה של 3 שנים לפחות
★ יכולת לקיים עבודת צוות ויחסי אנוש
★ שליטה בשפה האנגלית
★ אפשרות עבודה בשעות לא שגרתיות
★ מגורים בכפר תבור
תחילת העבודה מיידית
תנאי שכר ע"פ כישורי המועמד
ניתן לברר פרטים במזכירות המועצה טל. 06-767475/6
יש להגיש מועמדות בצרוף קורות חיים ומכתבי המלצה עד לתאריך 8.11.87 במזכירות המועצה
מיכה גולדמן
ראש המועצה

למכירה אסקונה 1300
מודל 1981 מנוע 1985 ממוסד צבורי
לפנות טלפונית
06-324988 (עד 19.00)
06-323132 (אחרי 19.00)

דבר היום

להיערך

גם אם אנחנו יודעים היטב כי בורסה איננה תמיד ברומטר נאמן למידות החום של הכלכלה או המשק, לא יכול להיות ספק כי הזעזועים בוול-סטריט והרעידות שהם גורמים בבורסות בעולם, גם משקפים וגם יוצרים מגמות כלכליות. קובעי מדיניות יתקשו להתעלם מן ההתרחשויות הדרמאטיות של השבועיים האחרונים בבורסות – וזה חל על ארה"ב, על מעצמות כלכליות אחרות במערב, על מדינות קטנות יותר, וגם על ישראל.

אחת התוצאות עשויה להיות קיצוץ התקציב הגרעוני של ארה"ב גם מעבר לקיצוץ המתוכנן בלאו הכי לפי חוק גראם-רודמן. קיצוץ כזה יתן אותותיו גם בתקציב סיוע החוץ, והוא עלול לתת אותותיו גם בסיוע החוץ לישראל. אמנם צריך לקוות שלא כך יהיה, וגם לפעול על מנת לנסות ולמנוע את הדבר, אך בוודאי שעם התפתחות נוחה אין צורך להתמודד, בעוד שלקראת אפשרות של התפתחות שלילית צריך להיערך.

חובה זו כפולה ומכופלת לנוכח הסכנה שבהלת הבורסה, הרקע שלה מזה וצעדי הבלימה שבעקבותיה מזה, יביאו לתופעה של מיתון במשק האמריקאי ובמשקים הלאומיים של בעלות בריתה מצד אחד ושל הסמוכים על שלחנה מצד אחר. מיתון פירושו קשיי יצוא, שפירושם צמצום הכנסה, שפירושם קיצוץ תקציב, וחוזר חלילה. המעגל מוכר. ודאי שאין לישראל השפעה על התפתחות עולמית, אך מחובתם של קברניטי המדינה והמשק לטכס עצה, לנתח מצב, לקבוע אסטרטגיה, להסיק מסקנות מעשיות, וכל זה מבעוד מועד. מוטב לפחד מאשר להיבהל. עד כה היינו עדים בעיקר להודעות והצהרות, לפרקים מבולבלות, בכל הנוגע לסיוע בלבד – ואין מה להתפעל מתגובה כזאת.

קבר יוסף קם לתחיה

מאת אוריאל בן-עמי

במשרד הבטחון החליטו לשחק לידי שילנסקי. זמן ממושך נח קבר יוסף בשקט על מקומו בשכם: השבוע הוא קם לתחיה, על-פי הוראה אומללה של שר הבטחון.

תלמידי ישיבת קבר יוסף בשכם ניהלו במשך תקופה ארוכה מאבקים מלווים פרובוקאציות נגד חיילי צה"ל. הם עשו זאת בתמיכה סמויה וגלויה של ראשי גוש-אמונים ועוררו מחלוקת פנימית בין המתנחלים ביהודה ושומרון. בחודשים האחרונים השתרר שקט באיזור, לאחר שהושגה הבנה בין צה"ל לראשי המתנחלים בנושא הבטחון ביו"ש. מרכז גרעין שכם רוחמם אלדובי, שאירגן את רוב הפרובוקאציות, גויס לצה"ל וגם זה תרם להשקטת המקום.

לפני זמן-מה ביקשו ראשי הישיבה להקים במקום מבנה עשוי מסגרות מתכת ומצופה ברזנט, כדי שישמש להם חדר-אוכל, במקום האוהל שהיה במקום והתפרק בגשמים האחרונים. המפקד הצבאי של יהודה ושומרון אל"מ זאב, מושל שכם סא"ל רמי ומפקד מרחב שומרון סא"ל יהודה, ביקרו במקום פעמים מספר ואישרו את הקמת מבנה המתכת. הם אפילו קיבלו מצה"ל את יריעות הברזנט, כדי לעטוף בהן את המבנה.

השבוע פשטו חיילי צה"ל על המקום באישון לילה ופירקו את המבנה. מלשכת שר הבטחון נמסר, שאומנם ניתנו אישורים להקמת המבנה, אך ללא ידיעת שר הבטחון. ומשמשע רבין על כך, הוא הורה לבטל את האישור ולפרק את המבנה, בטענה שהופר הסטאטוס-קוו. כתב גלי צה"ל הוזמן לאירוע ואף שידר את הלמות הפטישים ואת קול המשורים בפעולה.

ראשי הישיבה לא ידעו דבר על פשיטת חיילי צה"ל. רק למחרת בבוקר גילו שהמבנה פורק. הם לא התבקשו לפני כן לפרק אותו בעצמם ואף לא נמסר להם על דבר הביטול של שר הבטחון. כשראו את אשר קרה, הקימו קול צעקה. ח"כ דרוקמן הודיע שיארגן במקום הפגנת חברי-כנסת. ח"כ שילנסקי, ראש ועדת הפנים, הכריז שיבוא ללון בקבר יוסף בלילה, בניגוד לאיסור. דובר גוש-אמונים, שאין לו מה להגיד כבר זמן רב, התעורר גם הוא והודיע, שצה"ל מעודד את הערבים לפגוע ביהודים.

התסריט הנואל הזה חוזר על עצמו פעם אחר פעם. לפני חודשים אחדים ביקשו אנשי הישיבה להכניס מזגן למקום. שר הבטחון הטיל וטו גם אז, בטענה של הפרת הסטאטוס-קוו. השילנסקים והדרוקמנים דהרו למקום, הביעו מחאה, הפעילו לחץ על שר הבטחון והמזגן הוצב במקום אחר כבוד.

הפעם משחק רבין לידיהם משחק מביך עוד יותר. הפעם הם מצויידים באישורים הדרושים מהגורמים המוסמכים בצה"ל ובמינהל האזרחי. המבנה שפורק, סביר להניח, ייבנה מחדש בלחץ פוליטי. הדרוקמנים והשילנסקים ינצלו את הפאשלה הזו כדי לנסות ליישב בשכם יהודים. צה"ל ייאלץ לאבטח אותם ולסבול מהם כאב-ראש מיותר. למה ולמי זה טוב?

ראשומון של שביתה „פראית" אחת

מאת יצחק מרידור

מועצות הפועלים בעיירות הפיתוח אינן מסוגלות להתמודד לבדן ולאורך זמן עם מצב שבו חלק ניכר מהציבור שבטיפולן נידון לשמש כוח-עבודה זול בתעשיות "חלשות" שמשלמות „מקסימום את שכר המינימום"

השביתה „הפראית", שפתחו בה לפני כשבועיים כמחצית מעובדי „כיתן" בנצרת-עילית, הסתיימה בראשית השבוע. כ-300 השובתים, רובם ערבים ומיעוטם יהודים, „נענו" לפניית מועצת הפועלים והוועד, וחזרו, בשקט-בשקט, לעבודתם. הנהלת „כיתן" תנכה, יש להניח, ממשכורות השובתים, המסתכמות בימים כתיקונם בכ-600 ש"ח לחודש, את שכר ימי השביתה ה„פראית". תשעה פועלים, כולם ערבים, שנמנו עם מארגני השביתה, פוטרו. מועצת הפועלים, יחד עם ועד העובדים החוקי, יחדשו בימים אלה את המו"מ (המתמשך זה חודשים, בהפסקות), לקראת חתימת הסכם-עבודה מפעלי חדש. ההסתדרות הודיעה להנהלת „כיתן" שפיטורי התשעה לא מקובלים עליה, על כל פנים לא לפני שיתקיים בירור בהשתתפות הוועד ונציגי האיגוד המקצועי. השקט חזר, לכאורה, ל„כיתן" נצרת-עילית.

למשה יצחק, מזכיר מועצת פועלי נצרת-עילית, אין כל ספק שלשביתה של עובדי האריגה ב„כיתן", שהצטרפו אליה אחר-כך עוד עשרות רבות מעובדי המטווייה והמתפרה, אחראים פעילי רק"ח. אלה השתמשו, לדבריו, בכל הדמגוגיה המקובלת עליהם, כולל הסתה לאומנית, על מנת להפיק מן השביתה רווחים פוליטיים. „ראש עיריית נצרת ח"כ תופיק זיאד בא פעמיים לנאום נאומי-הסתה באוזני השובתים, ואף שלח את אשתו להיות איתם", מציין המזכיר ומוסיף, כי גם פעילי מפ"ם ור"צ „קפצו על העגלה".

גם משה (פרדי) שמילוביץ, ראש הוועד של פועלי „כיתן", וכן חבריו עבד ולחיק יוסף, חברי מזכירות ועד העובדים, סבורים ש„כל מיני פוליטיקאים גרמו לפריצת השביתה", אבל אינם יכולים להתעלם מכך שגם מצב השכר השפיע. ברוב מקומות העבודה באזורי הפיתוח השכר נמוך, הם מסבירים, ובמיוחד בענף הטקסטיל. „כל הגורמים צריכים לעשות חשבון-נפש, לבדוק את כל הסיבות למה שקרה ולהסיק מסקנות", מסכם פרדי שמילוביץ.

„כאשר המאבק עצמו צודק, השאלה מי עודד לשביתה היא משנית," אומר ח"כ יאיר צבן. „אולי היו שם כמה אנשי רק"ח שהסיתו והתסיסו, אבל השביתה פרצה, קודם-כל, בגלל מחדל חמור של מועצת הפועלים במקום, שלא ידעה להביא את המו"מ שניהלה לידי סוף. השכר המשולם לפועלי 'כיתן' לא מתקבל על הדעת ומה שקרה אצלם עלול לקרות במקומות רבים אחרים. חזית השכר היא זירה רותחת. לדעתי, מדיניות השכר, כפי שנחתמה בהסכם הקיבוצי, לא תחזיק מעמד."

„מועצת פועלי נצרת-עילית הולכת יד ביד עם הנהלת 'כיתן'", מאשים משה סוסה, דובר סיעת ר"צ בהסתדרות. „ח"כ רן כהן ביקר ב'כיתן' ונוכח לדעת שהפועלים מקבלים שכר שהוא חרפה. מועצת הפועלים של נצרת-עילית נוהגת בשיטות של 'הפרד ומשול' בין יהודים לערבים, וזה דבר חסר תקדים בהסתדרות".

כנגדו טוען משה יצחק, מזכיר מועצת הפועלים, כי ח"כ רן כהן „נשא באוזני השובתים נאום בחירות מלא דברי הסתה, ועורר בהם ציפיות, שהוא יודע שאין להן כל שחר". גם לו כואב, הוא אומר, כשבעל משפחה, עובד עם וותק של שנים, שם לפניו על השולחן „לוקש" של 580 ש"ח או 600 ש"ח ברוטו, לחודש עבודה מלא, לפעמים כולל משמרות. „אבל כאלה", לדבריו, „אין רק ב'כיתן', כאלה יש בנצרת-עילית 3000 איש: עובדים בעירייה, עובדי ממשלה, עובדי הוראה, עובדי השירות הפסיכולוגי, עובדי ייצור. אנחנו מנסים להשיג לעובדים תוספות מפעליות, מעל לשכר המינימום, ומעל להסכמים הארציים שנקבעו".

המו"מ שמנהלת מועצת הפועלים עם הנהלת „כיתן" נמשך זמן רב, לדבריו, משום שהמועצה חותרת הפעם „לדברים יסודיים יותר מאשר תוספת של עוד אחוז או שניים למשכורת עצמה". מה למשל? מנסים, למשל, לסכם על שיטת דירוג חדשה במפעל, אומר יצחק, וצריך לבדוק לפני-כן מה העלות של שינוי כזה ומה השלכותיו על תהליך העבודה. מדברים גם עם המעביד על ההפרשות שלו לקרנות גמל, כדי שהעובדים שיוצאים לפנסיה, אחרי עשרות שנות עבודה, לא יקבלו סכומים מגוחכים. עוד תביעה שהעלתה המועצה – לשבוע עבודה בן חמישה ימים – מעכבת, לדבריו, את סיום המו"מ. פרט ל„כיתן" ול„צ.ר.", עובדים היום כל המפעלים בנצרת-עילית חמישה ימים בשבוע והמועצה רוצה „ליישר את הקו" איתם.

לטענת משה יצחק, המועצה דיווחה לעובדים על התקדמות המו"מ וברגע מסויים, כאשר הנהלת המפעל התבצרה בעמדתה, החליטה מזכירות מועצת הפועלים, שאם ההנהלה לא תזוז לקראתה, יכריזו על סכסוך עבודה במפעל. עצמו הכל התנהל כשורה, לדבריו, „עד שפתאום קמה קבוצת עובדים, שאתה קורא לה ועד פעולה, והגישה להנהלה מכתב לא חתום, ובו דרישה אולטימטיבית להעלאת-שכר של 20 אחוזים. אם לא ייענו – משביתים את המפעל. ההנהלה, כצפוי", אומר יצחק, „דחתה את האולטימטום, והשביתה הפראית פרצה. תחילה הקיפה רק כ-120 מעובדי מחלקת האריגה, אבל בשל הסולידאריות של 'אחים לצרה' ובשל תחושת קיפוח מובנת ברמת שכר כזאת, היא התפשטה והקיפה, כעבור ימים אחדים, כ-300 איש. מליאת מועצת הפועלים הבליגה כמה ימים ואחר-כך התכנסה והחליטה לתבוע מן השובתים לחזור לעבודה ולאפשר לוועד ולמועצת הפועלים להמשיך במו"מ ולהשיג את המירב שאפשר להשיג במסגרת הסכם מפעלי".

בין השובתים הופץ כרוז, שהחתומים עליו משה יצחק, מזכיר המועצה, הרש בוים, מזכיר האיגוד המקצועי; וועד העובדים. מחברי הכרוז האשימו גורמים פוליטיים, שהם „חורשים על גב העובדים את מערכת הבחירות הבאה, גורמים לא-מקומיים שלא עשו – ולא יעשו – דבר עבור עובדי 'כיתן'. שום ועד פעולה לא היה מסוגל בעבר ואין לו כל סיכוי שיצליח אי-פעם בעתיד", נאמר בכרוז. „רק נציגות מוסמכת יכולה לדאוג לרווחת העובד ומקום עבודתו".

„ועד הפעולה" היה מורכב כולו מעובדים ערבים, מנצרת, מכפר ריינה, משפרעם, מכפר מנדה, מביר אל מכסור, מכבול, ממשהד, אבל בין השובתים היו גם הרבה יהודים, קשיי-יום כמו חבריהם הערבים, שיזמו את השביתה „הפראית".

„'תשעת המופלאים' שפוטרו הם ברובם אנשי רק"ח, ומתסיסים כמעט מקצועיים", אומרים בנצרת-עילית. יתכן, אבל כדי להיות הוגנים הבה נשמע גם מה אומר אחמד חסן, מהנדס, תושב משהד, שלא פוטר, אך קיבל, עם פרוץ השביתה „מכתב אזהרה": „מי שאומר שאני נשלחתי ל'כיתן' על-ידי רק"ח, כדי לארגן שם מהומות, מדבר שטויות: אחרי שחזרתי מלימודי הנדסה בהונגריה, הייתי שלוש שנים תמימות מחוסר עבודה. איש לא רצה להעסיק אותי במקצועי, כמהנדס מכונות חקלאיות. היתה לי רק אפשרות אחת: לעבוד כפועל בניין או לעבוד בטקסטיל. אז הלכתי לעבוד ב'כיתן' תמורת 600 ש"ח לחודש. כשראינו שהוועד לא מצליח להביא להעלאת השכר שלנו, התארגנו יחד, כמה חברים, כדי להשיג תוספת. האם זה חטא? האם זה נקרא להסית ולהתעסק בפוליטיקה?"

עובדי „כיתן" נשמעו לקריאת מועצת הפועלים וחזרו לעבודה סדירה. הנציגות החוקית שלהם ממשיכה במו"מ עם ההנהלה, לקראת השגת הסכם עבודה מפעלי חדש. ועד הפעולה היה ואיננו, אבל בנצרת-עילית, כפי שהעיד ראש מועצת הפועלים שלה, יש 3000 עובדים המשתכרים „שכר מינימום או קצת יותר מזה". כמוהם יש עוד רבים מאד בעיירות-הפיתוח, במפעלי טקסטיל, במפעלי המזון ובאחרים. „הדבר התמוה הזה", כפי שהגדיר ראש ועד עובדי „כיתן" בנצרת-עילית את השביתה „הפראית", עשוי בהחלט לקרות במקומות רבים אחרים. לא די לאתר את „האשמים" ואת „המסיתים". מועצות הפועלים בעיירות הפיתוח אינן מסוגלות להתמודד לבדן, לאורך זמן, עם התופעה החמורה, שחלק נכבד מציבור העובדים שבטיפולן נידון לשמש כוח-עבודה זול בתעשיות „חלשות", שלטענת בעליהן „יכולות לשלם, מקסימום, שכר מינימום".

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר במחלקת האריגה של „כיתן" נצרת, עם מנהלי המפעל, ליד הציוד החדיש שהוכנס באחרונה למפעל

המשבר שלאחר הקירקוע

מאת אריה אורד

השאלה כעת איננה איך להקטין את מספר המפוטרים מן התעשיה האווירית, אלא כיצד להביא מחדש לאיזון פיננסי בתוכה, כדי למנוע התמוטטות המפעל כולו

התעשיה האווירית נתונה במשבר. יכולתה להוסיף ולהתקיים כחברה המובילה בתעשיה המתקדמת בישראל מוטלת בספק. הנטל המעיק עליה, בין היתר, הוא האבטלה הסמויה: עליה לשלם ל-5,000 עובדים שכר, שאין בצדו הכנסות ממכירות.

בפרוייקט ה„לביא" הועסקו 4,000 עובדים. עם סגירת הפרוייקט נעשו אלה מיותרים. על כך יש להוסיף את המינהלה המשרתת אותם ואת האבטלה הסמויה הרגילה בכל מקום עבודה גדול – יחד עוד 1,000-2,000 איש. עלותו של עובד ממוצע בתעשיה האווירית מסתכמת ב-2,150 דולר בחודש, 26 אלף דולר בשנה. 5,000 עובדים עולים, איפוא 11 מיליון דולר בחודש, 130 מיליון דולר בשנה. כדי שנתון זה יעמוד במקומו, צריך להביא בחשבון, שמחזור המכירות של התעשיה האווירית ללא ה„לביא" מסתכם ב-900 מיליון דולר בשנה. מדובר אפוא בנטל, ששיעורו 15 אחוז מכלל המחזור. המשמעות היא, ששווי המכירות לעובד ירדה מ-52,500 דולר בשנה לפני הפסקת פרוייקט ה„לביא", ל-43 אלף בלבד כעת. כלומר מרכיב השכר בהוצאות הגלומות במכירות עלה מ-50 אחוז ל-60 אחוז. לפיכך אין להכביר מלים כדי שיובן, מדוע יש הכרח להחזיר ללא דיחוי את האיזון בין כמות המועסקים ובין מחזור המכירות.

להבנת המתרחש, חשוב להפריד בין שני דברים שונים מאד זה מזה. עוד לפני שהוחלט על ביטול ה„לביא", הוחל בפיטורי 1,000 עובדים זמניים בלא קשר עם הפרוייקט, וגל הפיטורים הזה הושלם לפני חודש. פיטורים אלה היו קשורים בתכנית ההתייעלות הרב-שנתית של התעשיה האווירית, שהחלה עשרה חודשים לאחר הנהגת התכנית הכלכלית של יולי 1985. הם נבעו מקיבוע שער הדולר ומירידת ריווחיות היצוא לגוש הדולר, שהיתה כרוכה בכך. במסגרת זו פוטרו 3,000 איש. ה-5,000 שבהם מדובר כעת, הם העובדים הישירים והעקיפים השייכים לפרוייקט ה„לביא". אילו נמשך הפרוייקט, אלה לא היו מועמדים לפיטורים.

התכנית לביטול הפרוייקט הביאה בחשבון פיטורי 3,000 עובדים ישירים מייד. ההנחה היתה, של-1,000 עובדים תימצא תעסוקה תוך זמן קצר ב„חלופות צה"ל" שיימסרו לתעשיה האווירית. ב-1,000 הנותרים היה אפשר לטפל בהמשך הזמן, על-פי התפתחות ההזמנות. התוכנית הזאת השתבשה ומכאן הקשיים הנוכחיים.

ראשית, שר-הבטחון יצחק רבין מנע פיטורים מיידיים וכפה על התעשיה האווירית להשהות אותם עד אחרי החגים. בכך נוצר עיכוב של חודשיים, שעלותם 13 מיליון דולר. אולם גם עתה, אין השר עומד על תחילת התהליך לאלתר, אלא מסתפק בקביעת תאריך יעד להשלמתו, 31 במארס 1988, בעוד חמישה חודשים. עתה מתנהל על כך מו"מ עם ועד העובדים ובהנחה, שיושלם במהירות, יהיה אפשר להתחיל בפיטורים בעוד חודש. מעריכים, שגל הפיטורים יתפרס אז על פני ארבעה חודשים, כך שההוצאות יקטנו רק בהדרגה ב-1.5 מיליון דולר בחודש.

שנית, בשל עלות סגירתו של פרוייקט ה„לביא" ובשל השהיית תהליך הפיטורים אין עתה כסף להתחיל ב„חלופות צה"ל" ועדיין לא ברור מתי יהיה. מכאן, שגם ל-1,000 העובדים, שהיו אמורים להיקלט ב„חלופות", אין כעת תעסוקה העתידה להניב הכנסות.

שלישית, עדיין אין יודעים, כמה באמת תעלה סגירת פרוייקט ה„לביא" – בתשלומים בארה"ב ובארץ.

רביעית, עכשיו מתעורר ספק ביחס ליציבותו של הסיוע האמריקאי. עד למשבר האחרון בבורסה של ניו-יורק התבססו בארץ על ההבטחה האמריקאית, שהסיוע יימשך ללא שינוי – לרבות ההיתר להמיר 300 מיליון דולר לשקלים. זה שוב אינו מובטח. מותר לנחש, שאם אכן יבקשו האמריקאים לקצץ את הסיוע, הם ירצו להקטין בראש ובראשונה את הסכום, שמותר להמיר לשקלים, כדי להקל על בעיית מאזן-התשלומים שלהם. אם כך יקרה, ייפגעו עוד יותר ההזמנות המצומקות בלאו-הכי של מערכת הביטחון מהתעשיה האווירית.

השיבוש בנושא הסיוע הוא מחוץ לשליטתה של ישראל. אם לאמריקאים לא יהיה כסף, כי אז פשוט לא יהיה להם כסף. אולם הנושאים האחרים נתונים בשליטת ממשלת ישראל ובהם חובה לטפל במהירות המירבית.

השאלה כעת אינה כיצד להקטין את מספרם של המפוטרים מהתעשיה האווירית, אלא כיצד להביא מחדש לאיזון פיננסי בתוכה כדי לא לאבד את המפעל כולו. משום כך יש חובה לא-נעימה לא רק להתחיל ללא כל דיחוי נוסף בפיטורי 3,000 העובדים, שעליהם כבר הוסכם, אלא יש להיערך כבר עתה לגל נוסף של פיטורים, עוד 2,000-3,000 איש, מיד לכשיסתיים הגל הנוכחי. הממשלה מסוגלת לקדם עסקות מסויימות, העשויות להקטין את ממדי הפיטורים האלה. עליה להתאמץ כדי לסייע בגיבושן של עסקות אלה. אולם הן יכולות רק לצמצם, לא למנוע, את הגורמים המחייבים את הפיטורים.

אחת הסיבות, שבגללן מתעכבים הפיטורים, היא שמערכת-הבטחון ומשרד-האוצר מנסים להטיל את עלות הפיטורים על התעשיה האווירית. אולם לתעשיה האווירית אין כנראה האמצעים הגדולים הדרושים לכך. אם יימשך הויכוח הזה עוד זמן רב, תתמוטט התעשיה האווירית תחת נטל המשכורות המיותרות; ואם ייכפה עליה לשאת בתשלום הפיצויים לבדה, תתמוטט מחוסר אמצעים להמשיך בפעילותה העסקית. בכל אחד משני המקרים יצטרך משרד-האוצר לגייס את הכספים להצלת המפעל החיוני למדינה. מוטב איפוא לעשות זאת כעת, כאשר עוד אפשר למנוע את הגרוע ביותר. בכלות הכל, עכשיו מדובר רק בכסף; קיים חשש, שכעבור זמן כבר לא יהיה די בכסף.

אוסטריה הלא כל-כך מאושרת

מאת שלמה שפיר

חרף מורת רוחה של המפלגה הסוציאליסטית מבחירת ואלדהיים לנשיא, אין לצפות שבוועידתה הנוכחית תציג תביעה אולטימטיבית להתפטרותו. המפלגה השמרנית השותפה ל„קואליציה הגדולה" לא תוותר על כהונתו

בימים אלה מתקיימים בווינה דיוני ועידת המפלגה הסוציאליסטית האוסטרית: לפני שלושה שבועות התקיים שם קונגרס האיגודים המקצועיים החזקים ורבי-ההשפעה. שלא כבהנהגת האיגודים, שם בוצעו חילופי-גברי בין אנטון בנייה בן ה-75 ליורשו פריץ ורצניטש בן ה-42, מובטחת במפלגה הסוציאליסטית המשכיות המנהיגות הכפולה. פרד סינובאץ יוסיף לכהן כיו"ר המפלגה ופרנץ וראניצקי יוסיף להיות ראש הממשלה. השינוי החשוב היחיד הוא שראש הממשלה יצורף מעתה גם כסגן יו"ר לנשיאות המפלגה.

החילופים ההיסטוריים בצמרת המפלגה התחוללו ב-1983, עם סיום כהונתו בת 13 השנים של קרייסקי כראש ממשלה ואחר-כך עם פרישתו מנשיאות המפלגה, שבראשה עמד מ-1966. לבד מהמשמעות האישית סימלו אותם חילופים גם מעבר ממדיניות סוציאל-דמוקראטית רפורמיסטית למדיניות של ייצוב הפיננסים והאינפלאציה וקיצוץ בהוצאות הממשלה. המדיניות הרפורמיסטית פירושה היה תמיכה בכל הישגי מדינת הסעד ונסיון למנוע אבטלה גם במחיר הגדלת החוב הפנימי והגירעון התקציבי הדרושים. לעומת זאת, היו מוכנים להסתכן גם בגידול מסויים באבטלה, ובראש וראשונה חיפשו דרכים להבראת ענפי התעשיה המולאמת, שנחשבו בתקופת קרייסקי לפרה קדושה.

בעבר זכו ועידות וכינוסים של הסוציאליסטים האוסטריים לתשומת-לב אצלנו, בעיקר בגלל הביקורת שהיה קרייסקי מותח על מדיניות ישראל בנושאי הכיבוש, הפלשתינאים והפליטים הערביים. לא רק בתקופת ממשלת הליכוד אלא עוד לפני כן, בימי ממשלות המערך שקדמו לה. הוא לא חסך ביקורתו גם מהמערך כאופוזיציה. התרעומת בישראל על קרייסקי אוזנה, במידה מסויימת, על-ידי התפקיד שהוסיפה אוסטריה למלא בתקופתו כתחנת-מעבר חיונית לעליה מברה"מ ועל-ידי תרומתו האישית ותרומתם של דיפלומאטים אוסטריים לחילוץ שבויים ישראליים. על-אף המשברים החוזרים ונשנים מעולם לא הגיעו הדברים לידי כך שווינה נותרה בלי שגריר ישראלי, כפי שקרה בעקבות בחירתו של ד"ר קורט ואלדהיים לנשיא אוסטריה.

חרף מורת-הרוח במפלגה הסוציאליסטית מבחירתו של ואלדהיים ומהמשך כהונתו, קשה לצפות מהוועידה הנוכחית שתציג תביעה אולטימטיבית להתפטרות הנשיא, כדוגמת ההחלטה שקיבל לפני כמה חודשים סניף המפלגה הגדול בווינה. מפלגת העם השמרנית, השותפת מאז ראשית שנה זו לסוציאליסטים ב„קואליציה הגדולה" – זו שהוקמה במקום „הקואליציה הקטנה" שהיתה בין הסוציאליסטים לליבראלים הימניים בשנים 1983–1986 – אינה מראה לפי שעה כל נכונות לוותר על המשך נשיאותו של ואלדהיים. ואלדהיים עצמו דוחה עד כה את כל ההצעות שהוצעו לו להקדים לסיים את כהונתו האומללה, במיוחד משום ששנת 1988, שנת החמישים לסיפוחה של אוסטריה לרייך הגרמני הגדול של אדולף היטלר, עתידה להיות שנה של חשבון-נפש לאוסטרים רבים. לוועידה בווינה הוגשה אמנם הצעת החלטה קיצונית של הדור הצעיר, התובעת התפטרות ואלדהיים בכל מחיר, הצעה נמרצת אחרת של מתנגדי המשטר הנאצי בראשותו של יוסף הינדלס הוותיק, שמצביעה על הנזק העצום שגרמה בחירת ואלדהיים לדמוקראטיה האוסטרית. אך קרוב לוודאי שהוועידה תסתפק בהחלטה מתונה יותר של ההנהגה, המיועדת למנוע כל זעזוע בקואליציה הממשלתית הנוכחית.

כל משאלי רעת-הקהל מעידים על הפופולאריות הרבה של הקאנצלר וראניצקי, שבלעדיו ספק רב אם היו הסוציאליסטים מצליחים לשמור על מעמדם היחסי כסיעה הגדולה ביותר בפארלמנט בבחירות נובמבר אשתקד. אף-על-פי-כן עוד לא השלים בלבו יריבו השמרני, מנהיג מפלגת העם ושר החוץ הנוכחי אלויס מוק, עם התוצאות של אותן הבחירות. שלא כדו-קיום הנסבל פחות או יותר, ששרר בין שתי המפלגות האוסטריות הגדולות מ-1945 במשך יותר מ-20 שנה, קיימת ב„קואליציה הגדולה" המחודשת מתיחות מתמדת. לא רק מוק אלא גם הכוחות השמרניים בחבלים שמחוץ לווינה טרם התייאשו בתקוותם לממש מפנה שמרני, כגון זה שהתרחש במערב-גרמניה ב-1982 ובבחירות שהתקיימו זה עתה בחבל בורגנלנד שבגבול ההונגרי.

הנושאים המרכזיים המעסיקים את באי ועידת הסוציאליסטים הם בתחום הכלכלה. הקואליציה הממשלתית הנוכחית מבקשת לקדם את ביזור התעשיה המולאמת החולה, ובראש וראשונה את זו של ענפי הפלדה, החשמל והפטרוכימיה. בד בבד עומד על הפרק גם קיצוץ ניכר במספר העובדים במפעלים גדולים אלה. השנה בלבד יסתכם צמצום מקומות העבודה ברבבה אחת; בתוך שנים ספורות יקוצצו כנראה עוד רבבות, והשאלה הניצבת לפני הממשלה ולפני האיגודים המקצועיים היא, איך להבטיח הסבה מקצועית למפוטרים ואיך ליצור מקומות עבודה חדשים. בקונגרס האיגודים המקצועיים קרא מנהיגם החדש ורצניטש לקיצור שבוע העבודה ל-35 שעות בתוך ארבע שנים, ללא קיצוץ השכר. המעסיקים אינם מוכנים להשלים כיום עם תביעה זו ואף אינם מקבלים את טיעון האיגודים, שבדרך זו אפשר לבלום את האבטלה. מפלגת העם, מצידה, בדומה ליתר המפלגות השמרניות באירופה, דוגלת בהעברת חלק מהמפעלים המולאמים ומפעלים אחרים שברשות הציבור לידיים פרטיות. אי-אלה שרים הביעו הסכמה חלקית לכך: האיגודים המקצועיים מתנגדים לכך יותר מן השרים והם תובעים להשאיר לפחות 51 אחוז מהמניות בידי הציבור גם בענפים שיועברו בחלקם לידיים פרטיות.

هكذا من الاصل

מכתבים למערכת דבר

ילד לבטיחות בספורט הצלילה

...של אב שכול" ...ל שיינבליט, אבא ...„דבר" (1.9.87) רוצה ...עברתי את אותה החוויה שמדובר עליה כאן, עוד ...ב לעשרים ואחת שנים. בני ...ל נצר, אז בן עשרים ואחת, ... את סידורו הסדיר בצה"ל ...דרגת סמל בגבעתי. לאחר זמן קצר הוא ירד לאילת, התקבל לקורס קצר, בן חמישה ימים לצלילה במכון „אקווה-ספורט". המנהל ווילי (ויליאם) הלפרט נתן לו, ולעוד צעיר שני, יוצא חיל-הים, מדריך בשם פראנק יונג. ביום החמישי והאחרון של הקורס בני נהרג, כאשר המדריך ירד עם שני חניכיו לעומק של שלושים מטר. נודע, שאשתו של המדריך דרשה וקיבלה גט, מאחר שהוא גרם לתאונה, שבה ילדותה הקטנה נהפכה לנכה. מומחה הצלילה של המשטרה העיד בתיק-החקירה של משטרת אילת, שהמדריך היה בעל תעודת צלל מתחיל, לכן היה רשאי להדריך רק עד לעומק של 12 מטר בלבד. מלבד זאת, להדריך לעומק של 30 מטר, אפשר רק בקורס למתקדמים. תיק החקירה הועבר לפרקליט מחוז ירושלים הנדזים, כאשר אחרי כן החליט על חוקתיותה (תשכ"ח), פרקליט המחוז סגר את התיק.

כעבור שנתיים פורסמה כתבה מלהיבה על פעולת מכון „אקווה-ספורט" ובה הנשפט: „במשך 5 שנות קיום המועדון לא אירעה אף תקלה אחת". השקר הזה הרגיז אותי, התייעצתי עם עורך-דין והגשתי תביעה אזרחית בביהמ"ש בבאר-שבע, וזכיתי בפיצוי בסכום של 8000 לירות (בהתחלת שנות השבעים), שכן פתחתי חשבונות וחיסכון לבנותי. כך סתרתי את טענתם על חוסר-„תקלות" בפעולת המכון. במשך שנים פניתי לאישים ולארגונים בטענה של צורך חיוני בחוק, שיסדיר ענייני בטיחות בספורט-הצלילה. סוף סוף מצאתי הבנה ומענה אצל מר שמואל תמיר ז"ל, כשהוא היה שר-המשפטים. הוא דאג להכנת החוק והעבירו בכנסת בשנת 1979. אחרי כן העבירו את הפיקוח על קיום החוק להתאחדות הצוללנים. התרשמתי שזה גרם למעשה לביטול החוק, מאחר שהמדריכים הוותיקים רואים בחוק הגבלת חופש פעולתם.

למרות, שרשלנות חלזול בחוקים הם מנהגים נפוצים מאוד בציבור. דוגמה לכך הם רוב המקרים של התאונות הקשות הכמעט יומיומיות בכבישי-הארץ. יתכן, שזאת תופעה של חינוך לקוי מילדות. גם נתברר לי, שכל חנינה היא פרס לעבריין ולפושע ומאידך גיסא מכה נוספת לקורבן ולשאיריו. צפויות שוב חנינות מסוג זה לקראת 40 שנות מדינת ישראל.

שמואל נצר
קרית טבעון

עבודת מטה בממשלה: המסורת

עליזה ולך („שנת שמיר", „דבר" (23.10.87) עוסקת בנושאים שונים הקשורים בראש-הממשלה. יש עמי להעיד בנקודות שונות, אך בתוקף תפקידי הישיר אתייחס רק לפיסקה שזה לשונה: „ישיבות הממשלה שנמשכות כשעתיים שלוש וגם זה באופן מלאכותי בעידות על רפיון בעבודת המטה של הממשלה". ספק אם יש מי שיחלוק על כך, שבממשלות ישראל בכל השנים לא היתה עבודת-המטה מן המשופרות, אם לנקוט לשון המעטה. מחקרו החדש של ד"ר יהודה בן-מאיר בנושא זה (במרכז יפה של אוניברסיטת ת"א) מתעד תמונה היסטורית עגומה. אוכל לצרף לכך את עדותי הצנועה כעובד ותיק בתפקידים שונים בשירות הציבורי הישראלי.

עם זאת, הממשלה הנוכחית, חרף המבנה המיוחד שלה, אינה שונה משמעותית לעניין זה מקודמותיה. ישיבותיה – למעט הראשונות לאחר הרוטציה שכללו ימי הסתגלות – אינן ככלל קצרות מן הממוצע, ואדרבה, היו לא מעטות שנמשכו לתוך הערב ואף בלילה. אך העיקר אינו אורך הישיבות אלא הדיון וההחלטות האפיים. נעשה בממשלה מאמץ מסוים לשיפור עבודת המטה, שכאמור רחוקה עדיין מהשביע רצון, וזאת על-פי רעיונות שחלקם מומש בברכת ראש-הממשלה וחלקם עדיין טעון רהיפה. באשר לאלה יידרש מאמץ מיוחד, בתנאים הקיימים, לקדמם, ואשמח אם נגיע לכך, לפחות חלקית.

אליקים רובינשטיין
מזכיר הממשלה

לפוליטיקה – הפתרונים

ב„דבר" התפרסמה ידיעה תחת הכותרת – „פרס לשפירא: עמדת המערך – אין לחלל שבת" ובגוף הידיעה התוספת: „... ברשות הרבים".

המערך, כידוע, התפרק וכנראה נתחלפה לו לח"כ שפירא, המצוטט בידיעה, מפלגת העבודה במערך. סוף סוף התבררה עמדת „העבודה" ונמצא ההסבר לשקט מכוונה של המפלגה במישור הארצי בכלל ובירושלים בפרט, בנושא המעסיק לאחרונה את הציבור בארץ ובירושלים במיוחד.

ספק הוא, אם יש למפלגת העבודה מנדט לקבוע עמדה כזו. אין לה מנדט מבוחריה בירושלים, פ"ת וחיפה ושאר מקומות בהם הציבור החילוני נלחץ בידי החרדי ולא מבוחריה בקיבוצי התק"ם. גם אין לה המנדט לוותר על זכויות ציבור בוחריה המבקשים לקיים את השבת כהבנתם ובהתאם לאפשרויות שהחיים המודרניים מציעים: לא כל שכן, מנדט להדביק תווית של פסילה על דרך חיים של ציבור זה.

עמדה זו היא כבדך מעשה, בלא חשבון, לצבור הון פוליטי קצר-טווח ולקנות את תמיכת הדתיים לצורך המאבק עם הליכוד, וזאת על חשבון צביונה התרבותי של מדינת ישראל ובבואתה החברתית. בטווח הארוך הכולל. מעשה כזה מקנה לעושו „מקום של כבוד" בין הפוליטיקאים בארץ ומרחיק את העושה מבין המדינאים בעלי החזון, שבניית מדינה וחברה בצביון ציוני ומודרני לנגד עיניהם.

לו מפלגת העבודה היתה „לייבור" וראשיה סוציאליסטים (ולא דווקא „שמאלנים"), כי אז לא היו נותנים הסכמתם למושג „חילול שבת" בתפיסתו הדתית, מושג שלפיו, מי שנוסע ברכב בשבת לטיולים ולים, נוכח במשחקי כדורגל, ממלא אולמות-קולנוע וכד' הריהו מחלל שבת ורחמנא ליצלן. וכי מדוע זה לא יעמוד פרס בפרץ ויודיע ברוש גלי, שמעשים כאלה הם בגדר דרכם של חילוניים לכבד את השבת, להתענג עליה ולבלות בה לפי תפיסתם וכמתחייב מאורחות-חיים מודרניים? לפוליטיקה כאמור הפתרונים.

עוזי עין דור
ירושלים

רשימה המורכבת לפי השיטה האזורית

[illegible]

הנני מתייחס למכתבו של מרדכי זילברשטיין („דבר" 19.10.87) בו הוא מכנה את התארגנות רשימתנו לכנסת ה-12 „לעג לרש לדמוקרטיה". מ. זילברשטיין מכיר היטב את המצב הקיים הן בהסתדרות הגימלאים והן בארגון ותיקי התנועה של מפלגת העבודה ולכן הוא מייחס לרשימתנו את מה שקיים שם, כשהכל נקבע על-ידי ועדות מסדרות.

אני יכול להבטיח למ. זילברשטיין [illegible] כי אנו עומדים לפרסם את רשימת 120 מועמדינו לכנסת ה-12 ואז כל העם בישראל ייווכח, ששום רשימה או מפלגה בישראל לא הרכיבה רשימה בצורה שתייצג את ציבור חבריה בצורה כה אותנטית ומוסמכת. כי אנו מרכיבים את רשימתנו על-פי שיטת הבחירות האזוריות וכל הנציגים ברשימתנו נבחרו על-ידי הוועדים הקיימים ב-37 סניפינו ברחבי המדינה, 120 מועמדים מ-40 [illegible] ומכל שדרות העם, שפרשו מ-60 מקומות עבודה, וביניהם ראשי ועדים המייצגים אלפי גימלאים.

ד"ר אבא גפן
ראש רשימת הגימלאים
לכנסת ה-12

„שובי, שובי השולמית!"

געוואלד, האשה הזאת מאיסאליע, המוקצה מחמת מיאוס, השרץ הטובל בטומאה, פיגול ודבר עבירה, בושה וכלימה, מאמעש סיטרא אחרא!

אני כלל דבר לא שמעתי עליה, טפה לא ראיתי מטפחיה, חשף מחשפיה, פסמה מפסמותיה: כל כלה שיקוץ נוכרי, זימתם של בני יפת, חוטאת המחטיאה את הרבים! אותי היא כלל איננה מעניינת, ואיני מקדיש לה ולאיבריה אפילו קמצוץ של מחשבה, אפס קצהו של הרהור-לב, שבריר של מחשבה. השם יתברך נתן בידי את הטהור והקדוש שבכתובים, הלוא הוא „שיר השירים". רק בו אדבק ואת מילותיו בלבבי אשנן לי בלילות, בעלותי על יצועי, בנשוב רוח הנעורים קלילות מאיסאליע לעבר חלוניי:

„שובי, שובי השולמית! שני שדיך כשני עופרים תאומי צביה. זאת קומתך דמתה לתמר ושדיך לאשכולות: אמרתי: אעלה בתמר, אוחזה בסנסניו, נשכימה לכרמים – שם אתן דודי לך!

פשטתי את כותנתי, רחצתי את רגלי. דודי שלח ידו מן החור ומעי המו עליו".

הו, אלי: מדוע זה מנעת חסדך ממני? מדוע הקשית לבך אלי ולא נתתני גם אני לשלוח ידי מן החור ולגעת, ולו גם פעם, בציצוליניה?!

ר' שפיר אברהמי

חזון במבחן ההגשמה

שאלות ותשובות לפני ועדת פיל:
רמבולד: „ארבעה מיליונים בארץ-ישראל?"
דוד בן-גוריון: „כן".
המנהל: „אוכלוסיה כוללת?"
היו"ר פיל: „ארבעה מיליונים יהודים?"
דוד בן-גוריון: „כן, לא בשנה אחת ואפילו לא בעשר שנים, אך אולי בשלושים או ארבעים שנה".
המקור: „קנאת דור", עמ' 194, מאת שבתי טבת. לאחרונה פורסם רשמית, כי למעלה מ-3 וחצי מיליון יהודים בארץ, כן ירבו.

עובדיה פורת
קיבוץ עינת

תנו צ'אנס, רבותי

הכדורגל מעסיק חלק גדול מאזרחי ישראל. אבל כשאנשים מאבדים את העשתונות, זה כבר לא ספורט – זה ההיפך מזה. לגדף את המאמן? להכות שחקנים? כאוהד ותיק של הפועל ת"א אני שמח כשהיא מנצחת. אבל מה קורה כשהיא מפסידה? האם השחקנים אינם רוצים לנצח? כתבי ספורט שאינם מסוגלים לרוץ 100 מטר, מרוחים על „משחק גרפה"? על „מהלכים שקופים" (מה זה?), שחקנים „מוציאים את הנשמה" והם מודיעים ש„המשחק היה רדום". אחר-כך באים אותם כתבים ומתפלאים שהאוהדים עושים שפטים במאמן ובשחקנים (שלא לדבר על השופט...).

נפוליון כבר הבין מזמן, שהמזל משחק תפקיד נכבד במלחמה. וכנה זה גם בכדורגל...

תנו צ'אנס, רבותי, זה בסך הכל ספורט!

עודד כהן
עין-הוד, איחוד

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

לאמץ ולחוק

„אנו אוהבים את העליה אך לא תמיד את העולים", טוענת נעמי שורמי, יו"ר תנועת „עם ישב עם אחר" כהקדמה למבצע מיוחד לאימוץ עולים חדשים. האגודה פונה בקריאה לכל אדם בישוב להושיט יד ולהצטרף למבצע. מי שנענה יתקשר למספרי הטלפון הבאים: 03-712217, 03-484555.

אורח מנורווגיה

הפסנתרן הנורווגי קל בקלונד (בתמונה) הגיע השבוע לישראל כאורח התזמורת הקאמרית הקיבוצית, שאיתה יופיע כסולן בסידרת קונצרטים של מוסיקה נורווגית. בקלונד ידוע כאחד מטובי הפסנתרנים הסקנדינביים והוא מרבה להופיע בקונצרטים ולהקליט. בצד עיסוקו הקבוע כמוסיקאי מקצועי הוא גם עתונאי מכובד ומפורסם במולדתו, בעל טור יומי בעיתון הנורווגי הנפוץ „וורדנס גאנג". בטור זה מביע בקלונד דעות בענייני תרבות ונושאים ציבוריים ומביא רשמים ממסעותיו הרבים בארצות שונות. בשנה שעברה ביקר לראשונה בארץ ועם שובו לאוסלו העלה את רשמיו מפגישה עם חברי קיבוץ מעיין צבי (שם ניגן ברסיטל). בשהותו הנוכחית ינגן בשפיים, בתל-אביב, בחצרים ובכפר החורש.

ישראל דליות

מאמין

גילברטו אלגרנטי, סוחר אמנות ממילאנו, מציג יצירה שנקראת „מאמין מתבונן בטבילת ישו". הציור שמיוחס לג'אן-במיסטה מורוני, הוא הנכס העיקרי של „ליטרס", חברה שנוסדה לא מכבר ומטרתה להרחיב את ההערכה לאמנות, ע"י כך שתשכיר או תחכיר את מאתיים היצירות שברשותה. אלגרנטי מעריך את יצירתו זו של מורוני ב-900,000 דולר.

דון מקלסטר מן השמורה האינדיאנית-אמריקאית שבוויסקונסין פגש באקראי ברחוב בפרנקפורט צעיר אלמוני. בשעה שהגרמנים מכנים, לעיתים קרובות, את הצעירים בעלי סגנון פאנק – „אינדיאנים עירוניים", לא היה לשניים הרבה מן המשותף. מקלסטר שייך לקבוצת אנשי שבט אונדה שמציגים את מורשתם התרבותית העשירה בסיור בן ארבעה שבועות במערב-גרמניה.

חלום הרכבת

בימים אלה מבקרת בארץ משלחת מטעם ממשלת צרפת הסוקרת פרוייקטים לפיתוח תחבורת הרכבות בישראל. אנשי המשלחת בראשות ברנר נפגשו עם השרים פרס ושחל, וסיירו במסילה לירושלים ובמסילה המוצעת לאילת. בתמונה מקבל ברנר (משמאל) הסברים לגבי פרוייקט המסילה לאילת בתחנת צין שהיא נקודת ההתחלה של מסילה זו.
צילום: אילן אוסטרוייבר/ישראל סאן

פה אחד

לשכת מפלגת העבודה במחוז ירושלים הביעה תמיכה מלאה בעקיבא לידנסקי כמועמד המפלגה לראשות התנועה הציונית והסוכנות היהודית, וקראה לכל נציגי מפלגת העבודה במוסדותיה המוסמכים להתייצב מאחוריו. את הצעת הסיכום שנתקבלה פה אחד הביא להצבעה מזכיר המחוז עמנואל זיסמן.

באווירה כפרית

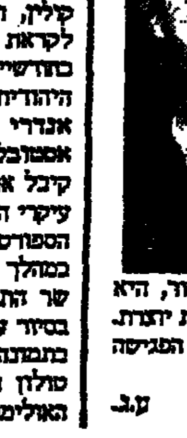

בית אבות, המיועד לאמנים, יוקם בכל הגר-אה בפתח-תקווה. דיונים על כך התנהלו לאחרונה בין ראשי אמ"י לבין דב תבורי ראש העיר. גילה אלמגור (בתמונה), מראשי אמ"י ומיוזמי הרעיון, מסבירה כי הקו המנחה בתוכנית הוא יצירת קשר קהילתי בין האמן לסביבתו. בית האבות שיאכלס כ-200 איש, יכלול סדנאות בתחומי האמנות, בהן ישתתפו בני נוער ואמנים צעירים. הכוונה, מוסיפה אלמגור, היא לאפשר לאמן הקשיש להמשיך בפעילות יוצרת. ראש עיריית פתח-תקווה הבטיח במהלך הפגישה לאתר שטח מתאים להקמת הפרוייקט.

ע.ג.

חותמים ויורים

ראש עיריית טולון בצרפת ד"ר פרנסואה טרוסי וסגנו, חבר הפרלמנט הצרפתי ד"ר דניאל קלין, התארחו בהרצליה לביקור בן יומים לקראת ברית ערים תאומות שתחתם בעוד כחודשיים. עם ראש העיר הגיעו נשיא הקהילה היהודית בטולון פרננד טאקש, רב הקהילה אנדרי זאמור וחבר המועצה אדמונד אסטובלייר. ראש עיריית הרצליה אלי לנדאו קיבל את המשלחת בלשכתו ובמהלכה סוכמו עיקרי הברית. לאחר מכן סיירו האורחים באזור הספורט החדש בהרצליה ובמוזיאון העירוני. במהלך הסיור באזור החוף נפגשה המשלחת עם שר התיירות אברהם שריר שהיה בהרצליה בסיור עבודה קצר והסב אתם לארוחת צהריים. בתמונה משמאל לימין: שריר, ראש עיריית טולון וראש עיריית הרצליה יורים במטווח האולימפי הלאומי בהרצליה.

הקלה

המפקחת על התעבורה במשרד התחבורה מטיה עינב (משמאל), ראש עיריית הרצליה אלי לנדאו (במרכז) ודני הולצמן (מימין) מנכ"ל נתיבי איילון, חנכו אתמול צומת בהרצליה בשד' ירושלים-ארלוזורוב. הצומת יקל במידה רבה על הנוסעים בכביש רעננה הרצליה ויעקוף את הרצליה במזרח. זהו פרוייקט נוסף של נתיבי איילון.

חן המקום

לירושלים של מטה

סיור הכנה שנערך לפני כמה ימים, במסגרת סיורי הכנס ה-40 לידיעת הארץ של החברה לחקירת א"י ועתיקותיה, הביא הוכחה מחכבעת, שבירושלים יש אתרים ארכיאולוגיים והיסטוריים שאינם נופלים מאלה שבכל עיר תיירות היסטורית בעולם. השוני כמובן הוא כזה שלך, אלה הם שורשיך, זו בירתך. לירושלים צריך לבוא ליותר מיום אחד. בביקור בירושלים יש גם בעיות, שאין להתעלם מהן, והראשונה בהן היא בעיית הבטחון. בבוקרו של היום שלאחר פגיעת המוות ביגאל שחף אפשר היה לראות מאות ואלפים נוהרים לאתרים ולכותל. שום פגיעה לא עוצרת את הרום, שהוא חוק בכל עויינות. יש בעיר העתיקה שוטרים רבים ממשמר הגבול ואחרים, אבל צריך כמובן להיות עירניים, ללכת במקומות מוכרים. ויש עוד בעיה – האתרים בירושלים תמיד מלאים ודחוסים באדם, כך הרחובות, הכבישים, הרמזורים והחניונים. כמעט תמיד יש בה חג, כינוס או עצרת, ותמיד מלא וצפוף. והלא כבר בימי קדם אמרו תושבי העיר שלא צר להם המקום, למרות עולי הרגל הרבים. הפתרון הוא לצאת מוקדם, לבוא מוקדם. רוב האתרים נפתחים ב-8.30 בבוקר.

מנהרת הכותל

לפני ימים אחדים בלבד, ולאחר ביקורו המצולם של הנשיא במקום, נפתח לציבור הרחב המעבר שליד החומה המערבית של מיתחם הר הבית מימי בית שני. חפרו אותו אנשי משרד הדתות במשך שנים, והתגליות פורסמו בצורה סנסציונית בתקשורת. המעבר מתקשר למעבר הקודם, והכניסה היא בצפון רחבת הכותל המערבי. המקום די נקי ויש בו כמה מפות ואיורים, אם כי נחוצים עוד כמה שלטי הסבר על החומה עצמה והמבנים שנתגלו. בינתיים, נפתח רק קטע קטן לציבור. כל הקטע הצפוני הסום עדיין, בבלי שניתן הסבר בשלט מה עדיין סגור שם ומתי ייפתח לציבור. הדבר הבלתי מובן הוא האיסור לעבור במעבר נוח, נקי וכבוש, עם גישות מכמה הצדדים, כתנות לקטע שבו עוברים עתה, ובו רואים את האבן הארוכה ביותר בקיר, שבסקלה באות טונות. בקטע זה אפשר כבש לגעת בקיר, באבני הגזית ההתאמות, עדות לשגב ולהוד של הר הבית. ארב, בלי בדים או תג, במקום שאין בו שום הודעת איסור, חוסם את הירידה במדרגות. הוא מכה לסבבע, ובתוקע, שמגיע כימי ראש. איני בטוח שמשרד הדתות יכול להתגאות בנציג כזה, אם אכן הוא נציגו. לא נראה לי שמדובר בבעיית בטיחות, אם כי זה אולי הנימוק שיושמע בבירור. היציאה מהמעבר היא דרך קשת וילסון, המשמשת עתה לתפילה. הכניסה בלי תקלות.

פומפיי בירושלים

פנינה של ממש, שנפתחה רק השבוע, היא הרובע ההרודיאני, יורדים רק שלושה מטרים מתחת לכיפלס הרובע היהודי האלפיים שנה בזמן. זה אתר שמתחת לישיבת הכותל, והכניסה אליו היא מכיכר הרובע. המקום מצוחצח, נוצץ, בעל תצוגה עשירה הן של מבני ירושלים בשלהי בית שני והן של הכלים העשירים שנמצאו בהם. אלה הם מבנים שחשפה המשלחת

נחמן אביגד, חושף קדמוניות העיר העליונה, ליד עמודי הקארדו שחשף והציב

של פרופ' נחמן אביגד, שחשפה את כל אתרי הרובע היהודי, והם מלמדים על המאור של בתי האצולה הירושלמית. זו מעין מוזיאון תת-קרקעית קטנה בירושלים. היוזמה במערך שעיקרו סגור יבנית את שמירת המקום בצורה נקייה ונאה. המימצא מרגים היסב את העושר מצד אחר אך גם את אימי המלחמה שגרמה לחורבן בעת המלחמה ברומאים: קורות עץ וקירות מפוחמים בשריפה. חלק בהרובע הזה הוא „הבית השרוף" הנמצא באתר סמוך, שנפתח לקהל לפני שנים אחדות, אף הוא בידי החברה לשיקום ופיתוח הרובע. דומני שיש תוכנית שבה הכניסה לרובע ההרודיאני ולבית השרוף בכללת בכרטיס אחד, ובכל מקרה רצוי לאחד את דמי-הכניסה לשני האתרים.

הקארדו

[illegible] ...ים את הרחוב הקדום היפה, הקארדו, המבנה הישראלי והחשמונאי, חלקים מכנסיית ה„ניאה" הביזאנטית, החומה הרחבה ועוד שנחשפו בחפירות. משתתפי כנס החברה לחקירת א"י היו הראשונים שהותר להם לראות את דגם ירושלים בימי בית ראשון שהתקינה „יד בן-צבי" במרכז רחל ינאית בן-צבי, ליד הגבול הישראלי. ייפתח לציבור בראשית נובמבר. בשולי העיר העתיקה אפשר לבקר במצודת עיר דוד, מאיר והארץ מרחוק, ובמצודת צדקיהו ושער שכם מבר שלו.

גן ארכיאולוגי

נסיים בגן הארכיאולוגי של השופל. הכניסה אליו בדרום לכותל המערבי, ליד שער האשפות. את אתרי גן גדול זה חפרו פרופ' בנימין מזר, משלחתו ועוזרו מאיר בן דב, שניהל גם את השיחזור והתקנת האתר. האתר מוחזק בידי החברה לפיתוח מזרח ירושלים, והוא כולל 18 אתרים. יש בו שרידים ממבואות הר הבית, מימי בית ראשון ושני, התקופה הביזאנטית, הערבית הקדומה ולאחריה. כל אתר מסומן במספר אך לא בשלט הסבר, אף לא בשם האתר הבסיסי. כדי לדעת את שם האתר עליך לרכוש חוברת (5 שקלים), ובעזרתה לסייר. יש בסיפה שילוט, אך לא מספיק. ידוע לי שאין להכביד יותר על המבקרים בשילוט באתרים, אך באתרים רבים מכבידים בגלל חוסר שילוט. אתרים בחוקים כאלה, בתחילה, חייבים לעשות הכל כדי להקל על המטיילים, שלא כולם יודעים על החפירה ותולדותיה. בין השרידים המרשימים גם מדרגות לשער חולדה, בתי מגורים ובתי ציבור מתקופות שונות, וכן את המידותיה של אילת מזר מהאוניברסיטה העברית. החפירות אלה ממוקמות ברחוב-מזרח הגן. במקום תחנה 14, הקרוייה בסלם והחורבות: בית מידות מתקופת בית ראשון. אילת חשפה כאן איזור של מבנים, בגדל איתן ושער כיבי בית ראשון, היה שער בין עיר דוד להר הבית. רבדי המקדש הרבים שעדיין נראים בחתכי החפירה מרמזים על התגליות הנוספות הצפויות לאילת במקום זה.

„מורשת אלון"
הודעה בדבר חלוקת פרס
על שם יגאל אלון לשנת תשמ"ח

מורשת אלון מודיעה על קרן שמטרתה להעניק מדי שנה פרס לשנת הוקרה ועידוד לאדם או לחבר-אנשים או למפעל או למעשה שהם למופת ובעלי ערך מיוחד בחיי הארץ בתחומי החלוציות, ההגשמה, הבטחון, החינוך והתרבות-החיים, ברוח מורשתו של יגאל אלון ז"ל. כל אדם או חבר-אנשים אשר ברצונם להציע מועמד-ים לקבלת הפרס הנ"ל, יגישו הצעתם בכתב ב-5 עותקים להנהלת „מורשת אלון", לפי הכתובת:
היחידה להעוש אזורי פיתוח, ת.ד. 3333 תל-אביב, מיקוד 61332.
את ההצעות יש להגיש עד ליום 15.1.88.
חבר השופטים להענקת הפרס ייקבע על-ידי הנהלת „מורשת אלון".
הפרס יחולק בהתאם לתקנון שנקבע.
הפרס יוענק ביום השנה השמיני לפטירתו של יגאל אלון, ויהיה תואם בערכו את פרס ישראל באותה שנה.

„מורשת אלון"
האגודה להנצחת זכרו של יגאל אלון ז"ל

משחת השיניים אלמקס יעילה פי 3 במניעת עששת
תל-אביב
דיזנגוף – דיזנגוף 132 – 225390
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 232583
ירושלים
מרפאת רוממה – המ"ג 28 – 523191
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח-תקווה
מיניפארם – שפרינצק 20 – 9321067
בני-ברק – רמת-גן
ספירא – ר' עקיבא 80 בני-ברק 781854
אסותא – ז'בוטינסקי 41 רמת-גן 7511874
בת-ים – חולון
מוזר – הביבה רייך 20 בת-ים 583360
אהרון – הנשיא 52 חולון – 889153
אלמקס

קבלת מודעות 24 שעות
נ דחוף
מודעות
משפחתיות וחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל
„הלוח הכללי"
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

בבית משפט השלום בירושלים
ת"א 10969/87

התובעת: בעלוא – שיכון והזהזה בע"מ
נגד הנתבעים:
(1) דוד זילברשטיין (2) אהרון הרגר
(3) משה הרגר (4) שמעון הרגר
(5) נחמה רבינוביץ (6) יפה זונשלד
(7) צפורה כבלביב (8) יפה הרגר
(9) ציפה גוטליב (10) יוכבד איטה ברין

הזמנה לדין

אל הנתבעים הנ"ל
הואיל והתובעת הגישה לבית משפט השלום בירושלים תובענה נגדכם, כמפורט בכתב התביעה המצוי במזכירות בית המשפט, הנכם מתבקשים להגיש כתב הגנה תוך 30 יום מיום פרסום הזמנה זו. דעו, כי באם לא תגישו כתב הגנה במועד שנקבע לכך בהזמנה ינתן פסק דין שלא בפניכם.

מזכיר בית משפט השלום בירושלים
תאריך: 28.10.1987

דבר לפני 60 שנה

איך נתקיים משפט שוארצבורד

פאריס. מיד לאחר שהוכרז פסק דין הזכוי של שוארצבורד, הגיעה התרגשות הקהל שהיה באולם עד לאכסטאזה. נשמעו קריאות „תחי צרפת" רבים הפכו כסאות ושיברו מחיצות כדי לפרוץ ולהגיע עד שוארצבורד ומוריס ולברכם. המון רב-אלפים, שנקהל ברחוב מול בית הדין, המתין כשעה וחצי לצאתו של שוארצבורד, אולם הוא הובל בפקודת השלטונות באוטו הביתה דרך שער צדדי. אחרי מסירת פסק הדין הנשיט שפובאל, שהעיד לכבודו של פטלורה, את ידו למובקין וקרא: „המשפט נגמר. עכשו צריכים היהודים האוקראינים לחיות בשלום".

לבו של קושצ'ושקו עובר לפולין

בקרוב יועבר לורשה בית הנבאת הלאומי הפולני הנמצא ברפרסויל אשר בשוייץ. בין הנשאר שמור שם לבו של המנהיג הפולני הידוע תדיאוס קושצ'ושקו, מי שלחם על חרותן של פולין ואמריקה.

לפני 40 שנה

תביעת הסוכנות

בוועדת החקירה לא"י תבע שרתוק ליישר את הגבולות בין המדינה הערבית והיהודית כדי למנוע בליטות. הסוכנות היהודית מבקשת לצרף למדינה היהודית את הגליל המערבי חלק גדול יותר בחוף המערבי של ים המלח ואת ירושלים החדשה. בינתיים נודע לסופר „דבר" דן פינס כי המשלחת הסוביטית ניסחה הצעה מפורטת להקמת ממשלתה של המדינה היהודית. ההצעה העיקרית היא שהסוכנות היהודית תמנה ממשלה המורכבת מיהודים ארצישראליים. יוגוסלאויה תצביע כנראה בעד החלוקה.

נדחתה הבקשה להחזרת פאראן

היועץ המשפטי של הממשלה דחה בקשתו של עורך הדין נחימובסקי בשם משפחת רובוביץ, לדרוש מאת הממשלה הבריטית שתאסור את קפיטן פאראן ותמסרו לשלטונות א"י לפי החלטת שופט השלום ד"ר שטולץ.

עור ועוד

מאת ורדה צימרמן

עור משנה מעצב, משנה סגנון. לא מהפכה ממש, אבל מן הקולקציה שעיצבה אורלי צרפתי ל"בגד עור" נושבת רוח חדשה. צעירה יותר, עדכנית יותר, מעניינת יותר מדגמי השנים הקודמות של החברה. עדיין דגמים קלאסיים, אבל גם הרבה חידושים, עם יד על דופק האופנה. קשת הצבעים מצומצמת לחומים, שחור, זית, אדום, ירוק, מעט סגול חציל ומעט כחול מעושן. נעלמו (סוף סוף) הלבן או התכלת ונעלמו גם ההטבעות בזהב ובכסף והנסיונות לאלץ את העור להפוך עורו ולהיות אריג לכל דבר. אצל אורלי צרפתי עור הוא עור הוא עור (או זמש). נוספו: חצאיות מיני בסיום מסולסל ובבלל, סריג בצווארון, מעיל־טרנץ', חולצות גולף בזמש, מכנסים ישרים באורך הקרסול, בפתור כפול בנחושת. שמלות מעטפת ומערכות "סטון וואש" א־לה־ג'ינס בגוני החום והשחור.

הבעיה מתחילה במחירים, הנקבעים על־פי סוגי העור השונים. חצאיות ומכנסים מחירם נע בין 200 ל־400 ש"ח, בלוזונים בין 350 ל־600 ומחיר המעילים מגיע גם ל־900 שקל.

•••

מיכל יטינזון נשארת עדיין נאמנה לפוטר כאריג לכל עת במעט. ממנו היא מרכיבה החורף קולקציה צבעונית ומשופעת שכבות במחירים שבין 100 ל־235 ש"ח. לשעות השקיעה היא מעדיפה בכל זאת אריגים יוקרתיים יותר כמו פשתן או צמר. מהם היא מעצבת מערכות בשלושה חלקים במיגוון רחב: חצאיות באורכים שונים, חולצות משי, מכנסיים, מעילים ושכמיות, במחירים שבין 400 ל־600 ש"ח.

•••

"סופר" הצורף גם לילדים (עיצוב צביקה בר). ילדים אופנתיים מאוד: בחצאיות מיני ובקרדיגנים או בסוצ'רטים. בגדים בצבעי פסטל או בצבעים בולטים ובפסים. שלושה סגנונות שונים, ואתם מוזמנים לערבב.

טופר

יטינזון

בגד עור

אוברזון

נשאר הפלא

פעם קראו לו ילד הפלא של האופנה הישראלית. עכשיו הוא כבר לא ילד אבל עדיין פלא. דברי המנחה בתצוגת האופנה של גדעון אוברזון לחורף הקרוב, שנערכה בשבוע שעבר באירוע צדקה של ניל"ה. אז אולי הוא איננו פלא אבל הדגמים שהוצגו היו יפים מאוד, חלקם מרשימים ביותר. המאפיין את דגמי השנה: גזרות מחוייטות קפדניות. צירופי צבעים של שניים, מכסימום שלושה. לא יותר. משחק בבדים בעלי צבע אחד אבל מרקם שונה (למשל: משי עם ברוקאד, עם קטיפה עם תחרה) בבגד אחד היוצר תוצאה עשירה ביותר, לבישות.

לא לכל. רצוי מאוד מאוד להיות דקת גיזרה כדי לשאת יפה את הבגדים של אוברזון. גם בעלת רגליים יפות. רוב החצאיות והשמלות מסתיימות בברך ומעליה. אבל יש גם הרבה מכנסיים. לא צמודים, גזורים להפליא. ארוכים או „זופ־קילוט". אוברזון אינו נצמד לקשת צבעים מסויימת, אלא משתמש בכולם, בעיקר ברווים, לא בפאסטלים. אולי משום שבצבעים הרווים יש יותר דראמה. החוש הדרמאטי וההומור שלו באו לביטוי בבגד הכלה של סוף התצוגה. היתה זאת חליפה צמודת־מותניים מעור מוזהב (השנה אוברזון נכנס לעיסקי העור. וגם אצלו העור מדגיש את תכונותיו שלו ולא מנסה לחקות חומרי כסות אחרים) מרוקמת מעט בחרוזים, שצורף לה מיתקן־ראש מעניין ביותר, משעשע אפילו, בתפקיד הינומה. מעניינות במיוחד הגזרות של החצאיות הצרות שכיכבו בהרבה מערכות ויפים מאוד היו צירופי הצבעים שחור־חום, שהופיעו תדיר על המסלול. אופנה עשירה מאוד ועם זאת לא „משוגעת" ובעיקר – לא שמאטעס ולא פרטאץ'. לא דובר על מחירים.

(ת.א.)

ה„פיספוס" הנשי של חברת העובדים

ב„חברת הגג לבנייה", שנוצרה מאיחוד „שיכון עובדים" ו„סולל בונה" אין אף אשה במועצת המנהלים. ולמה שתהיה? נשים, גרות בבתים?

מאת נעה גל

„לא יתכן שמבין 800 אלף חברות הסתדרות לא ראויה אף אשה לשמש כחברה במועצת המנהלים של „חברת הגג לבנייה", קבלה רות רזניק, במכתב ששלחה לפני כחודשיים ליו"ר חברת העובדים דני רוזוליו, כשאוחדו חברות „שיכון עובדים" ו„סולל בונה" לחברה אחת.

רזניק, ראש סיעת ר"צ בנעמ"ת, שלחה גם העתק ממכתבה למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ולמזכ"ל נעמ"ת מאשה לובלסקי.

תשובה למכתבה טרם קבלה.

את נושא שיתופן של נשים במועצות מנהלים רואה רות רזניק מתוך עמדה פמיניסטית מגובשת ומוגדרת: „נשים בעמדות החלטה בנושאי תקציב רואות סדרי עדיפויות שונות משל גברים", היא מסבירה. „נשים הן בעד יום חינוך ארוך, הן תלחמנה על מעונות־יום, על התחשבות בעול הכפול המוטל על אשה העובדת מחוץ לביתה, הכולם במקרים רבים את התקדמותה המקצועית. אשה, יותר מכל אדם אחר, יכולה לתרום לטיפול בתחום זה". לדעתה של רזניק, במועצות המנהלים של חברות הבנייה התופעה חמורה במיוחד. על אף שלא כל חברי ההנהלות נבחרים על־פי כישורים מקצועיים בתחום הבנייה, נפקד מקומן של הנשים. הנוגעים בדבר מתאמצים להציג תמונת מצב שונה, ומצטופפים תחת מטרית „היש" לעומת הטענה על קיפוח.

„מזכ"ל ההסתדרות מקפיד שתהיה אשה בכל ועדה הסתדרותית", אומר דובר ההסתדרות שמואל סולר, „שיקוליו הם עניינים־מקצועיים בלבד, כל מינוי נידון לגופו". ולדוגמה הוא מביא את הנשים שנבחרו להנהלת חברות „הסנה", „בית ליסין", וקרנות הגמלאים ומוסיף, כי להבדיל ממרכז המפלגה, אין שריון מקומות לנשים ובראש שלושה מתוך שבעת אגפי הוועד הפועל עומדות נשים. אבל עניין חברות הבנייה, הוא מודה, היה מקרה וריג.

יהודה פאוסט, דובר חברת העובדים, מסביר כי מינויין של נשים לדירקטוריון הגג לבנייה נעשה על־ידי העובדים ונציגיהם, ואין חברת העובדים יכולה להתערב במינוי בבחינת הפליה לכוון הנשי. „בכל מועצות המנהלים שלנו מכהנות נשים ובבחינת מידת ההתאמה שלהן ולא עוברות היותן נשים". וגם הוא מחזק דבריו ברשימה של חברות, שבהן מכהנות נשים בהנהלות: כור, הסנה, שכון עובדים, בנק הפועלים.

את מכתבה של רות רזניק, שנשלח לדני רוזוליו, לא מצא דובר חברת העובדים וממילא גם לא הומצאה לו תשובה. אבל הוא מבקש שיישלח לו העתק, שעליו הוא מבטיח להגיב.

ומה עמדתן של נציגות הנשים, הדוברות והנאבקות בשמן במוסדות ההסתדרות?

מאשה לובלסקי, מזכ"ל נעמ"ת, נזהרת בדבריה שלא ליצור תחושת „אנטי" בגישתה לנושא. היא אומרת שיש צורך בתיקון המצב הקיים אך, לדבריה, „ההתייחסות חיובית וישנם גילויי רצון טוב מטעם מזכ"ל ההסתדרות" (האחראי על מינויים בחברות ההסתדרותיות). את מקרה חסרונה של אשה במועצת המנהלים של חברת הבנייה היא מכנה „פיספוס" ומוסיפה ש„עדיין יש אפשרות לתקן את העיוות".

לדברי חביבה אבי־גיא, יו"ר האגף למעמד האשה בנעמ"ת, המטפלת גם בקידום נשים לתפקידי ניהול בחברות הסתדרותיות, הדבר נמצא בטיפול מאוד אינטנסיבי במסגרת נעמ"ת. ולשיפור תמונת ייצוג הנשים היא מוסיפה לרשימה את נציגות הנשים בחברות „תיעוש", „מבטחים", המכללה לתרבות ובית ברל.

כמי שרואה עצמה כתובת מובהקת לעניין הייצוג הנשי בהסתדרות, מרחיבה אבי־גיא את התייחסותה לנושא ומציינת, שאחד הכלים להעלאת מודעות הנשים לאפשרויות הבחירה העומדות לזכותן הוא הקורסים הניתנים בנעמ"ת לפיתוח אסרטיביות ולחיזוק תחושת היכולת והמסוגלות שלהן.

„נשים צריכות לדעת מה מגיע להן ולהאמין ביכולתן", אומרת חביבה אבי־גיא, אולי כדי לעודד את התחושה שתמונת המצב שונה מכפי שיצרה רות רזניק במכתבה, כשכתבה בו, בין היתר: „זהו המשך הקו הברור של ההסתדרות המפלה לרעה נשים, למרות הדיבורים על שוויון".

חביבה אבי־גיא אומרת, שבמסגרת הקורסים לנשים העבירה שאלונים לבחינת רמת ההשכלה, הידע המקצועי ומכסת שעות העבודה של הנשים. בחינת התשובות שהתקבלו העלתה רמת השכלה גבוהה, ידע מקצועי מגוון ועבודה במשרה מלאה אצל רוב הנשים.

„החברה", מדגישה אבי־גיא, „צריכה להשתחרר מהנורמה הרווחת שאשה מנהלת, או בתפקיד אקזקוטיבי בכיר, מאבדת את יכולתה לבנות משפחה ולהיות אם. 80 אחוז מהנשים שהשיבו על השאלונים היו נשים נשואות ואמהות לילדים". זוהי תשובה הולמת למכתבה של רות רזניק, אבל האם גם במועצות המנהלים יודעים עליה?

ז'אן ד'ארק השחורה

מאת אראלה דאור

השבוע הודיעו שלטונות אוגנדה כי התגברו על התקוממות המורדים ולא נותרו אלא כיסי התנגדות מעטים. האומנם בא הקץ להתקוממות ולפעולתה של אליס לאקוונה, מנהיגת המורדים?

אליס לאקוונה מאוגנדה מכונה על ידי רבים ז'אן ד'ארק של אפריקה. היא משלהבת המונים, נוסכת בהם אמונה דתית בצדקת פועלם והם נוהרים אחריה בהתקוממות נגד השלטון. הנשק היחיד שיש להם הוא האמונה וכך הם ניצבים חשופי חזה ובשירת המנונים אל מול החיילים. אולם על אף אמונתה השלמה, שהכדורים לא יפגעו בהם הם נופלים כזבובים.

את אנשיה מגייסת אליס לאקוונה בכפרים. דרשותיה הצבעות הלהבות משכנעות את תושבי הכפרים שבהם היא עוברת, שהיא נשלחה על ידי כוחות עליונים להנהיג את העם נגד השלטונות. רוב המתגייסים לשורותיה הם צעירים בגיל העשרה, אך יש גם מבוגרים הנענים לקריאתה של אליס, עוזבים את משפחותיהם ללא תמיכה והולכים אחריה.

אליס משתלבת במסורת ארוכה באפריקה של התעוררות דתית המשמשת גרעין לתנועות ההתקוממות. מאז תחילת המאה היו להתקוממויות נגד השלטון הקולוניאלי גרעין דתי וההמונים ראו במנהיגים אנשים הפועלים בתוקף צו דתי. אולם בניגוד לדעה המקובלת, שהרגש הדתי המנחה היה במקורו נוצרי או מוסלמי, מתברר כי הוא שאב את כוחו מהדתות האפריקאיות, שבהן יש לרוחות תפקיד חשוב ולא בנקל אפשר להתגבר עליהן.

איזי לונג
ממליץ ולהיפך

מהשמש – ישר למצבר

תארו לכם מתקן לא גדול, שעולה כסף הכל 40 ש"ח, ששמים אותו על המדף, מעל לוח השעונים במכונית, מתחברים לשקע של המצית ובגלל שעל המתקן מצויים תאי שמש, כלומר, תאים ההופכים את אור השמש לאנרגיה חשמלית, אז כל זמן שנופל עליהם אור שמש, המתקן הקטן והחמוד הזה טוען חשמל אל תוך המצבר הזקן העייף של המכונית שלך. אתם מתארים לכם?

את המתקן הזה משווקת חברת „מכלור" מתל אביב ואם כל מה שכתוב למעלה זה גם נכון... אז כבר מזמן הייתם צריכים שיהיה לכם דבר כזה...

כולל מע"מ, בטח כולל מע"מ

אלקטרוניקה בנעלי בית

מה יוצא, כשחברה העוסקת „בעקר" במחשב ובאלקטרוניקה מחליטה פתאום לפתח קו־ייצור בתחום הטכסטיל והאופנה? החברה נקראת „האליפסה" ומה שיוצא אלה נעלי בית בשם „קיש קש", שתענוג ללכת בהן.

זה יצא אחרי שבעה חודשי עיצוב ופיתוח, בשלושה צבעים ובמידות של 24 עד 45.

המחירים נעים בהתאם לגודל, מ־25.90 ש"ח לזוג עד 27.90 ש"ח, כולל מע"מ.

מעניין מה יצא אם חברת טכסטיל תחליט פתאום לייצר מחשב. כמה זמן זה יקח ובכמה צבעים ייצרו אותו ואיך יקראו לזה?

בשורה לחקלאי המרפסת

הומוס דברת זה לא מאכל לגנב אותו מהצלחת, שנוצר בקיבוץ דברת.

הומוס דברת הוא דשן (זבל) אורגני שנוצר בדרכי העיכול של 100 מיליון תולעים אדומות, שחמישה מליון מאבותיהן עלו ארצה והשתקעו במפעל שהקים, לצורך זה, הקיבוץ.

הומוס דברת מכיל את כל החומרים הדרושים לצמח ולקרקע, ומעניין שלדבר הזה, שאם תסלחו לי מחרבנות התולעים אין בכלל ריח.

אז קונים את זה בקופסה של 2.5 ליטר או בשק של 40 ליטר, מערבבים עם האדמה ויוצאים בבגדי עבודה לעשות חקלאות על המרפסת.

„חוץ מזה, זה מהקיבוץ, אז זה בטח גם טוב" (שם, שם).

מזון או מזור?

האם הינכם יכולים לתאר לעצמכם ארוחה משפחתית, חגיגת יום־הולדת או סעודת ליל־שבת, כארוע־מזון המבוסס על אבקות מהולות במים?

איריס קלקא

מושג הבריאות שוב מתח שרירים ועימו גם תעשיות הבריאות. תעשיית הדיאטות, עתה חלק בלתי נפרד מתעשיית הבריאות, יצאה לאחרונה בישראל עם מה שאחד העיתונים כינה בשם „שיגעון דלות הקלוריות". ושגעון, על שום מה? כאן כבר חייבים לקרוא לילד בשמו: דיאטת קיימברידג', שנקראת על שם העיר הבריטית שבה פותחה הדיאטה לראשונה. ואף כי נכתב עליה כבר בעמוד זה, ראוי לחזור ולהזכירה, שכן לא המשווק ומוצרו המסוים צריכים לעניין, אלא העיקרון שעומד מאחורי הדיאטה. וליתר דיוק, ניתן להפריד כאן בין עקרון הפעולה לסוד ההצלחה, כשהשניים כרוכים זה בזה.

עקרון הפעולה, כפי שגילתה באוזני ד"ר ניבה שפירא, מומחית לתזונה המרצה בחוג לסיעוד שבאוניברסיטת תל־אביב, איננו חדש. הרעיון של מזון מתועש, מתוכנן ותפור לצרכים מסוימים, היה קיים זה מכבר. מיני האבקות שנועדו להחליף חלב־אם נימנות עם קטגוריה זו של מזון, שנקלט היטב לא רק בעולם המערבי אלא גם בארצות מתפתחות. וכשם שאותן אבקות קלות להכנה מכילות את כל המרכיבים התזונתיים הנחוצים, כך גם לגבי דיאטת קיימברידג' (והדומות לה) – בהבדל אחד. דיאטת קיימברידג' „מכווצת" את סך המרכיבים התזונתיים הנדרשים לצריכה יומית תקינה לכמות של 330 קאלוריות, ובכך מוסיפה נדבך חדש במשפחות דיאטות הרזיה, שכרגיל מכילות מספר גדול יותר של קלוריות.* מובן שבמספר קאלוריות כה זעום מורידים משקל ביתר מהירות, אם כי – מוסיפה ד"ר שפירא – ירידה במשקל איננה נמצאת ביחס ישר לירידה בכמות הקאלוריות. אז, במלים אחרות, אדם הצורך 600 קאלוריות איננו יורד מספר כפול של קילוגרמים כאשר הוא מקטין את צריכת הקאלוריות שלו בחצי, והיינו, ל־300 קאלוריות.

בחומר של חברת מדפלן, המשווקת בישראל את דיאטת קיימברידג', מצויינת גם העובדה הבאה: „אבדן המשקל המושג", טוענים נציגי החברה, „הינו בר השוואה עם אובדן משקל המושג בהרעבה מוחלטת או בניתוח לקיצור הקיבה".

נו, טוב, ניתוח לקיצור הקיבה הוא צעד דרסטי למדי, אך מה ביחס לצום? האם לא קל יותר להימנע כליל ממזון, ולחסוך בהוצאה – שאיננה פעוטה כלל, ובטרחה הקשורה בהכנת המשקאות ושאר התערובות שמציעות „דלות הקאלוריות"? מעבר לצום פירושו הסתגלות למשטר חדש, אך גם „דלות הקאלוריות" דורשות מידה לא מעטה של הסתגלות, וכמובן, כוח רצון.

כאן ראוי אולי מקום לווידוי אישי קטן. צום אחד שערכתי, ללא כל מזון, במשך שלושה ימים, עלה יפה וגם שבוע נוסף לאחריו, עם שתיות מיצים טריים (כלבד) הצליח למדי. אלא שאף לא אחד הרוויח מזה, לבד מהוצאת ספרים שהוציאה לאור את הספר שבו כתוב היה על צום והשפעותיו האפשריות.

ואם לשוב לענייננו: צום איננו בר־שיווק. אבקות קל יותר לשווק, מה גם שמדובר כאן בעסקת־חבילה מתוחכמת למדי. הפירסום המאסיבי הוא חלק אינטגרלי של עסקת חבילה זו, אך כך גם לגבי גלולות הפלא ושאר שיקויים מופלאים המובילים לירידה במשקל. הפירסום עם דמות הצעירה הדקיקה והתמירה איננו יכול להסביר את כוח משיכתה של „דלת הקאלוריות", בהנחה שיש לה הצלחה לא מבוטלת.

כאשר שאלתי מומחה לדיאטת קיימברידג' לסוד ההצלחה, נדמה היה לרגע שהגימיק פשוט ומובן. „פה מדובר באוכל לכל דבר", אמר המומחה, שלא רצה להזדהות משום שהוא מייעץ לחברת מדפלן. „אין כאן דברים שיכולים להזיק, ויש כאן גיוון (בטעמי האבקות ובחטיפי השוקולד. א.ק.), טעם טוב וקלות הכנה". ועוד הוסיף המומחה: „בחכמה עשו המשווקים שלא הניחו למוצר להיות משווק בסופרמרקטים, ללא בקרה. השיווק המשולב בפיקוח של יועצים הא־הוא סוד ההצלחה".

ובעצם, האם לא ידענו כולנו את כוח קסמו של המגע האישי הלחץ החברתי המופעל על המרזים בשיטת „שומרי משקל" הוותיקה הוא הלא עקרון ההצלחה של שיטה זו, שאיננה דוגלת בהרזייה דראסטית. ואילו במקרה של דלות הקאלוריות יש לייעוץ תפקיד כפול: היועץ הוא השוטר, זה שאליו יש לגשת כל שבוע ולתת את הדין, והוא גם הפוסק אם אכן יכול המרזה בפוטנציה להיכנס למועדון המשגעים לדלי־קאלוריות. לא כל אחד יכול, בשל סיבות רפואיות, ואלה הסובלים מבעיות כמו מחלת־לב, או לחץ דם גבוה, מתבקשים להמציא הסכמה בכתב מהרופא המטפל של פאציינט הדיאטה.

כן, אפשר לקרוא לו „פאציינט", משום שהדיאטה דלת הקאלוריות דומה מאוד למשטר תרופתי.

קשה מאוד לקרוא לכך משטר של מזון. נכון, אמנם, שיש כאן מרקים ומשקאות וחטיפים מצופים שוקולד, שאף זכו לכינוי האוריגינאלי „ארוחטיף". ונכון גם שיש לצרוך את התכולה הזאת במועדי הארוחות. הדבר נכון גם לגבי תרופות, כאשר יש ליטול

זה מזון!

'קוקטיילים' מסויימים לפני או אחרי ארוחות. אדם חולה שנמצא בפיקוח רפואי לא יעלה על דעתו, בדרך כלל, להכפיל את קוקטייל התרופות שלו כדי לזרז את החלמתו. הוא יודע, די במעורפל, כי המינון המדוייק הוא חלק מסוד ההצלחה של תהליך ריפויו. וכך גם לגבי האדם הנכנס למשטר האבקות.

כאשר אדם מרכיב לעצמו דיאטה של מזון, הוא עוסק בחומר מוכר. יש לו הרגלים קבועים למדי סביב צריכת מזונו ובעת הדיאטה אין הוא יכול להתעלם מעדיפויותיו. את הטונה יחליף בסרדינים, את עלי החסה בצנון, וכיוצא באלה. ומכאן הקושי שבשמירה על דיאטה המורכבת ממזון. כבר אמר פעם פרופ' עזרא זהר כי אנו נוטים תמיד להמעיט בהערכת מספר הקאלוריות שאנו צורכים, ובכך הצביע על אחת מחולשות המרכזיות של דיאטת מזון.

אלא־ שדלות־הקאלוריות לא מורכבות, בעצם, ממזון, במובן הפולקלורי או הקולינארי של המושג. הן מורכבות מאיזהו יצור חדש, כימיקלאים, המתחזה למזון.

כמובן, האם הינכם יכולים לתאר לעצמכם ארוחה משפחתית, חגיגת יום־הולדת או סעודת ליל־שבת, כארוע־מזון המבוסס על אבקות מהולות במים? קצת קשה, לא? מה שמכילות האבקות, להלן: אבקת חלב רזה, קמח סויה וסודיום קזאינט (כל אלה כמקור לחלבון), אינו בדיוק אוכל. הרצפט הזה מתאים לתרופות, במיוחד לתרופות שממתיקים אותן ומוסיפים להן טעם כדי שתערבנה לחיכנו.

לסיכום, הגימיק האמיתי של דלות הקאלוריות איננו טמון, לא במישרין לפחות, ברעיון של הפורמולה המזינה או של הבקרה הרפואית והאוהדת. אלה ודאי אחראים במידה לא קטנה לכוח המשיכה של דלות הקאלוריות, אך אלה הם „סודות" מוכרים ומשומשים. הגימיק האמיתי של דלות הקאלוריות טמון ביכולת להפוך את מה שאיננו אוכל למשהו שנתפס ככזה במערכת המושגים המקובלים שלנו. באופן דומה ניתן היה לשווק צום, וכבר נעשה הדבר – במסגרת של חוות בריאות. אלא שכאן מדובר בעליל בפלח שוק שונה, והנוך של חוות כאלה בארצנו מן הסתם לא יאחר להגיע.

לא בכדי נמכרות האבקות במבחר של טעמים. הגיוון אמנם חשוב, אך עוד יותר מכך חשובה הטרנספורמציה של האבקה ממעמד של תרופה או חומר אורגני חסר זהות למעמד של „מזון טבעי וטוב".

מי אמר שהאלכימיה נעלמה מהעולם?

* המינוח של „דלות קלוריות" מבוסס על תרגום של very low calorie diet. אני מקווה שהמינוח מסביר את עצמו, ואין לטעות בו עם הדיאטות הרגילות.

בוב דילן תלוי בסלון

מאת שמעון וייס

בתערוכה שהציגה לפני כחודש בירושלים יעל צור יכלו מעריציו של זמר המחאה האמריקאי בוב דילן להרגיש את עצמם בחברה טובה. לא כל הציורים שציירה יעל דמו לפניו של הזמר, אבל עם קצת תושיה וקצת דמיון יכול היה כל גרופי של דילן לאבחן כי פניו של הזמר משאירים את חותמם על הציירת, בת קיבוץ כפר בלום המלמדת אמנות.

כבר בגיל העשרה רחשה יעל אהדה לשירי המחאה של דילן. „זו היתה תקופה של שירי־עם עם ג'ון באז ואחרים", היא נזכרת, „דרך השירים האלה יצא לי לשמוע גם את השירים של דילן ולקנות תקליטים שלו. מצאתי את עצמי מאזינה שוב ושוב לשירים שלו ולא רק שירי מחאה ותשוקה בהם".

מלחמת לבנון הביאה אותה להרהר מחדש בשיריו של דילן. „מהשירים נובעת המון אמת פשוטה ואנושית. הקול, המוסיקה, המילים – ובכלל, האוירה הכללית של השירים – אתה מרגיש שאלו שירים של אנשים על אנשים מלב אל לב".

על רקע כל אלה, בסביבות יום הזכרון לפני כשנה וחצי, התחילה יעל סדרת ציורים שבכולם בולטת השפעה חזקה משיריו ומדמותו של דילן.

כאשר נודע לה על בואו הצפוי של בוב דילן להופעה בארץ, הבינה שזו הזדמנות טובה להציג את יצירותיה. כך הגיעה אל הגלריה הירושלמית שם הציגה עשרים ציורים שכותרתם: „בוב דילן – ריזוק איט".

مكذا من الاصل

2.2 מיליון כדורי המחתרת של גבעת הקיבוצים

מאת צבי אילן ודני צדקוני

למתנה כזאת זכינו בשנת ה־40 לקום המדינה – תנוכתו היום של "מכון איילון" ב"גבעת הקיבוצים" ברחובות. זו מתנה בעלת משמעות לעצמה ודוגמה לאחרים כיצד אפשר לשקם אתרי עבר ולפתחם לציבור – צעירים ומבוגרים, למען יראו וילמדו.

מכון איילון הוא מפעל של תעשיית הנשק המחתרתית של ההגנה, התע"ש, שפעל בסתר בשנים 1946־8. עובדיו היו חברי גרעין הצופים א', שישבו לפני כן בפרדס חנה, שקיבלו על עצמם לדחות את עלייתם להתיישבות ולפרנסה מהים ולחיות חיי מחתרת בייצור תחמושת. מזכיר הקבוצה, שייסדה לאחר מכן את מעגן מיכאל, היה שלמה הלל, עתה יו"ר הכנסת, הכוח המניע במלאכת השחזור, יחד עם התעשיה הצבאית, החברה להגנת הטבע והמועצה לשימור

רחובות

אתרים, ובשיתוף משרדי הביטחון והחינוך, הקרן הקיימת, מעגן מיכאל, מכון ויצמן ועיריית רחובות.

"גבעת הקיבוצים", בצפון העיר, לא תמיד היתה אחד ממרכזי תעשיית עתירות הידע של ישראל (קריית ויצמן). במשך שנים היא שימשה לפני קום המדינה כבסיס לגרעיני התיישבות, שהמתינו לתורם לעליה על הקרקע. הרשימה של הקיבוצים שיצאו ממנה ארוכה. ותיקי מעלה החמישה ורמת יוחנן, כפר מסריק וניר עם, בית אלפא, תל יצחק, דגניה ב' יתקשו למצוא כיום את "גבעת הקיבוצים". בתי מידות של המפעלים המתוחכמים המרוכזים בפארק מסתירים אותה.

ייסוד המכון היה בעקבות המכה הקשה שהישוב העברי בארץ ספג במאורעות תרפ"ט (1929). עלתה אז ההצעה להקים בארץ ביח"ר לכדורים. יחזקאל ברעם נשלח למטרה זו לגרמניה. לאחר שלמד את תורת ייצור הכדורים ולפני שובו ארצה, ביקש לרכוש בחו"ל מכונה מתאימה. בשל חוסר תקציב ואי־הערכה לפרוייקט מצד ראשי ההגנה, תוכניתו של ברעם, "חצ'קו" כפי שכונה, לא יצאה לפועל. שש שנים לאחר מכן ערך חצ'קו בשיתוף עם פרופ' קורין מהטכניון תוכנית להקמת מפעל תחמושת שיפיק 15 אלף כדורים ליום. לתוכנית קרה מה שקרה עם ה"לביא": מחוסר משאבים היא נגנזה... עד שיהודה ארזי, איש הרכש של ההגנה, רכש בפולין במחיר של גרוטאות מכונות ישנות לייצור כדורים. חוות דעתו של חצ'קו, שנשלח לבדוק אותן בפולין, היתה שלילית עליהן. אך מכיוון שכבר נקנו, הוחלט על שיפוצן שנעשה בסתר. הציוד נשלח ארצה ארוז ב־12 תיבות עץ. הפולנים, אולי כמו האמריקאים היום (ראה ערך "לביא") היו מעוניינים בהגנה כלקוח של נשק אך לא כיצרנו. הם הדליפו לבריטים שליטי הארץ את דבר המטען. הש"י (שירות הידיעות של ה"הגנה") גילה את תוכנית הבריטים לתפוס אותו. לאוניה ניתנה הוראה לשנות כיוון לביירות. שם הוא נשאר עד שבשנת 1941 הצליחה ההגנה להעבירו בתחבולות שונות ארצה.

אך התוכנית לייצר כדורים ירדה שוב מהפרק. בין השנים 1940־1943 עמד בראש התע"ש המהנדס חיים סלבין שראה בייצור הכדורים יעד. בראשות המהנדס ארווין בלאו, מומחה לייצור נשק, החל בנסיונות לייצר כדורי 9 מ"מ עבור ה"סטנים" (תת המקלע שיוצר בתע"ש). לנסיונות לא היו תוצאות חיוביות. סלבין, שהיה עקשן, הכריז ש"רק כשיצמחו שערות" על כפות ידיו יצליחו בתע"ש לייצר כדורים.

הגרעין שנבטו ב־1929 עדיין לא נשא פרי, ואנו עומדים כבר בשנת 1945, בה מתמנה לעמוד בראש תע"ש יוסף אבידר (רוכל), לימים אלוף בצה"ל, שגריר ומנהל משרד ממשלתי. עד אז כבר ייצר התע"ש ארסנל של 600 "סטנים". אך לא היתה תחמושת עבורם. אבידר קבע את ייצור הכדורים כמטרה ראשונה במעלה. היו ויכוחים בין סלבין לבינו. מומחי התע"ש, וביניהם מהנדס צעיר מיכאל שור, העתיד בימינו לנהל את תע"ש כמנכ"ל, מצאו את הנוסחה. נרכש ציוד חדש הכולל מכונות ותנורים באנגליה. כשהוזמן המזמין ד"ר אייזן להסביר את פשר ההזמנה של פח נחושת בכמויות כה גדולות, סיפר כי חומר הגלם מיועד לייצור שפופרות לשפתונים.

חלק מרתק נוסף בסיפור המכון, שייצר 14 אלף כדורי 9 מ"מ ביום, ובסך הכל ייצר 2.2 מיליון כדורים, הוא בניית מבנה תת קרקעי אשר מתכנניו לא ידעו לא על מקום בנייתו ולא על ייעודו, העלאת גרעין הצופים, כביכול לתקופת הכשרה, כשאר גרעיני ההתיישבות שישבו באותה גבעה, לעבודה חשאית במפעל, אמצעי הזהירות הקפדניים מפני הבריטים השולטים, בכלל זה אף שיזוף העובדים מדי יום באמצעות מנורת קוורץ, כדי שלא יבלטו בחוורונם בגלל העבודה מתחת לאדמה בלי להיות חשופים לאור השמש.

עוד יש לספר כי המתכננים בלאו ויוסף אידלמן תיכננו את המכון והקבלן הירושלמי משה וינר בנה את המפעל העברי הראשון לייצור כדורים שאותו אפשר לראות עתה. וינר חפר בור בעומק של שמונה מטרים שבו יצק מבנה שאורכו 33 מטר, רוחבו שמונה וגובהו 3.5 מטרים. עובי תקרתו וקירותיו חצי מטר. המבנה הסודי שחולק לאולם, חדרי בידוד, מסגריה, מחלקת מכונות, תנורים, מתקן ניסוי ואפילו מחלקת בקרה, צופה באספלט כדי לבודדו מרטיבות וכוסה בשכבת עפר בעובי 3.5 מטרים. מעליו הוקמו מאפיה ומכבסה שגם שירתו את תושבי רחובות. אך תפקידן העיקרי היה להסוות את פתחי המכון. הבידוד היה כה מוצלח ששמע הדי יריות הניסוי במפעל לא הגיע לאוזני החיילים הבריטים ששמרו על מסילת הברזל הסמוכה.

בעת עבודות הבנייה הוסתר האתר ביריעות יוטה. כלבי בוקסר, שסיפקה מטפחת הכלבים הידועה ד"ר רודולפינה מנצל, הרחיקו במראם המאיים את עוברי הסביבה ואורחים בלתי רצויים. המכון הוקם במהירות שיא אז – 22 יום.

רוב 45 עובדי המכון, שמנהלו היה פסח אברמוביץ' (איילון) והאחראי לבטחונו חבר הקיבוץ מאיר זורע, היו חברי הקיבוץ, ומיעוטם מומחים ובעלי מקצוע שהגיעו מתל אביב.

הפעולה לשיקום בידי התעשיה הצבאית נמשכה מ־1975 ואושרה הכרזת המקום על ידי משרד הפנים כאתר לאומי. במסגרת פעולות השיקום שוחזר מבנה הכניסה למכון והוצבה בו מכונת הכביסה שהסתירה בזמנו את הפתח הסודי למפעל וניתן להסיטה גם היום. הובאו שתיים מהמכונות ששימשו לייצור תחמושת (האחרות ממשיכות לייצר בתעשיה הצבאית עד היום) ועוד. במכון יש תצוגה של צילומים מתקופת פעילות המפעל ומדי שנה יוקרן בו מופע אור־קולי, המתאר את תולדות המפעל. האתר ייפתח לקהל מ־11.1, בימים א־ה, בשעות 8.30־12.30 לפנה"צ. ההפעלה תיעשה בידי החברה להגנת הטבע.

בעתיד ישוקמו מבנים נוספים של גרעיני ההכשרה שישבו בגבעת הקיבוצים ובית ספר שדה שורק של החברה להגנת הטבע, שמיקומו הנוכחי ברחובות, עתיד גם הוא לפעול במקום. הדרך למכון המשוקם היא דרך הפארק לתעשיות ידע בקריית ויצמן.

הבניין הנושא את שמו של סרגיי, בן הצאר אלכסנדר השני, הוא חלק ממכלול מגרש הרוסים בירושלים – פינת חמד, מהיפות במרכז ירושלים, שנפתחה מחדש לביקורים.

חצר אליס

ועוד אתר ששינה פניו ונפתח היום מחדש – חצר בניין סרגיי, שהיא חלק ממכלול "מגרש הרוסים", לשעבר בנין משרד החקלאות, ובשנים האחרונות מקום משרדי החברה להגנת הטבע בירושלים. זוהי פינת חמד ומקום מרגוע מהיפות שיש במרכז ירושלים, המביאה מריחות העבר הרחוק.

הבניין נקרא סרגיי על שם בנו של הצאר אלכסנדר השני. במאה הקודמת היה כאן פונדק לצליינים רוסים. בימי המנדט שכנו בבניין מחלקת עבודות ציבוריות, המחלקה לעליה ולמרשם ומשרדי הצבא והממשל המנדטורי. החדרים המשמשים כיום את החברה להגנת הטבע שימשו בימי השלטון העות'מאני כאורוות, מחסני פחם ועצים, מכבסה, בית מרחץ (מטיפוס רוסי) ולול לתרנגולות.

בחצר יש תצוגת "אדם ועמלו", ובה כלים חקלאיים עתיקים ומסורתיים, לרבות בית בד לעצירת שמן זית, מיתקני טחינה לגרעינים וכלים שונים להעלאת מים. הבוקר ב־11 תיחנך החצר, שבעבר איבדה מזוהרה, בהשתתפות שר החקלאות אריק נחמקין, מילטון ודוד גוטסמן מארה"ב, שעל שם אחותם נקראת החצר, חצר אליס, מזכיר החברה להגנת הטבע, מנחם זלוצקי, ועוד שוחרי ירושלים ועברה.

לעקור רמזורים נטועים

מאת שמעון ויים

החג השני של סוכות לא היה שונה מקודמיו, ככל שמדובר במרכזה המפוקק של טבריה. הרמזורים היבהבו אדום־צהוב־ירוק והפקקים השתרכו לקילומטרים ביציאה הצפונית של העיר, במעלה רחוב אלחדיף בדרך ליציאה המערבית ובשאר רחובותיה. תמונה רגילה בתקופה האחרונה בצומת הרחובות הגליל־הירדן־אלחדיף־הבנים. מאז הוצבו הרמזורים בלב העיר התארכו הפקקים, בעיקר בימי חג, יום שישי ושבתות שטבריה הופכת מוקד־משיכה לאלפי מטיילים

טבריה

ותיירים שהם, כידוע, נשמת אפה הכלכלית. יגאל ביבי ואנשיו בצמרת העיריה יודעים אולי על המתרחש, אך ספק אם הדבר טורד את מנוחתם.

עצביו של אחד מבעלי המוסכים ברחוב הירדן בטבריה, ביציאה לכיוון גינוסר וצפת, בגדו בו בצהרי ערב שמחת תורה ולמראה הפקק הארוך של המכוניות שחסמו את המוסך שלו, נטל פטיש כבד, יצא מהמוסך והלך אל תא החשמל של הרמזורים שהיה מותקן על אחד מהם. כמה דפיקות פטיש ותא הברזל נפרץ לעיני כל. אז יכול היה האיש, בלחיצת כפתור אחת, להעביר את הרמזורים להבהוב צהוב תמידי וראה זה פלא: אחרי דקות ספורות התנדפו הפקקים והתנועה זרמה כראוי, כאשר הרמזורים מציגים צבע אחיד – צהוב.

בעיריה שמעו על המקרה, אבל דבר לא נעשה. ביבי ואנשיו יודעים מן הסתם שכל מלה על הרמזורים שהותקנו בעיר לפני כשנה רק מרגיזה עוד יותר את התושבים ובעלי העסקים. במשטרת העיר הרימו ידיים כבר מזמן ונכנעו ללא תנאי למעללי מערכת הרמזורים בעיר. כבר לא שולחים, כבעבר, צוות שוטרים שישמש תחליף חרום לרמזורים. נהגי אגד, כמו יתר הנהגים והנוסעים שחצו את מרכז העיר, הודו לבעל המוסך שגאל אותם מיסורי ההמתנה המייאשת.

מה שאירע בערב שמחת תורה לרמזורי טבריה היה, אולי, יוצא דופן במושגי התנועה העירונית־ישראלית, אבל כל טבראני ונהג מהאיזור שנפל כבר קורבן לשגעונות רמזורי טבריה, יודה בפניכם שאם רק היה אפשר... טוב היו עושים פרנסי העיר אם היו מפרקים את מערכת הרמזורים ומחזירים את הצמתים המרכזיים למצבם הקודם: בלי רמזורים ובלי פקקים. בדיחה נפוצה בעיר מספרת כי אם יש סיכוי לשיפור מצב התיירות בטבריה ובאיזור, יש להפוך את הרמזורים לאתר תיירות. האטרקציה יכולה להיות בעובדה שרמזורי טבריה הם היחידים בעולם שבעבודתם התקינה הם גורמים פקקים ארוכים ומורטי עצבים במקום להתיר אותם.

שנים חלמו פרנסי טבריה ובראשם ה"ה משה צחר, ראש העיריה הקודם, ויגאל ביבי, יורשו, על מערכת רמזורים בלב העיר. מן הסתם קיוו כי בכך תוענק לטבריה גושפנקה של עיר ואם בישראל. אם בחדרה ובעפולה יש רמזורים, מדוע שלא יהיו גם בטבריה, אמרו, ויגשו למלאכה.

עיקר התנופה לחלום הטברייני הצבוע ניתנה בשנותיו של ביבי בראשות העיר. גם הדרך שבה נבנתה מערכת הרמזורים אופיינית לשיטה הישראלית המצויה של ניהול ערים בסדר גודל של טבריה. המומחים ממליצים דבר אחד ופרנסי העיר משתכנעים שההיפך טוב יותר. בתחילה ביקשו להפוך את רחובות הגליל והבנים במרכז העיר לרחובות חד סיטריים מקבילים. האחד יוביל ממרכז העיר אל היציאה הדרומית לעמק הירדן ואזור בתי המלון המפוארים, והשני הפוך ממנו. ניסו זאת מספר שבועות בתקופת הפסח לפני שנה ולהפתעתם הכל התנהל כשורה. המשטרה סמכה ידיה על הסדר החדש כמו גם אנשי אגד וכל הנהגים ועוברי האורח שראו לפתע שאפשר להתיר את הצפיפות במרכז העיר ולייעל את זרימת התנועה.

אבל בעיר שבה הכל מכירים את הכל וראש העיריה הרוצה לשאת חן בעיני כולם, יש השפעה מכרעת לסוחרים המקומיים שבמקרה או לא במקרה, הם גם חברים בהנהלת העיריה ובמועצתה. כך קרה שכל הגורמים הנוגעים בדבר השתכנעו בחיוניות התוכנית החדשה, אבל כמה מחברי המועצה ומקורביהם, שהם גם בעלי חנויות ברחוב הגליל המרכזי בעיר, התלוננו שהתוכנית עלולה לפגוע בעסקיהם. יבואו פחות אנשים, אמרו, אם יהפוך הרחוב לחד סטרי.

בתחילה לא התרשמו ראשי העיר מהטענות והורו על תחילת ביצוע התוכנית. בין השאר ביטלו את האיים ברחוב הגליל ואף הציבו שלטים המורים לנהגים לנסוע בהתאם לתכנון החדש. הכל נראה טוב ויפה עד שבגלל הלחצים הסמויים והגלויים ולביבי, הרוצה להיות בסדר עם כולם, לא היתה ברירה אלא להסביר למפקדי המשטרה בעיר, לראשי אגד ולאנשי משרד התחבורה שאין ברירה וצריך לחזור למצב הקודם ולהתחיל להפוך את היסודות לרמזורים הגואלים. אנשי המשטרה ואגד ניסו להסביר, אך ללא הועיל. בטבריה, כמו בערי שדה אחרות ברחבי הארץ, בעלי העסקים חזקים יותר משלטון החוק והסדר ומאנשי המקצוע וכך נבנתה מערכת הרמזורים האומללה בעיר וכל השאר יסופר בדברי ימיה של טבריה, הלא הם כתובים ב"ספר טבריה" שמעניקה העיר לכל אורח מכובד שלה בתנאי שלא נתקע בפקקי הרמזורים במרכז העיר ולא הגיע בשל כך ללשכתו של ראש העיריה.

הרביעיה של אמל וחליל

מאת אריאלה ראובני

עיניה של אמל נאסר, אם רביעיית המבחנה הראשונה בישראל, שחגגה בימים אלה את יום הולדתה הראשון, אדומות מחוסר שינה. פניה חוורות מעייפות, אולם היא מאושרת. "17 שנים נאבקתי כדי להיות אם. הקשיים הרבים בגידול הרביעיה בתנאי מגורים קשים עם תמיכה כלכלית מועטת אינם שוברים אותי. אני מודה לאלוהים יום יום על שבירך אותי בפרי בטן. רק מי שעורג בכל מאודו במשך שנים ארוכות ארוכות לשמוע את המלה "אמא", מסוגל להבין אותי".

אמל, תופרת במקצועה, ובעלה חליל, נגר, הם ערבים נוצרים, ילידי הארץ, המתגוררים עם

חיפה

ארבעת ילדיהם – שני בנים ושתי בנות – בחדר קטן וחשוך, שגודלו חמישה מטרים רבועים, בבית הוריו של חליל בוואדי ניסנס בחיפה. אמל, שסבלה מעקרות 17 שנה, עברה טיפולים הורמונליים קשים. לפני קצת יותר משנה היתה בהפריית מבחנה בבית החולים "השרון" וילדה רביעיה, הראשונה בישראל והשניה בעולם. "היו לי עוד תשע ביציות בהקפאה שתרמתי לבית החולים ואני מניחה כי הן הופרו בהצלחה של נשים עקרות שעברו טיפולי מבחנה", היא מספרת.

לידתה של רביעיית המבחנה זכתה לפרסום רב בכלי התקשורת בארץ ובחוץ לארץ ומוסדות וארגוני נשים ואנשים טובים הבטיחו לעזור למשפחה. לאחר הלידה הגיעו אומנם תרומות, שמיכות, חיתולים וצעצועים, אולם במרוצת השבועות הואט קצב התרומות ומרבית ההבטחות של מוסדות וארגונים, בכללם של ארגוני נשים, לסייע למשפחה, לא מומשו. בינתיים גם פג העניין המיוחד ברביעיה ובהורים הכורעים תחת הנטל.

בימים אלה מלאה שנה לארבעת התינוקות: שהין, איברהים, מוניר וקימי. ההורים, נוצרים מאמינים, ערכו לילדים טקס טבילה בכנסיית סטלה מריס על הכרמל והצוות הרפואי של בית החולים "השרון", היחיד מבין המוסדות הרשמיים השומר על קשר עם המשפחה, ערך להם יום הולדת והעניק לילדים מתנות: לבנות בובות ולבנים רכבות להרכבה.

בית הוריו של חליל נראה כמו בית תינוקות. בכניסה לבית תלויים הרבה חיתולים, מגבות, סדינים ובגדי שינה. בסלון פזורים צעצועים, בקבוקים, חיתולים, עגלות ילדים ואמבטיות פלסטיק. ארבעת התינוקות זוחלים, אוכלים, משחקים ובוכים חלילה ואמל אינה יודעת אל מי לפנות תחילה.

שעת צהריים. אמל, חמותה וגיסתה מנסות להרדים את הארבעה כדי להחליף קצת כוח. שני הבנים ישנים בלולים, את שתי הבנות משכיבים לישון במיטות. אמל מתפנה לספר על קשייה. בעלה, העובד בנגריה, משתכר כ־1000 ש"ח בחודש. בחצי השנה הראשונה להולדת הילדים קיבלה המשפחה 700 ש"ח מהביטוח הלאומי ו־61 ש"ח בחודש מהעיריה. משרד הרווחה שילם 85 אחוז משכרן של שתי מטפלות עבור שבע שעות ליום וחייב את ההורים לשאת בתשלום 15 האחוז הנותרים. כיוון שידם אינה משגת לשלם זאת, הופסקו שעות הטיפול שניתנו.

התרומות המעטות שניתנו אחרי הלידה אזלו. ההורים גם נגסו חלק גדול מ־40,000 הדולר שקיבלו עבור דירה שמכרו באילת ושהיו מיועדים לרכישת דירה בחיפה. היום הם מתקיימים ממשכורתו של הבעל, מקצבת הילדים של הביטוח הלאומי ומקצבת הזיקנה של הורי הבעל. "אלמלא סיועה של המשפחה ותרומות מועטות של נדיבות ושל ארגונים נוצריים, אינני יודעת איך היינו מחזיקים מעמד", אומרת אמל, "הציעו לי למסור את הילדים למעון. אבל הם עדיין קטנים. יתכן שעוד שנה אוכל למסור אותם למעון של הנזירות ואז אולי אתפנה לעבוד קצת בתפירה בבית ולעזור בפרנסת המשפחה".

אמל וחליל חולמים על דירה משלהם. עם שני חדרים, מטבחון וסלון, שבו יוקצה חדר אחד לילדים. כיום הם מתגוררים שש נפשות בחדר קטנטן, ללא ארונות וללא שולחן וכסאות. הם קיבלו אומנם משכנתא של 17,000 דולר, אולם סכום קטן זה איננו מספיק אפילו לשכירת דירה ברמה בפתח בעיר התחתית. "אנו זקוקים לדירה במקום שבו אין זיהום אוויר, שכן הבן הבכור לקה בברונכיט אסטמטית וסובל מקוצר נשימה. "בתחילת השנה האחרונה הוא בילה יותר בבית החולים מאשר בבית", מספרת אמל. רופא ילדים ערבי נוצרי, העובד בבית החולים רוטשילד בחיפה, התנדב לטפל בילדים חינם במשך שנתיים והוא מגיע אל ביתם בכל שעות היום והלילה ומסייע גם במתן תרופות חינם.

אמל, הדוברת עברית רהוטה, אומרת בעיניים מושפלות, כי כאשר היא כורעת תחת הנטל, עובר בה הרצון לפנות אל אישים ואל מוסדות ולבקש את עזרתם. היא עמדה, למשל, לפנות אל אשתו של הרב נבון, הקשורה אל מוסדות ילדים של האו"ם, אל אייבי נתן, הידוע ברוחב לב ויד ואל "בלומסקי" ולבקשם כי יתערבו למענם אצל הגורמים שהבטיחו לסייע להם. אולם בעלה, צעיר חסון וגא, מתנגד בתוקף והיא איננה יכולה לפעול מאחורי גבו.

אמל מדברת עברית עם הילדים. הסב, הסבתא, הדודים והדודות מדברים עמם ערבית. "חשוב שיידעו את שתי השפות, מי יודע מה צופן להם העתיד" היא אומרת.

אשר לעתידם של הילדים, אמל מאמינה שיהיה טוב. "הם גדלים, אומנם, בתנאים קשים, אך עם המון המון אהבה. הייתי רוצה כי כאשר יהיו גדולים ילמדו רפואה. זה מקצוע נפלא שעוזר לאנשים. כן, גם הבנות ילמדו ויהיו עצמאיות, כי מי יודע מה כוחה של הרפואה. אלמלא התערבות הרפואה לא הייתי חווה את חוויית האמהות. זו החוויה הגדולה בעולם. זו יצירה אלוהית. אני מאושרת, מאושרת מאד שזכיתי בה", אומרת אמל שתזכה, [illegible], ביום מן הימים בתואר "אשת השנה" של חיפה.

תליין בחצרו של צ'יץ'

מאת נתן רועי

מבקר עיריית תל־אביב שמואל רוביצ'ק עומד על פרשת דרכים לאחר שמונה שנות פעילות כתליינו של להט. בחודרו בעיריה הוא נשען לאחור על כסאו: "להט אומר לי: תתלה את הגנבים, אני בעדך, אל תחשוש. אבל אני כזאב. כל לכידה של גנב או רמאי בעיריה אינה קלה לי, מבחינה אישית".

ציפורים לוחשות זה זמן כי רוביצ'ק עומד לקפוץ למי־האפסים של הפוליטיקה. אומרים

תל־אביב

שנקעה נפשו מהישיבה על הגדר. הוא רוצה להימנות עם מקבלי ההחלטות. בערבים, באמצע ריצת הג'וגינג הקבועה שלו הוא חושב על תפקיד ציבורי.

רוביצ'ק בן 51 הוא איש־מנגנון מנוסה, ישר־דרך, לוחם. ב־1949, כנער, עלה מפראג הישר לקיבוץ שדה נחמיה בגליל העליון. כעבור שלוש שנים התגייס לצה"ל. לעיריה הגיע מצה"ל. הוא אל"מ (מיל.), איש שדה – "גולני", פיקוד הצפון, נח"ל מוצנח, אג"מ. כשהגיע כמ"פ ל"גולני" היה צ'יץ' הסמח"ט. לפני שהשתחרר מהצבא, עוד בשלמד כלכלה באוניברסיטת בר־אילן, חיפש עבודה. ניהל מו"מ לקבלת תפקיד בכיר במפעל כימי באיזור ים המלח. חבר מהמילואים סיפר לו שלהט מחפש מבקר לעיריה ורוביצ'ק לא התנגד שיגששו בשבילו. אחרי כמה ימים צילצל הטלפון בביתו. צ'יץ' היה על הקו. רוביצ'ק הציג ללהט את התנאים הבאים: שלא יגבילו אותו בעבודה, שצ'יץ' יהיה בין המבוקרים, שעל כל דו"ח יתקיים דיון ושיהיה מעקב על ביצוע החלטות. צ'יץ' הסכים. כיום, נשוי, אב לשלושה וסב לשניים, הוא גר בחולון ומזה שבע שנים מתפקד כמבקר עיריית תל־אביב.

לכאורה, אחד האנשים החזקים ביותר בעיריה. בפועל, עובד־ציבור שמורה קשה מאד לבסס את הממצאים על מבוקריו. ה"לקוחות" אינם מעטים. להט אישר לו צוות של 14 אנשים, חוקרים, עורכי דין, רואי חשבון. בבוקר, כשהוא מגיע לעבודה, ממתינים לו ליד הדלת. "רק הגעתי," הוא אומר, "נכנסו אלי כמה אנשים להיוועץ בקשר לגורלו של אדם בעיריה, איך לפעול נגדו – להעביר את עניינו לבית הדין למשמעת או לנקוט נגדו הליך אחר. אלי באים. כלפי חוץ זה נשמע יפה: מבקר העיריה. בפנים, בתוך הנשמה, זה התלבטויות יום־יום."

מתנגדיו טוענים כי ביקורתו מופנית נגד כולם אבל הוא חס על הבוס, מעסיקו. טוענים שהדו"חות שלו אינם מבקרים את מדיניות הביזבוז של ראש־העיריה; שאינו בא חשבון עם להט האמיתי, השלפן מכיכר מלכי ישראל, הקאובוי העירוני. "החוק," אומר רוביצ'ק למוד ההתקפות, "מתיר לי לבקר רק ביצוע של החלטות, לא דרכי קבלת החלטות. זו הסיבה שאינני מרחיב את היריעה. כך צריך להיות. ביקורת על קבלת החלטות היא תפקיד נבחרי הציבור. אני מתלבט תכופות. נניח שאני לא מסכים לחלוקת המשאבים והקצאת הכספים העירוניים. האם אני יכול לבקר את מדיניות הקצאת הכספים? לא. אינני יכול לבקר מדיניות של השלטון העירוני. רק את הליקויים בביצוע. המבקר אינו דיקטטור. הוא רק פקיד עירוני".

להט הוא הכל־יכול. להט יכול למסור סמכויות רבות בידי רוביצ'ק (בניגוד לשר המשטרה חיים בר־לב, למשל, שמגביל את פעילות המבקר אברהם ארד) אבל הוא נשאר האיש שבידיו ההחלטה הסופית. שמואל רוביצ'ק המבקר יכול לחבר דו"ח קטלני על הניהול הכספי של מוזיאון הארץ המכונה "מוזיאון גנדי" וראש העיר יחזיק בגנדי בשיניים ויילך לקאנוסה כדי להחזירו לאחר שהתפטר. להט גם יכול לנהוג בכפפות משי בפקידה שסרחה באגף הרווחה, למרות שמבקר העיריה יאמר: צריך לפטר אותה. אבל זה להט, לטוב או לרע, "אינך יכול לשנות אותו."

למרות כל אלה ראוי לציין את היד החופשית שנותן להט למבקר העיריה. לסבר את האוזן: רוביצ'ק הוא אחד המבקרים המעטים־מאוד בארץ שמשרדם יכול להגיש כתבי אישום משמעתיים נגד עובדים. מבקרים של משרדים ממשלתיים ועיריות הם לרוב חברי מסדר־הנגנזים. אצל להט אין גניזת דו"חות ביקורת. "אני רוצה הכל על השולחן," הוא מכריז, "לא איכפת לי שהציבור ידע מה אני עושה. לי אין סודות."

אין לו, אבל למקום אחד מסרב להט להכניס את רוביצ'ק: קרן תל־אביב לפיתוח. קרן שפע זו, שדרכה עושה להט להטוטי תקציב אין־ספור, אינה מבוקרת על ידי מבקר העיריה. כשנשאל המבקר על מחדל זה הוא עונה, כי "אין כאן מחדל כלל. הוא ניסה לבדוק את האפשרות לבקר את הקרן ופנה בעניין זה למבקר המדינה אך הובהר מעל לכל ספק כי אי־אפשר לבקר את פעולות הקרן באמצעות מכשיר "מבקר העיריה" כל עוד אין העיריה מזרימה – ואכן, אין היא מזרימה – יותר מחמישים אחוזים מתקציבי הקרן הזאת. אולם הוא ממשיך לנסות לבדוק את האפשרויות לבקר פעולות הקרן".

בינתיים הוא מקווה שימשיכו להבין את "בין השורות" של הדו"חות שלו. את כל אלה שטוענים כי אינו חושף את שיטותיו של להט, הוא מבטל בהינף יד: "אני פקיד בעיריה שתפקידו לבקר את המערכת בשביל המערכת. ברגע שאני יורה את הטיל אני חייב לדעת שאני טס בכיוון הנכון. זה תפקידי. את מה שאני אומר באופן אישי ללהט לא כל אחד חייב לדעת."

סיני נסע מנמל התעופה היישר לאימון של שחקני הפועל ת"א

מאת שמואל קליגר

[illegible] סיני בישראל. מצוייד בכתב שחרור מקבוצתו הבלגית [illegible] נחת כדורגלן הפועל ת"א ועבר בנמל התעופה והמשיך [illegible] לבלומפילד – שם סיימו [illegible] חבריו אימון מסודר לקראת [illegible] הגדול בשבת.

„אני שמח מאוד לשוב הביתה [illegible] בהפועל ת"א", אמר השחקן. [illegible] עשה חיל בקריירה הקצרה שלו [illegible]. הוא מיעט לשחק שם וגם [illegible] זכויותיו הלאקוניות עוררו את [illegible] שם, שהיה רוצה לשכוח את [illegible] התקופה הבלגית מהר ככל האפשר [illegible] התחיל כפרק חדש.

לא ברור אם סיני יוכל לשחק בשבת. בדרך כלל צריך שחקן חדש [illegible] עד יום שני בשבוע לכל [illegible] כדי שיוכל להשתתף [illegible] בשבת, אלא שמעמדו של [illegible] לא ברור מאחר והוא רשום [illegible] הפועל ת"א. יחד עם זה, עם הכתב מקבוצת [illegible] צריך [illegible] להצטייד בפורמליות נוספת [illegible] אם יהיה סיפק להסדיר את [illegible] עד שבת.

איווניר ביציע

[illegible] כוכבי איווניר העניין ברוך [illegible]. איווניר לא ישותף בדרבי [illegible] הגורל, כי מבחינה משפטית [illegible] השחקן לרצות לפחות מחצית [illegible] העונש, המוטל עליו, לפני [illegible] יהיה לשמוע את ערעורו, [illegible] אומר שבשבת יצטרך לחזות [illegible] הדרבי מן היציע.

זקס – הוחתם בבני־יהודה

ואם מדובר בשחקנים ישנים – חדשים זה יכול להתייחס רק לכדורגלנים דוגמת סיני ואיזנרד. נתן זקס, האמריקאי של בני־יהודה, הוא שחקן חדש לחלוטין. שלשום הוחתם השחקן בקבוצת השכונה וסביר, כי בשבוע הבא תושלם הפורמליות הכרוכה במשרד הפנים.

ברוך ממן התאמן עם חבריו וסביר, כי יוכל לחזור למשחק בעוד שבועיים.

שמשון חוששת מחיפה

שמשון ת"א חוששת לפני המשחק בחיפה. השמשונים חוששים, כי החיפאים, שטרם ניצחו העונה, יגלו לחימה מופתית דווקא נגדם. החידוש, שמכין המאמן גרונדמן: אפרים ארביב יעלה לראשונה לבוש במדי הקבוצה, אבל לא יוכל עדיין ליטול חלק במשחק.

מאין לוקחים שחקני חיזוק

ראשי מכבי פ"ת אובדי עצות: מניין לוקחים שחקנים כדי שיאיישו את נקודות התורפה של הקבוצה. הבעיה: השוק דל ואין מספיק „סחורה". האוסטרלי גרי פוקסמן התאמן אך לא הרשים את המאמן. בפעם הבאה לא יהיה צורך שיתאמן.

שיחת ציונות

ראשי נבחרת הכדורגל דיברו בעת האימון האחרון ציונות עם דניאל ברייללובסקי. הם לא התרשמו מכוונת השחקן לעזוב את הארץ. משיחות איתו הסתבר, כי הלחץ לעזוב את הארץ בא מכיוון רעייתו לאחר שהופעלו עליה איומים טלפוניים. הוא עצמו נהג באיפוק כמקצוען ולפי שעה נראה, כי אין לו כל כוונה לעזוב את מכבי חיפה.

מכת פציעות

מכת הפציעות בבית"ר ת"א משבשת את האימונים. אתמול לא התאמנו ירדן כהן ואלי תגר. קיים ספק לשיתופם במשחק, שיקרם לדרבי הגדול נגד הפועל כפ"ס.

טרם נקבע יו"ר לקבוצה מאחר ומחפשים, כי הממונה החדש יביא נדוניה של 100,000 דולאר לפחות. להנהלה הצטרף כדורגלן העבר, משה חליבה.

ה„דרבי" בחיפה במוקד הכדורסל

מאת משה כהן

משחקים שקולים ומותחים [illegible] הערב במסגרת המחזור [illegible] בליגה הלאומית בכדורסל. ה„דרבי" החיפאי יעמוד במוקד [illegible] המחזור. בימים האחרונים [illegible] הכתה בקרב חובבי הכדורסל [illegible] הכרמל. שתי הקבוצות [illegible] מצויות בתחתית הטבלה [illegible] לפי יכולתן עדיכה מובטח לנו [illegible] מאבק מותח ושקול.

[illegible] לפחות על הנייר נראים שחקני מכבי חיפה עדיפים, אבל אסור [illegible] כוח ששחקני הפועל חיפה [illegible] עדיכה רק מול קבוצות [illegible] והם עשו זאת בצורה [illegible] הערכה. הקבוצה שתצליח [illegible] תשתחרר ראשונה ממחתת הרב [illegible] קרוב לוודאי, בנצחון.

גם בעיר הבירה [illegible] משחק [illegible]. הפועל ירושלים תנסה [illegible] להפתיע את הפועל חולון. [illegible] צרורות למכבי ת"א והפועל [illegible] לעליון. במגרשם הביתי הם [illegible] בהתלהבות רבה.

אולם, חולון טובה יותר הארבעה ימים לפני משחקה הקשה מול מכבי ת"א קשה להניח שחניכיו של מרוין קסלר ימעדו. השאלה הגדולה היא האם ישראל אלימלך יטול חלק במשחק, אומנם פציעתו בברך אינה קשה, אבל קשה לדעת כיצד הוא יצליח לתפקד, אם בכלל.

גם ברמלה יערך משחק מעניין. אליצור רמלה תשאף לנצל את ביתיותה כדי לזכות בנצחון על בית"ר ת"א. ארל ויליאמס הוכיח לאחרונה, כי הוא מצוי בכושר שיא. הבית"רים ידועים כשחקנים מגובשים ולוחמים ויהוו יריב שקול.

הפועל ת"א תשאף לחזור מעיר היהלומים עם נצחון מחוץ. שחקני מכבי נתניה ינסו לעשות ל„אדומים" צרות, אבל תוצאת המשחק תלויה בעיקר [illegible].

[illegible] של אליצור [illegible] מול קבוצת התחתית של מכבי ר"ג. שחקני עיר הגנים ינסו להפתיע, אבל כל תוצאה, פרט לנצחון מחוץ של [illegible], תיחשב כהפתעה.

מתעמלים לוי ושרון סיאול עדיין רחוקה

מאת ברוך דגון

כמה „שבירירי נקודה" מפרידים עתה בין המתעמלים יעקב לוי והויטל שרון לבין הסגל האולימפי. המחסום האולימפי – ממוצע של 9.3 נקודות באליפות העולם – לא נפרץ, אמנם, פורמאלית, אולם השניים עמדו בחלק השני של הדרישה, כשזכו בכרטיסים ההשתתפות בסיאול מטעם ההתאחדות הבינלאומית.

אין בזה שום סתירה. התנאי הראשון לכניסה לאולימפיאדה היא עמידה בקריטריונים הבינלאומיים. אך כל מדינה יכולה בהמשך לקבוע אם, אכן, היא מקבלת את ההזמנה האוטומטית למשחקים האולימפיים. במקרה של הישראלים יבחנו ההישגים שלהם בזכוכית מגדלת, ושקלו היטב לפני שיקבע מעמדם של לוי ושרון בסגל האולימפי.

[illegible] הנבחרת הישראלית באליפות העולם [illegible] „כרטיסים" לסיאול, ממוצע גבוה של יותר מתשע נקודות וציונים טובים על המכשירים השונים סימנו רמה ישראלית מכובדת. המיקום האישי והקבוצתי מהווה, במידה רבה, טעות אופטית. שכן, הנבחרות הישראליות סיימו במקומות, המתאימים לרמתן הבינלאומית, והציונים האישיים הטובים של שניים־שלושה „אסים" הלכו מעט לאיבוד בשיקלול של כל המתעמלים.

יעקב לוי יכול לסכם את האליפות כהצלחה אישית גדולה. הוא צבר ב־12 המכשירים, רשות וחובה, 110.05 נקודות – הציון הגבוה ביותר של ישראלי בתחרות בקנה־מידה כזו. לוי סיים במקום ה־104 מבין 170 מתעמלים, אולם נטל את הכרטיס החמישי לסיאול מבין תשעה כרטיסים „מיותמים", עליהם נאבקו 70 מתעמלים. בתרגיל הקפיצות נרשם לו ציון מעולה של 9.7 נקודות והממוצע הכללי שלו היה קרוב ל־9.3 נקודות.

התקדמות יפה עשה גם רון קפלן, שהיה צמוד ליעקב לוי המנוסה וצבר 109.5 נקודות (בקפיצות הוא זכה ב־9.8 נקודות כמו עמיתו עוד הופמן). לקפלן חסרו 2.5 עשיריות הנקודה כדי לעבור את משוכת סיאול.

הויטל שרון, כוכבת עולה, [illegible] מתעמלות, וצברה 73.9 נקודות [illegible] התרגילים. מבין תשעת הכרטיסים בקופה האולימפית נטלה את השביעי והקדימה יותר מ־70 מתמודדות.

מאמן נבחרת המתעמלים, לקי וישנציה: „הרמה המעולה של האליפות היוותה גורם מדרבן גם למתעמלים שלנו. הצעירים הישראלים הפתיעו ברמת הביצוע, במיומנות ובהישגים חרף חוסר ניסיונם".

הויטל שרון

בארלו ודניאל חתמו הנצחון

מאת משה כהן

גם אמש הוכיחו שחקני מכבי ת"א, אבל התלושתם של שחקני הפועל גליל־עליון בשלוש הדקות האחרונות ויכולת טובה של קן בארלו ומוטי דניאל הספיקו לחניכיו של רלף קליין לזכות בנצחון – 86:93 (42:44).

3000 הצופים, שהגיעו להיכל הספורט ביד־אליהו, נהנו ממשחק שקול ומעניין במרבית הזמן. שחקני מכבי ירצו בוודאי לשכוח את המחצית הראשונה, בה הם שיחקו מתחת לכל ביקורת. למזלם, גם שחקני הגליל לא היטיבו לשחק במחצית זו, שהסתיימה ביתרון קל של מכבי – 42:44.

שחקני הגליל פתחו היטב את המחצית השניה ועלו ליתרון של שבע נקודות. האחראי ליתרון זה היה עופר פליישר, שלא נבהל ממאגי ובארלו וקלע 13 כדורים חשובים מהסל.

אולם, לרשותו של רלף קליין עומדים תשעה שחקנים טובים. אמש היה תורם של קן בארלו ומוטי דניאל למנוע אי־נעימויות. שני שחקנים אלה, שרבים ריננו על עצם רכישתם, גילו יכולת טובה ובשלוש הדקות האחרונות הצליחו לשבור את שחקניה העייפים של הפועל גליל־עליון. ראשי הגליל רשאים לבוא בטענות רק אל עצמם, כיון שעם שישה שחקנים בלבד לא ניתן כיום לנצח קבוצה כמו מכבי ת"א.

שפטו פישר ובריג.

נקודות למכבי: בארלו (22), מאגי (20), ג'מצ'י (13), דניאל (12), ברקוביץ (11), סימס (9), ארואסטי (2).

נקודות לגליל: פרימן (25), הנפלד וליף (18 כ"א), מרטין (15), פליישר (10).

טניס

במשחקי השלמה בליגה הלאומית בטניס גברה אתמול המוליכה, קבוצת מכבי ת"א, על הפועל צהלה 2:4.

צפון א' – אס"א ת"א 0:6; מכבי צפון ב' – מכבי רחובות 2:4.

מחזור הליגה המסיים יתקיים בשבת.

עונשי הרחקה לדידו ואליה

מאת ג. אשר

בית הדין המשמעתי הרחיק את דידו מבית"ר ירושלים ועזו אליה מהפועל פ"ת משלושה משחקים בפועל.

השניים האשמו בהתקוטטות ביניהם בסיום המשחק בין קבוצותיהם בשבת האחרונה.

מורחק אחר מהמגרש, יוסי אדרי מבית"ר ת"א, ייאלץ להיעדר חדש ממשחקי הליגה.

ברה"מ עלתה לגמר אליפות אירופה

נבחרת הכדורגל של ברה"מ הבטיחה אתמול את עלייתה למשחקי גמר אליפות אירופה, שיערכו בגרמניה, לאחר שגברה על איסלנד 0:2.

את השערים הבקיעו איגור בלאנוב, כדורגלן השנה באירופה, ואולג פרוטאסוב. המשחק נערך בעיר סימפרופול.

הדנים, מבצבו בית 3, צברו 12 נקודות בשבעה משחקים.

רומניה עלתה לראש בית 1 לאחר שרשמה נצחון חוץ על נבחרת אלבניה בתוצאה 0:1.

את השער הבקיע קליין בדקה ה־61. המשחק נערך בעיר טירנה.

לרומניה ולספרד שמונה נקודות מחמישה משחקים. שני המשחקים האחרונים בבית, ייערכו ב־18 בנובמבר. ספרד תארח את אלבניה החלשה, שלא צברה נקודה, ואוסטריה תארח את רומניה. ההכרעה עשוייה ליפול בהפרש שערים.

מזרח־גרמניה סיימה שניה בבית 4 לאחר נצחון ביתי במגדבורג על נורווגיה 1:3. קירסטן הבקיע צמד בתום. פייראסטר הנורווגי השווה זמנית.

קווין מאגי בצבת שחקני גליל־עליון (צילם: א. קנפר).

שלוש המוליכות זכו בנצחון רביעי רצוף בליגה בכדוריד

מאת שמואל קליגר

שלוש הקבוצות, שסיימו בעונה החולפת במקומות הראשונים, נותרו היחידות עם מלוא הנקודות בליגה הלאומית בכדוריד גם לאחר המחזור הרביעי.

הפועל ראשל"צ ניצחה במשחק המרכזי את הפועל פ"ת. האלופה מכבי ראשל"צ ניצחה את אליצור הרצליה 20:29 וברחובות לא התקשתה הפועל ר"ג לגבור על הפועל המקומית 22:25.

כדוריד

המגרש המרכזי
עדיפות ברורה לראשל"צ

הפועל ראשל"צ ניצחה בנקל את קבוצת הצמרת של הפועל פ"ת ב־8 שערי יתרון 18:26.

היה זה מבחן מצויין לראשונים, העומדים לארח ביום ראשון את הפועל ר"ג במשחק ליגה, שהוקדם מיום רביעי בשל השתתפותה של הפועל ראשל"צ בגביע אירופה בהתמודדות כפולה מול קבוצה מיוגוסלאוויה.

הראשונים הוליכו כל העת וגם ההפסקה העמידה אותם ביתרון של 6 שערים. המנצחים הציגו יכולת מצויינת בהתקפה. השלישיה, שהבקיעה 5 שערים כ"א – רפאלי, ודד ודיין – היתה גם נותנת הטון במשחק.

שערים להפועל ראשל"צ: רפאלי 5, ודד 5, דיין 5, אקרמן 4, קשניר 4, מונזני 2, שלום כהן 1.

שערים להפועל פ"ת: אמר 8, טננבוים 4, ברנון 2, ברנעים 2, אנדרקוביץ' 1, בדו 1.

מכבי רחובות 25 – מכבי פ"ת 21

מכבי רחובות הפתיעה את מכבי פ"ת במגרשה של האחרונה בנצחון בהפרש 4 שערים. גם בהפסקה הוליכו הרחובותים בפער 2 שערים – 8:10.

שערים לרחובות: זיו 7, [illegible] 7, בלדר 7, שקר 3, מרינה 1.

שערים לפ"ת: הורוביץ' 6, מגדל 5, קבילי 5, בכר 3, ברויד 2.

מכבי נתניה 29 – קרית שרת 20

מכבי נתניה לא התקשתה לגבור במגרשה על העולה החדשה לליגה הלאומית, מכבי קרית שרת חולון, ב־9 שערי יתרון. בהפסקה היה יתרון המנצחים גדול יותר – 10:21.

שערים לנתניה: דווידאי 9, הרמן 8, פינקלשטיין 4, אלסקוזאנגה 3, בכר 2, לימן 2, טריסר 1.

שערים לקרית שרת: צ'יליבן 7, דיין 3, אליסקוב 3, סלטון 2, שמאי 1, והבה 1, קורשוילי 1.

מכבי ראשל"צ 28 – אליצור הרצליה 21

האלופה מכבי ראשל"צ לא התקשתה לגבור בהרצליה על מארחת המשחק 21:28 (10:11).

שערים למכבי ראשל"צ: אלידים 7, ידרוקר 6, אוסלנדר 5, עמר 4, כשן 3, צרפתי 2, מובשוביץ 1.

שערים לאליצור הרצליה: מגדיל 6, מאיר 4, שמרים 2, גולדשטיין 2, פיינזילבר 2, וגיג' 2, יגנס 2, הרטמן 1.

הפועל ר"ג 25 – הפועל רחובות 22

הפועל ר"ג לא התקשתה לגבור על הפועל רחובות באולמה של האחרונה בהפרש 3 שערים. פער זהה הושג כבר בהפסקה כשהתוצאה היתה 10:13.

שערים להפועל ר"ג: זליגר 7, גרא 7, פרוכטר 4, סמך 3, ועפרן 2, רגן 1, גולד 1.

שערים להפועל רחובות: משיח 6, גמליאל 4, אזלר 3, מודיין 2, אורנר 2, ולצר 2, סיקוצ'נסקי 1, ידמי 1, זבולון 1.

נוף ים 25 – ארזים ר"ג 16

שערים להפועל נוף ים: בס 6, ווישד 5, פריקמן 5, אלמוליגוס 4, הרטל 2, רישפי 1, נאס 1, אריה כהן 1.

שערים לארזים: טועלם 6, אפרת 4, שמש 3, בוק 1, ברעמי 1, דלל 1.

הטבלה הלאומית

1.	הפ. ראשל"צ	4	70:106	8
2.	הפ. ר"ג	4	79:101	8
3.	מכ. ראשל"צ	4	68:85	8
4.	נופים	4	70:77	4
5.	מכ. נתניה	4	82:87	4
6.	מכ. רחובות	4	74:79	4
7.	הפועל פ"ת	4	82:82	4
8.	קרית־שרת	4	87:77	3
9.	מכבי פ"ת	4	91:78	3
10.	הפ. רחובות	4	95:80	2
11.	אל. הרצליה	4	96:72	0
12.	ארזים ר"ג	4	95:65	0

48 שעות לפני שבת

„עידת פיסגה" של העיר תל־אביב באיצטדיון ר"ג

מאת ניסן פרידמן

שלוש הקבוצות הגדולות של העיר תל־אביב ישחקו בשבת באיצטדיון ר"ג. במשחק המרכזי של המחזור הי־8 יתמודדו מכבי (מקום 3) והפועל ת"א (מקום 2) ובמשחק המוקדם תארח בית"ר ת"א (מקום 4) את הפועל כפ"ס (מקום 5).

ההצגה הכפולה תהווה מבחן, לא רק לגבי יכולתן של ארבע קבוצות הצמרת הרודפות אחרי המוליכה מכבי נתניה, אלא מבחן אמינות לכדורגל הישראלי. אם ארבע הקבוצות הללו לא יכבשו לפחות שתי רבבות ומחצה של צופים צמאים לכדורגל, זה יהיה סימן לפשיטת רגל.

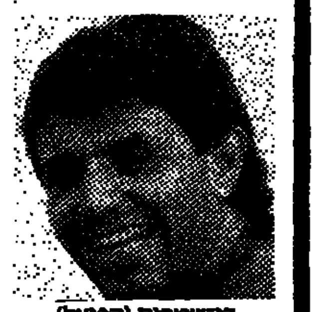

בר־שטרית (הפועל)   שחר בראל (מכבי)

כמובן, עיקר תשומת הלב תתמקד ב„דרבי" הגדול. הוא בא בדיוק בזמן. מכבי ת"א פתחה את העונה בצורה מעוררת כבוד. שורת התקפה שלה הבקיעה כבר 15 שערים. ממוצע של יותר משני שערים למשחק. מכבי נעצרה מעט בשני המשחקים האחרונים – תיקו מול בית"ר ת"א ומכבי חיפה – אך תחת שרביטם של ברנור והפיגל זו קבוצה אטרקטיבית וטובה.

הפועל ת"א, בהדרכת המאמן יצחק שניאור, עדיין לא הלהיבה, אך בשקט צברה נקודות ובמצוות התקדמה לקראת ה„דרבי" עד למקום השני, מרחק של נקודה מנתניה. זוכרים מה היה לפני שנתיים? גם אז התלוננו המומחים, אך זה לא הפריע לשוויצר, סיני ולנדאו לכבוש את האליפות.

יש איזו משמעות לעובדה שלפני שנה היתה רגל המכבים על העליונה במשחקי הדרבי? זכור „השבוע השחור" של הפועל, כשמכבי ניצחה בליגה 0:2 ובגביע 0:1 ומוטטה סופית את שוויצר. בשבת מתחיל הכל מאפס.

הניחוש הנכון — עם רונן גורביץ'

עורך הספורט של גל"צ

הדרבי יהיה של מכבי

1. מכבי ת"א – הפועל ת"א נצחון למכבי. למרות שני תיקו רצופים של מכבי והנצחון של הפועל על בית"ר ת"א, מכבי משוחקת טוב יותר והפועל עדיין לא משכנעת.

2. מכבי חיפה – שמשון ת"א משחק של תיקו. אבל, ברייללובסקי, אם ישחק, מסוגל לסחוף את חיפה לנצחון ראשון העונה.

3. בית"ר ים – הפועל ב"ש נצחון לבית"ר. ב"ש פחות טובה מבית"ר, אחרי ההפסד בפ"ת, לא תאהב הפסד שני ברציפות.

4. הפועל לוד – הפועל פ"ת אחרי ההפתעה הגדולה בשבוע שעבר, אני מהמר שפ"ת תנצח גם בלוד. פ"ת התגבשה ואת מצבה של לוד כולם יודעים.

5. צפרירים חולון – בני־יהודה תיקו או נצחון לחולון. חולון אחת הקבוצות הבלתי חזויות בליגה ובביתה מסוגלת להפתיע כל קבוצה.

6. מכבי פ"ת – מכבי נתניה משחק שואף לתיקו, אך בכל זאת אני מהמר על נצחון חוץ של מובילת הטבלה, מכבי נתניה.

7. בית"ר ת"א – הפועל כפ"ס אני מאמין בבית"ר ת"א וכפ"ס מאמינה בתיקו. צפוי משחק קשה, אך אני מהמר על נצחון של בית"ר [illegible].

בארבע עיניים — עם מאיר נמני

בדרבי יפלו שערים רבים

מאיר נמני מאמן כיום את צפרירים חולון, אך במשך שנים זוהה כאחד מכוכבי מכבי ת"א.

מאחר וקבוצתו תשחק ביום שישי, יוכל נמני לצפות בשבת בדרבי הגדול בין מכבי (מקום 3) להפועל ת"א (מקום 2).

★ נמני, סוף סוף דרבי צמרת אמיתי?

„הטבלה לא משקרת. מכבי והפועל מדורגות בצמרת. [illegible] נגד שיתוף העונה. מכבי פתחה את הליגה בצורה הטובה ביותר, אך לאחרונה היא בנסיגה קלה. הקבוצה מתפקדת היטב ועומדת נכון על הבגרים. היא משחקת יפה ומעניין, מגיעה להרבה מצבים ומבקיעה שערים".

★ והפועל?

„הפועל עברה את מכבי בפתאומיות ומצויה במקום השני. היא משחקת יותר מבוקר ואחראי, אך לא נתנה משחקים גדולים. נכון, הנקודות לא באו מהשמיים וזה מוכיח שהקבוצה חזקה".

★ על מי אתה מהמר?

„כאיש מכבי הייתי רוצה שמכבי תנצח, אך צפוי משחק פתוח ומעניין, מי שישתחרר מהר יותר מהלחץ, ינצח. אני מרגיש שיפלו שערים רבים".

★ מה ההבדל בין הדרבי של היום ואז?

„אז הדרבי היה שיחת השבוע. הכרטיסים אזלו תוך יום־יומיים ובבגרים היתה אוירה של גבר אנגלי. היום ישנה פחות התלהבות והקהל עדיין לא שובע לחזור".

פינה חמה ללב"י

הקרן למען בטחון ישראל

השבוע

התרומה הגבוהה:
דירקטורי בנק לאומי משכנתא לשנת 86
5350 ש"ח

התרומה המרגשת:
לנכד עידו אסטרוג הבר מצווה „שא ברכה, בטחון המדינה הוא בטחונך" – מהסבים מלכה ויהושע קצנברג, ר"ג
360 ש"ח

התרומה הצעירה:
לרגל יום הולדתה ה־9 תרמה גליה טאובה מחולון
50 ש"ח

היום יותר מתמיד – תן לבך ללב"י
קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

מעריב-עכשיו
קרא מחר במעריב יום ו':

מעריב שבת:
הדרדרה בוול־סטריט. ● עטרה ישעהליית (וושינגטון) חזן דנוני (ניו־יורק) ● הרצח בתחנה המרכזית – מנחם תלמי וברוך נאה ● המאבק לבחירת רב צבאי ראשי – עמנואל רוזן ● המהומה לקראת הקונגרס הציוני – אריה בנדר.

מעריב סופשבוע:
אל־עריש. אחרי הפלישה – עמוס לבב ● פלאטו־שרון רץ שוב לכנסת – אבי מורגנשטרן ● עליתו ונפילתו של הג'אק הישראלי – יאיר לפיד, מיכל קפרא ואבי מורגנשטרן ● ציד הנרגלים – אמנון אברמוביץ' (לונדון).

מעריב כלכלה:
במה להשקיע לאחר המפולת – יואב יצחק.

מעריב קריה:
דיוקנו של ברוקר – תמי זילברג.

מעריב בנא:
התשועה של שמעון ישראלי ● „יהירות וכרונות" הצגת יחיד חדשה בתאטרון חיפה – אריה יואב.

מעריב עבודות:
עיירות של קברים עברים – הנוך ברטוב.

● אמרים מירון – דעות ● יהונתן גפן – קורים לדשתו ● דליה רביקוביץ – תאטרון וספרים ● יוסף חריף – על הממשלה ● עידית שחורי – אריה קמור, דוגמנית שהיתה לציירת ● אלכס דורון – גאון חוזר למכון ויצמן ● אבינועם בר־יוסף – עדויי ישראל, סקר ● סמור בת־אדם – של מי אתה ילדו ● נורית ברצקי – זאב, שטח פרטי.

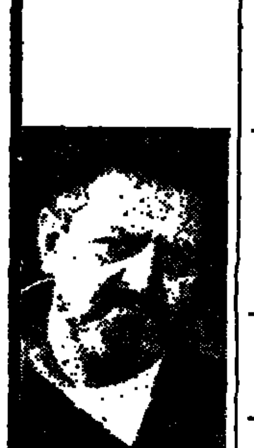
שמעון ישראלי

אריה קמור

מעריב מעניק לך חדשות העונים לדרישות שלך

חוזרים לעתונות טובה
דבר
קרא מחר
דבר השבוע

הבורסה:
הפחד ממיתון עולמי
ההשפעה על ישראל
חיים ברקאי, אסף רזין, איתן שישינסקי

בכל זאת פיסגה
שוורדנאדזה מפתיע את וושינגטון
אמנון דנקנר

היום גורי עם שמעון פרס

ועכשיו: פודהורץ מדבר
נציג הניאו־שמרנות האמריקאית מזהיר מפני גורבצ'וב והמאפיה השמאלנית
מירי פז

אנטומיה של שכונה
ה„חולות" באשקלון: עוני, פשע, אלימות
דפנה עבר הדני

[illegible] דני רובינשטיין, [illegible] נתן רוטנשטרייך, [illegible] שלמה גינוסר, אהוד מנור, [illegible] טובה צימוקי, [illegible] שמעון וייס, דן בן־אמוץ, [illegible] יאיר גרבוז, יגאל משיח, [illegible] יגאל תומרקין, יצחק בן־נר, אמנון אורן

„משא" לספרות ולאמנות

כוכבים ולילות

הפקת ענק של נבוקו בפסטיבל ישראל 1988

האופרה „נבוקו" מאת ורדי תהיה אחת ההפקות המרכזיות שתועלנה במסגרת פסטיבל ישראל, ירושלים 1988. יהיה זה הארוע האמנותי־תיירותי הגדול ביותר שהופק אי פעם בישראל, ומצפים כי ימשוך אליו כ־50,000 תיירים מרחבי תבל.
בהפקת ענק זו, בה יושקעו 11.5 מיליון דולר, ישתתפו מיטב הזמרים בעולם, מקהלה ותזמורת של כ־400 איש ו־850 ניצבים. האופרה תועלה 12 פעמים בבריכת השולטן בירושלים (שתוכשר לכך במיוחד), החל ב־15 במאי 88.
כבר השבוע נפתח בניו יורק מסע מכירות בין־לאומי לארוע זה, במפגש גורמי תיירות ותקשורת. טדי קולק, השוהה בימים אלה בניו־יורק, השתתף במפגש זה לצידם של עודד קוטלר, המנהל האמנותי של הפסטיבל, משה שושני – נציג משרד התיירות בצפון אמריקה, ואנשי ההפקה. פרטים נוספים על ההפקה יפורסמו בקרוב.

גריג: סימפוניית נעורים

הסימפוניה הנדירה בדו־מינור של גריג, בערב נורווגי בתזמורת הקאמרית הקיבוצית

גריג חיבר סימפוניה יחידה בטרם מלאו לו 21, בתקופת שהותו בדנמרק, בתום לימודיו בלייפציג. היצירה נוגנה פעם אחת בחייו, כשניצח עליה ב־1865. (שני פרקים יצאו לאור בגרסה לשני פסנתרים). גריג עצמו אסר ביצועים פומביים של הסימפוניה. הוא לא האמין שהצורה הסימפונית מתאימה לאישיותו וליכולתו. על כתב־היד רשם „לעולם אין לבצע". לאחר מותו נמסר התבליל למשמרת, יחד עם יצירותיו האחרות, לספרייה העירונית בברגן ובהתאם לצוואתו לא יצא לאור. רק חוקרים מעטים הורשו לעיין בו. העתק נמסר על ידי מוסיקולוג נורווגי נודע לידידו, המנצח הראשי של תזמורת הרדיו במוסקווה. הסובייטים לא חשבו פעמיים והורדו לבצע את הסימפוניה, ללא רשות, בקונצרט פומבי משודר, ב־1980. לנורווגים לא נותרה ברירה אלא „לשחרר" את הסימפוניה. ואכן, כעבור שנה נוגנה לראשונה בנורווגיה.

מאז משמעת היצירה, על ידי תזמורות בעולם כולו וגם הוקלטה במבחר ביצועים. בארץ נוגנה לראשונה, לפני כמה שנים, על ידי הסימפונייטה הישראלית בניצוח קרסטן אנדרסן, מי שניצח על הבכורה הנורווגית (עם התזמורת הסימפונית של ברגן). עתה היא מבוצעת על־ידי התזמורת הקאמרית הקיבוצית בניצוח שלום רונלי־ריקליס. אין זו יצירת מופת אבל כדאי בהחלט להאזין לה: למי שמצפה לשמוע גריג אופייני נכונה אכזבה. עדיין אין בסימפוניה מאפיינים לסגנונו האישי המקורי, אם כי כמה הבדיקות מפתיעות בעדיות על גריג הבאות.

בקונצרט תנוגן גם „סוויטת הולברג" הפופולארית לכלי קשת מאת גריג וקונצ'רטו ההקאמרה לפסנתר ולכלייקשת מאת אנטוניו ביבאלדי (65), מלחין ברזמנו שנולד בטרייסט (איטליה) והתאזרח בנורווגיה לפני כעשרים שנה. הסולן יהיה קל בקלונד, מגדולי הפסנתרנים הסקנדינביים. מוסיקאי ותיק מהשורה הראשונה בנורווגיה, בעל מוניטין בין־לאומי, שהופיע בארצות רבות והקליט תקליטים משובחים. ניגן לראשונה בארץ, בשנה שעברה, ב„ימי המוסיקה בשפיים" וברסיטל ב„צוותא" בתל־אביב.

ישראל דליות

„הדסים" חוגג ארבעים

ביום ראשון הקרוב יקיים כפר הנוער הדסים את האירוע הראשון במסגרת חגיגות שנת ה־40 לקיומו. גילה אלמגור, בוגרת הכפר, תופיע באותו יום בהצגתה „הקיץ של אביה" בפני התלמידים בכפר ותקיים מפגש עם החוג לתיאטרון של בית הספר. בערב התקיים הצגה לבוגרי בית הספר אליה יוזמנו בני כיתתה של גילה.

קונצרט

בקונצרט הראשון למוסיקה קלאסית־קלה של התזמורת הפילהרמונית הישראלית בניצוח זובין מהטה, השמיעה זמרת הסופראן המצויינת ה„ליזר פלאודייס מאנגליה אריות מפורסמות וקשות מאד מתוך אופרות איטלקיות מאת ספונטיני, בייסו, ורדי, ובליני וכהדרן אריאטה מתוך „אני סקיקי" של פוצ'יני.
פלאודייס היא זמרת בעלת קול צלול הנשמע היטב בכל המשלבים של המנעד הרחב שלה. היא מעצבת כל אריה ואריה במבע לירי או דרמאטי בהתאם לרוחה ולאופיה ותהדרת אל עומקה. הדינמיקה שלה מרתקת, קולה גמיש ומאוזן בכל הגוונים ודרגות עוצמת הקול. שיתוף הפעולה עם התזמורת בביצוע זובין מהטה היה מלא.
בקטעים התזמורתיים שהכניס זובין מהטה בראש התכנית ובין האריות בלטה שלמות הביצוע של הפתיחה לאופרה „האלקה" מאת מוניאושקו, שהכינה כבראה התזמורת לקראת מסעה לפולין.

יהודה כהן

אביב מתעורר בחאן

בתיאטרון החאן נערכות בימים אלה החזרות האחרונות של „האביב מתעורר" מאת פרנק וודקינד, בתרגומו של שמעון לוי ובבימויה של אסתר איזבינצקי, בוגרת החוג לתיאטרון באוניברסיטת ת"א ובאוניברסיטת ניו־יורק, שהצטרפה לתיאטרון החאן כבמאית בית.
„האביב מתעורר" הוא סיפורם של נערים ונערות על סף יציאתם לחיים, הנקרעים בין לתצי החברה וההורים לבין היצרים המתעוררים בתוכם. בהצגה משתתפים: **גילי בר־אוזילו, יהודה אלמגור (שניהם בתמונה), אורה מאירסון, אבי חדש, אילן חזן, זאב שצקי, ערן בוהם, יצחק אביטל, איילת מרגלית, חגית דסברג ואריה צ'רנר.** הצגה ראשונה ב־11 בנובמבר.

מנצח וסולן ישראליים מופיעים בסדרה הנוכחית למנויים של הפילהרמונית הישראלית: הסולן הוא הכנר הנודע **שלמה מינץ**, המוכר היטב לקהל בארץ. המנצח הוא **יואל לוי** (בתמונה), מי שהיה בשנות השבעים נגן כלרינקישה בפילהרמונית. לוי (37) מונה לא מכבר למנהלה המוסיקלי של התזמורת הסימפונית של אטלנטה (ארה"ב) כמחליפו של רוברט שאו.
לוי, שנולד ברומניה, גדל והתחנך בישראל. הוא למד ניצוח אצל מנדי רודן באקדמיה למוסיקה בירושלים והשתלם אצל קיריל קונדרשין בהולנד ובבית־הספר „גילדהול" בלונדון. זכה בפרסים ראשונים בתחרויות בינלאומיות והוזמן על ידי לורין מאזל לכהן כעוזר למנצח בתזמורת קליבלנד, שם שימש כמנצח־בית עד ל־1984.
לוי הופיע כבר עם רבות מהתזמורות המובחרות בארה"ב, באירופה וביפאן. התקליטים שהקליט (מהם עם תזמורת קליבלנד) זכו לשבחים ולהצלחה.

ישראל דליות

בסידרה „קלסיקלי" תגיש הערב התזמורת הסימפונית ירושלים (רשות השידור) קונצרט ראשון, במתכונת של „ערב וינאי". בתכנית אריות ודואטים מאופרטות ויצירות תזמורתיות קצרות מאת בני משפחת שטראוס (יוהאן, אדוארד ויוזף), קאלמאן, לנר ושטולץ. המנצח – **וילפריד קאולינגר.** הסולנים הזמרים – הסופראן, ילידת פולין **יולאנטה ראדק** והטנור **קורט הומר**, אמנים אורחים מהאופרה בווינה. הקונצרט ייערך באולם הנרי קראון.

★

קלאודיו קריסמני, פסנתרן, יליד טרייסט, יגיש הערב רסיטל (יחיד בארץ בעונה זו), באודיטוריום במכון ואן ליר, מיצירות בארטוק ושופן.

בקרוב

„ללא מוצא", „ההתנקשות" ו„אני הבוס ואשת המנכ"ל". החל מסוף השבוע בבתי הקולנוע

הירקבון פושה במסדרונות הפנטגון – כך לפחות על פי סרטו החדש של רוג'ר דונלדסון („ספורה של מארי"), הבמאי הניו זילנדי שהתאזרח בארה"ב. ב„ללא מוצא" הורג שר ההגנה האמריקאי, בשגגה, את פילגשו, ומחליט, על פי עצה זדונית, למצוא שעיר לעזאזל. קצין מצטיין של חיל הים, שנקלע בעל כורחו לעסק, משתדל למצוא ראיות מרשיעות כנגד השר הממונה עליו, בטרם יסתבך בעצמו.
קווין קוסטנר, שעלה לאחרונה לדרגת כוכב ב„בלתי משוחדים" מופיע בסרט יחד עם ג'ין הקמן המנוסה והעלמה שון יאנג שופעת המיניות.

★

„ההתנקשות", סרטו הארוך (שעתיים ומחצה) של פרנס ראדמייקרס, ותיק במאי הולנד היום, המכונה בחיבה „הסבא של הקולנוע ההולנדי", זיכה את הבמאי בפרס האוסקר של השנה לסרט הזר. עלילת הסרט דנה בחיסולו של משתף פעולה עם הנאצים, המעיב על חיי אותה הולנדי, המבקש לשכוח את הטרגדיה המלווה אותו מאז היותו בן 12, עת הורגו הוריו להורג לנגד עיניו. פרשיה העלומים של הפרשייה ממשיכים להחזיקו בפניו ברגעים לא

„ההתנקשות"

צפויים ואינם מאפשרים לו להבלם מהעבר. בצוות המפיקים של הסרט – כמוהם גולן ויהים גלובוס.

★

בהור אבריקאי סאפתן, המועסק בחברה ליעוץ פיננסי, מגלה, כרגיל במקרים כאלה, שהדרך ללב הבוס עוברת בפיטת רעייתו החשקנית. „אני הבוס ואשת המנכ"ל" מתרחש, יש לציין, בטרם ההדרדרות הבניות בוול סטריט.
דניאל שטרן, מלאכי מירוח, כריסטופר מלאמר והשחקנית הצרפתייה אריאל הבבאסל, בכיכוב של הבמאי זוני סמייבריג.

סדרות חדשות ב„דביר"

בעקבות „משיח או כנסת" של שולמית הראבן ו„כתוש השני" של משה שמיר, החליטו בהוצאת „דביר" להפיק סדרה חדשה של ספרים פוליטיים־חברתיים. בקרוב יצאו ספריהם של בועז עברון – „החשבון הלאומי", של יצחק טישלר – „הפיל הלבן", של עזרא זהר – „סדום או חלם" וכן ספרה של ד"ר רפאלה בילסקי על הגותו של זאב ז'בוטינסקי.

★

רביעיה ראשונה של ספרים בסדרת „קולות" של „דביר" תצא לאור בדצמבר: „מסביב לנקודה" של י.ח. ברנר, „משני העולמות" של ברדיצ'בסקי, „ספר הקבצנים" של מנדלי מוכר ספרים ו„יושע עגל" של ש.י. עגנון. סך הכל מתוכננת ההוצאה לפרסם 24 ספרים בסדרה, אותה עורך דן מירון והמוקדשת בקלסיקה העברית והיהודית מסוף המאה הקודמת ותחילת המאה העשרים. ביניהם ספרים מאת ברנר, ברדיצ'בסקי, אביגדור המאירי, שניאור וכתבים מאת שלום עליכם שעדיין לא פורסמו. כל אחד מהם במהדורה מוגהת ומתוקנת, סדר חדש, פורמט חדש וכן אחריות דבר מאת מומחה.

ורדה צימרמן

עדיין שוליים

החמישה צעירים לפני גוס, העונים לשם „נוער שוליים", מנסים בימים אלה לפרוץ אל תודעתנו בעזרת שני תקליטי שדרים. „קיר של אהבה" ו„רובין הוד" הם שני שירים שוליזה בקרוב אלבום בכורה, שיופק על־ידי חברת „הד־ארצי".
על־פי השירים הראשונים, הרוק של „נוער שוליים" בנוי אמנם במקצועיות שנות השמונים, אך אינו מביא עימו בינתיים שום בשורה מוסיקלית מקורית. נקווה שהגישה המקצועית אליהם תביא אותם ליצירה מורכבת ומעניינת יותר.

חנוך רעים

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.05 שעת כושר.
08.15 קשת וענן: גשם מענן (כ).
08.40 ראשית הקריאה: בלי סודות, ביניים 2.
09.00 ארץ מולדת: בין חומות ירושלים (כ).
09.20 מדעי הטבע: ז'–ט', במצולות אוקינוס האויר.
10.10 אנגלית ה'.
10.30 הגיל הרך: בבית של פיסטוק.
11.00 אנגלית ו'.
11.15 ערבית מדוברת: ד'–ה', כיף תאלכ?
11.30 אנגלית ח'.
12.00 מדעי הטבע: על יסודי (פיסיקה) אלקטרוסטטיקה 1.
12.25 אנגלית ט'.
13.00 הסטוריה: מתולדות ישראל, קהילות יהודיות בימי הביניים.
13.30 מוסיקה: מלה, לב הביבור.
14.00 טלטקסט: עד כאן.
14.05 בלי סודות: ביניים 1.
14.30 קשר משפחתי: משפחת מוזס (ש.ח.) (כ).
15.10 רחוב סומסום: כרטיס רכבת.
15.40 שעת כושר.
15.50 מאתיים שניות מועצת הלול: דפי מידע טלטקסט.
16.00 זהו־זה: שידור חוזר.
17.00 ערב חדש.

ערוץ 2

08.30 שידור ישיר ממשפט דמיאניוק.
17.30 ספורי היער הירוק, סידרת אנימציה לילדים בדיבוב עברי.
17.55 מכבי שחר
19.30 תקציר משפט דמיאניוק.

20.00 תעודה 2: ארץ הערפילים האש סטפניה.
20.30 מחול 2, ריקוד סטפס: סם שרי.
20.50 פופ 2

טלוויזיה לבנונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 ילדי החבובות (מצוייר); 15.30 הבית המעופף (מצוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „קינג קונג" עם ברוס קאבוט; 18.00 נוכה; 19.00 חדשות; 20.00 סקיקרו וגברת קינג (בלש); 21.00 הדרך לשמים (דרמה); 22.00 לאור הירח (בלש); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

טלוויזיה ירדנית

14.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 16.15 האיש הבלתי נראה (ער' 1); 16.30 חלומותיו של ג'ינג (צרפתית); 16.45 עולם החיות (ער' 1); 17.00 רחוב קרנו (צרפתית); 17.30 סידרה דוקומנטרית (צרפתית); 18.00 חדשות בצרפתית; 18.15 סידרה (צרפתית); 18.30 חדשות בעברית; 18.45 מבזק ספורט; 19.30 רגעים מביכים; 20.30 לא ניתן להוכ־חה (סידרה אנגלית); 21.00 חדשות באנגלית; 21.10 סרט עלילתי באורך מלא.

20.05 סוגרים מעגל – שלושה דורות בנהלל. (ש.ח.)
20.55 פינה חמה ללב.
21.30 אוניברסיטה משודרת – ההיסטוריה האמריקנית במלחמת האזרחים למלחמה הקרה – משמעותה של המלחמה הקרה.
23.55 שיחת חצות – עם ד"ר ראובן גל – מנהל המכון למחקרים צבאיים.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.05 צער וחצי – תכנית ספורט.
22.05 המסקת עשר.
23.05 קול הג'ז הזה.

רדיו

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחר הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 שירים עבריים.

שידורים קבועים

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן בילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 צלילי בוקר.
06.30 פוקחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שעה עם אורלי יניב.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 אחר אחר.
14.05 דו רה מי.
15.05 שירים לחג.
16.54 באופן בילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משולש.
18.54 הודעות לחיילים.
19.05 שירים מבאן.
21.00 מבט להודעות.
22.05 על הדבש ועלא כיפק.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
שימו לב לשידורי F.M.

הלוח הכללי

אנטנות

• אנטנות מהמפעל הגדול להרכבה עצמית עד 18.00 03-838855 (9853)

• „יהלומי" נקיון ופוליש „הדבורה" הראשונים מקום קריסטל 03-867183 (10141)

דירות

ריפוי והרזיה

נרשמו לנישואין

הכרזות

עיריית חדרה
דרוש/ה
ספרן/נית מוסמך/ת
דרישות המשרה: בעלות תעודת ספרן (בוגר שלב ב') לפחות בוגר שלב א' עם התחייבות להמשיך.
דירוג: בהתאם לדירוג הספרנים.
לקבלת פרטים: נא לפנות למנהלת הספריה 06-325190
10.11.87
אינג' יחיאל בהנא
ראש העיר

קיבוץ עמק יזרעאל
מחפש
אחות
ללא ילדים
נסיון לפחות 3 שנים
להתקשר בשעות היום
06-549422 או 06-549411

דרוש משקיע
בעסק ואינטלגנטי
כהיכון ומבטיח בעל כשרון
ונסיון בתחומים רבים.
טל: 03-905383

לחברה קבלנית גדולה בגוש־דן
דרושים
עובדי איטום
מקצועיים ובלתי מקצועיים
עדיפות ליוצאי צבא
תנאים טובים מובטחים
רחוב נחמני 42 תל אביב
טלפון 03-613503

INDUSTRIAL SALESMEN FOR ISRAEL
AREAS: CENTRAL, SOUTH
WE ARE EXPANDING OUR ACTIVITIES IN ISRAEL AND OFFER A TRULY OUTSTANDING INDUSTRIAL OPPORTUNITY TO THE RIGHT MAN.
ARE YOU A YOUNG MAN WITH AT LEAST 5 YEARS EXPERIENCE IN SELLING TECHNICAL PRODUCTS?
ARE YOU AT OR NEAR THE TOP, BUT BLOCKED FOR ADVANCEMENT IN YOUR PRESENT EMPLOYMENT?
ARE YOU A MAN IN A HURRY SEEKING INDEPENDENCE AND HIGHER EARNINGS?
ARE YOU TIRED OF NOT HAVING YOUR OWN CREATIVE IDEAS REALIZED AND LOOKING FOR A CHANCE TO DO REAL CREATIVE SELLING?
DO YOU WANT EXCEPTIONAL INCOME AND THE STABILITY AND STRENGTH ASSOCIATED WITH WORKING FOR AN IMPORTANT ISRAELI COMPANY?
WE REPRESENT A LARGE MULTINATIONAL COMPANY WITH SALES IN 97 COUNTRIES AND 17 YEARS OF SELLING EXPERIENCE IN ISRAEL.
THE MANUFACTURER IS MORE THAN 103 YEARS OLD, YET EVEN TODAY, IT IS THE NUMBER ONE GROWTH COMPANY IN ITS FIELD.
AVERAGE GROWTH IN THE LAST TEN YEARS EXCEEDS 25% PER YEAR. THE POSITION OFFERS A GOOD SALARY, UNLIMITED COMMISSION GROWTH FOR AN ESTABLISHED AND PROTECTED TERRITORY, AND CAR EXPENSES.
A COMPLETE TRAINING PROGRAM WILL BE PROVIDED, INCLUDING ADVANCED SELLING AND PRODUCT TRAINING IN USA.
CANDIDATES MUST BE INTELLIGENT, AGGRESSIVE, SELF STARTING AND DETERMINED TO EARN A HIGHER INCOME. A MINUMUM OF 5 YEARS PROVEN EXPERIENCE IN SELLING TECHNICAL PRODUCTS REQUIRED.
DRIVING LICENSE AND CAR IS REQUIRED.
CALL FOR SCREENING INTERVIEW APPOINTMENT BETWEEN 08.30–16.00 PH: 03-381126.

סרטים

תל־אביב
אמפיר: הקשר המקסיקני 9.45, 7.30, 5
אלנבי: אשה מסודרת 9.30, 7.15, 5
בית ליסין: בלוז לחופש הגדול 11.15
בן־יהודה: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
גת: 38 9.30, 7.30, 4.32
דן: המכשפות מאיסטוויק 9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1: לו היית שם 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דיזנגוף 2: שם הוורד 9.45, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 3: גבר מאוהב 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דקל: האלמנה השחורה 9.30, 7.15
הדיוזאוף: היחידה לפשעים חמורים 9.30, 7.15; חצות – סקס
הוד: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): יומן אהבות 7.15, 4.30

לא שם דין 9.30; חצות – אוכפים להורים
חן 1: מסאל באקס 9.50, 7.30, 5
חן 2: המורשת ממן פרנצ'סקו 9.50, 7.35, 5
חן 3: פגישה עיוורת 9.50, 7.35, 5
חן 4: הגוכל האוהבת והמאוהבת 9.50, 7.35, 5, 1, 11
חן 5: אני והחבורה 7.35, 5, 1, 11 – לילו של אנגל 9.50
לב 1: המשפחה 9.50, 7.20, 4.40, 2
לב 2: גברים גברים 10, 8, 5, 2
לב 3: משפחת הסלוכלוכים 5, 2, נורדי החוק 10, 8
לב 4: חימו מלך ירושלים 9.45, 7.30, 5, 2
לימור: מעקב תחשוב 9.30, 7.15, 4.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מרקיאן: הקוף ת'אוזן 9.30, 7.15, 4.30
מקסים: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30, 4.30
סינמה 1: סיפורו של שוטר 9.30, 7.15, 5
סינמה 2: משפחת פלוזר 9.30, 7.15, 5
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
סינמטק הישראלי: המיסמה מתיימה 5.00, ויצק 7.00
פאר: לחישה ורעמת 9.30, 7.15, 4.30
פריז: לא יכולה בלי זה 9.30, 7.15, 4, 2, 12, 11.30 משחו שנה לגמרי
צפון: דאג זה פלורס 9.30, 7
שחף: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
תמוז – רסתיאביב: הרפתקאותיו שלא יאמנו של בולשים בעל הביצים הענקיות 9.40, 7.30
שאלה של זמן 11.45
תלבית: החנות מעבר לפינה 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: היחידה לפשעים חמורים 9.30, 7.15
מוזיאון תל אביב: עמנואל 9.50
מנטי פייטון צהוב הזקן 11.45

ירושלים
אריסון: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אדיסון: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7, 4.30
אורדון 1: בית האמיצים 9.15, 7, 4.30
אור 2: חימו מלך ירושלים 9, 7, 4.30
אור 3: זהב רטוב 9, 7, 4.30, 11.15 העד לעתיד 11.15 קבים
אור 4: לא שם דין 9, 7, 4.30 בחזרה
אור 5: לא יכולה בלי זה 9, 7, 4.30, 11.30 רחוקים הבירה סגור
אור גיל: מסאל באקס 9, 6.45, 4.30
בית אגרון: גולדפינגר 4.00
ג'ק פלאש המקפץ 6.30
מלחמה ואהבה 8.15
עמנואל 10
חצות – גולדפינגר
העולם הקטן בעיני האומה סגור
כסיר: הבלתי משוחדים 9.15, 7.00, 4.30
מישפיל: שבלול 9.30, 7
סמדר: אני והחבורה 9.15, 7.15
עדן: האורחן 9, 7, 4.30
רון: הקשר הקוקטייל 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: מחיר של כוכב 7, 9.30 / דאג זה פלורס 9.30, 7

חיפה
אורה: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7

אורלי: החנות מעבר לפינה 9.15, 7
אמפיתיאטרון: פעילות גבם 9.15, 7, 4.30
ארמון: סגור
חן: אני והחבורה 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: קוכנדו אבריקאי 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: יחידה לפשעים הבורים 9.15, 7, 4.30
עצמון 3: הקשר הכורכבי 9.15, 7, 4.30
פאר: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7, 4.30
קריאור: חימו מלך ירושלים 9.30, 7.15, 4.30
תמוז – מלפינגו קיד
רון: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 4.30
רב גת 1: מסאל באקס 9.15, 6.45, 4.30
רב גת 2: בייבי אריזונה 9.15, 6.45, 4.30

קריית חיפה
סופר: פגישה עיוורת 9.15, 7
סביון: מסאל באקס 9.15, 7
אוריון: היחידה לפשעים חמורים 9.15, 7
בית העם: רובוקופ 9.15, 7.00

אשדוד
היכל: משפחת פלוזר 9.15, 7
גיבה: נקמת ליזר 9.15, 7
אביבה: משפחת פלוזר 9.30, 7.15
אשדודה: המורד 9.30, 7.30

אשקלון
אביבה: מעקב תחשבי 9.30, 7.15
מאורה: פוקו רומן 9.30, 7.15
חגית: אהבה על הולנה 9.30, 7.30

באר־שבע
חן: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7, 4.30
כימבת הערקלים היכל התרבות: המחזה סגורה

הרצליה ■ רמת השרון
היכל: הבלתי משוחדים 9.30, 7.30, 4.30
כלנ: ראשה: לבר על אגבל 9.30, 7.00
כוכב: תתיק אבריקאי 7, בלוז לחופש

עפולה
כסטורן: רובוקופ 9.00

חולון ■ בת ים
אורכון: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30
חצות – סוסנת קודר המטולה
כוכבי: מסאל באקס 9.30, 7.15
סכנים קרית שרת: סגור
סבויי: הבלתי משוחדים 9.30, 7.30
ריגה: שם הורד 9.30, 7
צבאות: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5

כפר־סבא ■ רעננה
עמל: האלמנה השחורה 9.15, 7
חן: בלוז לחופש הגדול 9.15, 7
אורה: סגור
בית ברל: תחושה 8.30

לוד ■ רמלה
אורלי: סגור

הגדול 9.30, טוב סבוב אחר 4.15

זה חתך: בלוז לחופש הגדול 9.30, 7.15
אורון: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15

נהריה ■ עכו
הוד: בלוז לחופש הגדול 9.30, 7.15
רינה: טוב ושוב 9.30, 7
אזורכודיפה: סגור

נתניה
חוד: אני והחבורה 9.30, 7.15
סטודיו: מסאל באקס 9.15, 7, 5
אביבה: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 5
שרון: שם הורד 9.30, 7, 5

קריית אונו
מרכז קהילתי: סגור הטון

פתח־תקוה
שלום: לבר על אגבל 9.30, 7.15
היכל 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 5, 7.15
היכל 3: הבינה הטובריקאי 9.30, 5, 7.15

ראשל"צ ■ רחובות
ג.ג. רון 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
ג.ג. רון 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7, 4.30
נקמת האמורים: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7
רוטשילד: בלוז לחופש הגדול 9.30, 7.30
בית העם: האלמנה השחורה 9.30, 7.15
הדר: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00
חן: הגוכל האוהבת והמאוהבת 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים
ארמון: מסאל באקס 9.30, 7.30
ארמון: הקשר המקסיקני 9.45, 7.30
לילית: מעקב תחשבי 9.30, 7.15
הורה: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
רב־חן 1: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7, 5
רב־חן 2: הגוכל האוהבת והמאוהבת 9.50, 7.30, 5
רב־חן 3: האורזונה מבן מרטנייס 9.50, 7.30, 5
רב־חן 4: שם הורד 9.30, 7.15, 4.30
שגעון: לא שם דין 9.40, 7.15